

YAM

Marcel Beck

COLLABORATORS

	<i>TITLE :</i> YAM		
<i>ACTION</i>	<i>NAME</i>	<i>DATE</i>	<i>SIGNATURE</i>
WRITTEN BY	Marcel Beck	July 31, 2024	

REVISION HISTORY

NUMBER	DATE	DESCRIPTION	NAME

Contents

1	YAM	1
1.1	YAM - Slovenska navodila	1
1.2	Uvod	2
1.3	Zahteve	3
1.4	Pravne informacije	3
1.5	MUI	4
1.6	NewIcons	5
1.7	Namestitev	5
1.8	Hitri začetek	6
1.9	Glavno okno	8
1.10	Glavno okno - seznam map	8
1.11	Glavno okno - seznam sporočil	9
1.12	Ikone stanja	10
1.13	Glavno okno - orodna vrstica	11
1.14	Glavno okno - meni Projekt	11
1.15	Glavno okno - meni Mapa	12
1.16	Glavno okno - meni Sporočilo	14
1.17	Glavno okno - meni Nastavitve	15
1.18	Glavno okno - meni Skripti	16
1.19	Nastavitve map	16
1.20	Nastavitve	18
1.21	Nastavitve - Prvi koraki	19
1.22	Nastavitve - TCP/IP	20
1.23	Nastavitve - Nova pošta	22
1.24	Nastavitve - Filtri	23
1.25	Nastavitve - Branje	26
1.26	Nastavitve - Pisanje	28
1.27	Nastavitve - Odgovarjanje	29
1.28	Nastavitve - Podpis	30
1.29	Nastavitve - Seznami	31

1.30 Nastavitve - Varnost	32
1.31 Nastavitve - Začetek/Konec	33
1.32 Nastavitve - MIME	34
1.33 Nastavitve - Imenik naslovov	35
1.34 Nastavitve - ARexx	36
1.35 Nastavitve - Razno	37
1.36 Nastavitve - Skrite možnosti	38
1.37 Nastavitve - Meniji	40
1.38 Imenik naslovov	40
1.39 Imenik naslovov - Orodna vrstica	41
1.40 Imenik naslovov - Meniji	42
1.41 Vna ¹ anje naslovov	43
1.42 Iskanje sporočil	45
1.43 Iskanje sporočil - Iskalna merila	46
1.44 Pisalno okno	47
1.45 Pisalno okno - Sporočilo	48
1.46 Pisalno okno - Priloge	49
1.47 Pisalno okno - Možnosti	50
1.48 Pisalno okno - meni Besedilo	52
1.49 Pisalno okno - meni Uredi	52
1.50 Pisalno okno - meni Priloge	54
1.51 Lastnosti urejevalnika	54
1.52 Slovar	54
1.53 Bralno okno	55
1.54 Bralno okno - Gumbi	56
1.55 Bralno okno - meni Sporočilo	56
1.56 Bralno okno - meni Navigacija	58
1.57 Bralno okno - meni PGP	59
1.58 Bralno okno - meni Nastavitve	59
1.59 Prenos po ¹ te	60
1.60 Uporabniki	61
1.61 Povleci in Spusti	62
1.62 Zagonske možnosti	62
1.63 Vmesnik za ARexx	63
1.64 Seznam vseh ukazov za ARexx	64
1.65 Nasveti in zvijače	69
1.66 Tehnični podatki	70
1.67 Osnove - Kaj je e-po ¹ ta?	70
1.68 Zgradba glave sporočila	71

1.69	Osnove - ©ifriranje po sistemu PGP	72
1.70	Osnove - Po ^l tni protokoli	73
1.71	Osnove - MIME	74
1.72	Vzorci in posebni znaki v AmigaDOSu	75
1.73	Osnove - E-po ^l tna Netiquette	77
1.74	Naèerti za prihodnost	78
1.75	Nadaljnje informacije o programu YAM	78
1.76	Zasluge	79
1.77	Vsebina	79

Chapter 1

YAM

1.1 YAM - Slovenska navodila

```
=====
Y A M      (Yet Another Mailer)    RAZLIÈICA 2.0
=====
```

(c) 1999 Marcel Beck

```
~Uvod          ~~~~      - O programu YAM
~Zahteve       ~~~~      - Sistemske zahteve in potrebna programska oprema
~Avtorske pravice - Pravne informacije

~Namestitev~   ~~~      - Name$^l$èanje programa na trdi disk
~Hitri zaèetek ~      - Nauèenje uporabe YAMa v 5 minutah

~Glavno okno~ ~~~~~      - Kako prejeti in poslati po$^l$to, jo kopirati itd.
~Nastavitve   ~~~      - Nastavljanje YAMa po lastnih željah
~Imenik naslovov~ - Shranjevanje pomembnih naslovov
  Pisanje      ~~~      - Pisanje e-po$^l$tnih sporoèil
~Urejevalnik ~~~~      - O lastnem urejevalniku
~Branje~~~~~      - Prebiranje e-po$^l$tnih sporoèil
~Prenos po$^l$te ~~~      - Prezemanje in po$^l$iljanje sporoèil
~Iskanje ~~~~~~      - Iskanje doloèenega sporoèila
~Uporabniki~~~~~      - Doloèitev veè uporabnikov

~Zagonske možnosti - Lastnosti in možnosti pri zagonu v lupini
~Vmesnik za ARexx  - Nadziranje YAMa iz drugih programov
~Nasveti, zvijaèe  - Nekaj koristnih namigov
~Tehnièni podatki - O YAMovem naèinu arhiviranja sporoèil
~Kaj je e-po$^l$ta?~ - Uvod v elektronsko po$^l$to
~Glave e-pisem~~~ - O zgradbi glave sporoèila
~Po$^l$tni protokoli - Nekaj informacij o SMTP in POP3
~Kaj je~MIME? ~~~      - O MIME
~PGP~~~~~      - @ifriranje e-po$^l$te z uporabo javnih kljuèev
~Netiquette~~~~~      - Vljudno obna$^l$anje do souporabnikov

~Prihodnost~~~~~      - Naèrtovane izboljš$^l$ave
~Avtor ~~~~~~      - Navezava stika z avtorjem
```

~Zahvale ~~~~~ - Ljudem, ki so podprli razvoj programa YAM 2.0

1.2 Uvod

UVOD

YAM (Yet Another Mailer) vam omogoča pošiljanje in prejemanje elektronske pošte preko Interneta in vzdrževanje arhivov s sporočili v vašem računalniku.

Ideja za YAM se mi je porodila leta 1995 z mojim prvim poskusom uporabe e-pošte.

Programi, ki so bili takrat na voljo, so bili ali zmogljivi toda z zapletenimi nastavitvami ali pa so uporabljali grafični vmesnik vendar z omejenimi funkcijami. Potemtakem je bil cilj sprogramirati nekakšnega križanca med AdMail in AirMail, z nekaj idejami vzetimi iz Pegasus Mail. Nepričakovan navdušen odziv

na Različico 1.2 je vodil k stalnemu razvoju YAMa, ki se odraža v prihodnjih Različici 2.0; ta različica je precej več kot samo nadgradnja priljubljene Različice 1.3.5.

Lastnosti YAMa

Enostavna namestitev in nastavitve, ki terjajo le nekaj minut.

Enostavno delovanje z uporabo gumbov, menijev, tipkovnice in sistema povleci in spusti.

Kontekstno-odvisna pomoč v programu, programska pomoč z uporabo oblačkov s pomočjo in sistema AmigaGuide.

Podpora največ 16 različnih uporabnikov; vsak med njimi ima lahko svoje mape in določi lastne nastavitve.

Poljubno število uporabniško določenih map; te so lahko stisnjene ali zaščitene z gesli.

Hierarhični imenik naslovov s skupinami in sezname za razpošiljanje, kot tudi obširnimi opisi vseh vpisov.

Prosto prilagodljiv vmesnik, zahvaljujoč MUI.

Izbira med ikonami MagicWorkbench in NewIcons.

Vgrajen odjemalec za POP3, ki preverja do 16 različnih poštnih strežnikov znotraj ene same povezave in dopušča tudi predhodno izbiro sporočil, ki jih boste prevzeli.

Sporočila lahko napišete v nepovezanem stanju in jih kasneje pošljete poštnemu strežniku z vgrajenim odjemalcem za SMTP.

Zmogljiv urejevalnik besedil, namenjen pisanju e-pisem z več pripravljenimi predlogami, slovarjem in črkovalnikom.

Izèrpne mo¾nosti iskanja kot je npr. iskanje poljubnega besedila v vseh sporoèilih z uporabo ene same poizvedbe.

Samodejno razvršèanje poš^lšte z do 100 filtri. Arhiviranje ali izpuš^lšèanje doloèenih èlankov, samodejno odpisovanje ter izbris reklamnih sporoèil so samo nekateri od mo¾nih naèinov uporabe filtrov.

Podpora za š^lšifriranje in podpisovanje sporoèil po sistemu PGP, prav tako za overovljanje pri branju in prejemanju.

Vgrajena podpora za UUencode in MIME pri poš^lšiljanju in prejemanju binarnih datotek in samodejno prepoznavanje preko 20 podatkovnih tipov.

Dogodkovno odvisno zaganjanje makrov in obse¾na podpora za ARexx.

Lokalizacija s š^lštevilnimi jeziki.

1.3 Zahteve

ZAHTEVE

Strojna oprema

- raèunalnik Amiga
- najmanj 2MB RAM
- CPE 68020 ali boljš^lši

Programska oprema

- Kickstart 3.0 ali viš^lšje različice
- Workbench 3.0 ali viš^lšje različice
- MUI~3.8 ali viš^lšje različice
- TCP sklad, zdru¾ljiv z AmiTCP (AmiTCP, Miami ali TermiteTCP)
- neobvezno: Modul XPK za stiskanje èlankov
- neobvezno: Paket PGP 2.6 ali 5.0 za š^lšifriranje in podpisovanje sporoèil
- neobvezno: Arhivirni program za stiskanje map, npr. LhA
- neobvezno: Èrkovalnik, npr. AlphaSpell

1.4 Pravne informacije

PRAVNE INFORMACIJE

Obvestilo o avtorstvu

Avtorstvo tega programa pripada Marcelu Becku. Arhiv smete razpoš^lšljati samo pod pogojem, da ostane cel in nespremenjen, odstranitev dokumentacije in tega obvestila o avtorstvu pa je strogo prepovedana.

Razpoš^lšljanje

Ta program smete prosto razpošiljati pod naslednjimi pogoji:

- Vsak razposlan izvod mora vsebovati vse podatke, zajete v tem arhivu.
- Dovoljeno je razpošiljanje preko BBSov, Interneta, programskih knjižnic kot sta zbirka disket Fred Fish in zbirka zgoščenk Aminet, ter podobnih elektronskih medijev.
- Revije na disketah in vsi ostali razpošiljatelji, ki zahtevajo dodatno plačilo za prenos ali kopiranje podatkov, ne smejo razpošiljati tega programa brez izrecnega dovoljenja avtorja.

Ovritev

Kot uporabnik tega programa prevzimate polno odgovornost za karkoli, kar vam škoda, ki bi lahko bila povzročena z njegovo uporabo ali zlorabo. Avtorju tega programa ne morete naprtiti nikakršne odgovornosti za morebitno nastalo škodo.

1.5 MUI

Ta program uporablja

MUI - MagicUserInterface

(c) Avtorsko delo 1993-97 Stefana Stuntza

MUI je sistem za gradnjo in vzdrževanje grafičnih uporabniških vmesnikov. S pomočjo nastavitvenega programa lahko uporabnik izgled določenega uporabnega programa prilagodi svojemu okusu.

MUI se razpošilja kot shareware. Če želite prejeti celoten paket, vključno z veliko primeri in več informacijami o registraciji, pošljite prosim datoteko "muiXXusr.lha" (XX pomeni oznako zadnje različice) na lokalnih BBSih ali na disketah s programi v javni lasti.

Če želite program registrirati neposredno, pošljite

30 DEM ali 20 USD

na naslov

Stefan Stuntz
Eduard-Spranger-Straße 7
80935 München
DEUTSCHLAND

Podpora in registracija sta dosegljivi na spletnem mestu

<http://www.sasg.com/>

1.6 NewIcons

NewIcons

Ikone NewIcons, dobavljene s programom Yam, je narisal Ash Thomas. Vkljuèil sem celotno zbirko z ikonami za programe, aplikacijske ikone in orodne vrstice - vse so narisane s standardno 32-barvno paletto; to pomeni, da ne boste izgubili nobenega peresa. Ikone nenehno posodabljam. Èe mi pošljete e-pismo, vam bom poslal zadnjo različico. Upoštevam tudi predloge in konstruktivne kritike. ←

Lahko

me sreèate tudi na IRCu (IRCNet in ANet) ali na kanalu #amiga; moj nadimek je Abstruse.

Velika zahvala gre Paulu "lanky" Demarku za vsa e-pisma, pogovore na IRCu, predloge in izboljšave; dodal sem tudi statusne ikone (male ikone), ki zbirko še dopolnjujejo. ←

Preden se zadušim v e-pismih z vprašanji, kako sem uspel dodati vzorec v obrobe oken na predogledni sliki, vam svetujem: preizkusite program Birdie (trenutna različica je 1.5) na Aminetu ali na spletnem mestu <http://www.vgr.com/birdie/>

Različica ikon je 0.8 (ikone niso dokonène, kot ni dokonèn tudi YAM) in je precejšnja izboljšava različice v7. Ikone se ob pritisku ne premaknejo dol in desno za eno toèko, paè pa zamenjajo podobo podobno kot NewIcons. Narisal sem jih tako, da lahko prikaz besedila tudi izkljuèite (preko MUI) in ohranile bodo velikost. Besedilo na ikonah niti ni bilo potrebno (ikone naj bi nadomešale besedilo), zato sedaj izgledajo zelo profesionalno. ←

e-pošta: ash@absurd.demon.co.uk

URL: www.absurd.demon.co.uk

1.7 Namestitev

NAMESTITEV

Namestitev s programom Installer

Odprite mapo 'Install', dvokliknite na ikono 'Slovensko' in sledite navodilom, ki jih daje namestitveni program. Èe ste že prej namestili starejšo različico YAMa, potem po konèani namestitvi YAMa 2.0 ponovno poenite vašo Amigo.

Roèna namestitev

Èe nimate Amiginega programa Installer ali pa ga iz doloèenega razloga ne morete ali ne želite uporabljati, sledite temle navodilom:

- Ustvarite predal za YAM na vašem trdem disku.
- Prekopirajte datoteke 'YAM', 'YAM_slovensko.guide' in '.taglines' ter predale 'Charsets', 'Icons' in 'Rexx' v novoustvarjeni predal. Preimenujte datoteko guide v 'YAM.guide'.
- Prekopirajte datoteko s slovenskim katalogom 'YAM.catalog' v predal 'LOCALE:Catalogs/Slovensko'.
- Prekopirajte vse knjižnice za MUI (mcc/mcp) iz predala 'MUI' v 'MUI:libs/MUI'
- V datoteko 's:user-startup' dodajte ukaz, ki dodeli 'YAM:' predalu, ki ste ga ustvarili za YAM 2.0, npr. 'Assign YAM: Delo:Internet/Yam'.
- Ponovno zaženite Amigo.

1.8 Hitri začetek

HITRI ZAČETEK

To poglavje je zamišljeno kot postopni vodnik po principih delovanja YAMa 2.0. Predpostavljam, da ste že opravili namestitev YAMa 2.0 na vaš sistem in da kot TCP/IP sklad uporabljate Miami.

1. Od vašega dobavitelja storitev Interneta si priskrbite naslednje podatke:

- vaš e-poštni naslov
- internetni naslov poštnega strežnika (takoimenovan POP- ali SMTP-strežnik)
- vaše geslo, potrebno za prijavljanje na poštni strežnik

Tukaj je kot primer navedena prilagoditev za izmišljenega uporabnika z imenom 'Janez Kranjski', živečega v Sloveniji. Njegov e-poštni naslov je 'jkranjski@dobavitelj.si', naslov njegovega poštnega strežnika pa 'mail.dobavitelj.si'. Uporablja geslo 'nguz56'.

2. Zaženite YAM z dvoklikom na njegovo ikono. Potem, ko se zapre okno z avtorskimi pravicami, se odpre glavno okno z dvema razdelkoma (seznamom map in seznamom sporočil) in orodno vrstico.

3. Predno zaženete z delom morate določiti programske nastavitve. Izberite 'Splošne nastavitve' v meniju 'Nastavitve' ali enostavno kliknite na gumb z vprašajem; s tem boste odprli nastavitveno okno. Pojavi se stran z naslovom 'Prvi koraki'. Na njej vnesite podatke, potrebne za prenos podatkov. V našem primeru so podatki tile:

```
Pravo ime:           Janez Kranjski
E-poštni naslov:     jkranjski@dobavitelj.si
Strežnik za POP3:    mail.dobavitelj.si
Geslo:               nguz56
Časovni pas:        GMT+1
```

Iz varnostnih razlogov so v polju za vnos gesla prikazane le zvezdice, po ena za vsak vtiskani znak. Če v trenutku namestitve uporabljate poletni čas, vključite njegovo upoštevjanje (desno pod časovnim pasom).

4. YAM vam omogoča določitev odlomka besedila, ki bo dodan vsakemu vašemu e-pismu kot vljudnostno zaključeno reklo. Za njegov vnos kliknite na 'Pisanje' na seznamu na levi strani okna z nastavitvami. Na strani, ki se tedaj pojavi, izberite polje za vnos 'Zaključena fraza', izbrišite prvotno besedilo s pritiskom na kombinacijo tipk **RAMiga-X** in vnesite nekaj v tem slogu:

Lep pozdrav,\n Janez

Nadzorni niz \n vrine novo vrstico za besedo 'pozdrav'.

5. Shranite nastavitve s klikom na gumb [Shrani]. Vnesli ste dovolj podatkov, da vam program YAM dovoli pisanje vašega prvega sporočila.

6. Po shranjevanju nastavitvev se spet pojavi glavno okno. Kliknite na gumb 'Novo' (šesti z leve) ali izberite 'Novo' v meniju 'Sporočilo'. Odprlo se bo okno z urejevalnikom. Vnesite e-poštni naslov prejemnika v polje 'K' (npr. 'jkranski@dobavitelj.si'). Običajno bi vtipkali naslov nekoga drugega, toda sedaj želite preizkusiti sistem, zato vnesite vaš naslov. V polje 'Zadeva' vnesite dve ali tri besede ki označujejo temo (za to pismo bo primerna kar 'Preizkus!'). Kliknite zdaj na večje prazno območje in natipkajte sporočilo.

Če uporabljate YAM na običajen način in želite poslati kopije (vključno s prikritimi kopijami) komurkoli, lahko to storite s klikom na 'Nastavitve', in vklopom tretje od treh strani (Sporočilo, Priloge, Možnosti) v pisalnem oknu.

7. Ob predpostavki, da trenutno niste na zvezi (Miami ni pognan), kliknite na [Pošlji kasneje]. S tem ste premaknili sporočilo v mapo 'Odhajajoča' - v nasprotju s takojšnjim prenosom sporočila [Pošlji takoj].

8. Zaženite Miami in se priklopite na Internet. Odprite mapo 'Odhajajoča' s klikom na 'Odhajajoča' v seznamu map, izpisanem v glavnem oknu. Pošljite sporočilo s klikom na gumb 'Pošlji' (peti z desne). Odprlo se bo okno s stanjem prenosa; obveščalo vas bo o napredovanju pri prijavljanju YAMA na poštni strežnik in pošiljanju sporočila.

9. Kot ste verjetno že opazili je pošta izginila iz mape 'Odhajajoča'. Brez panike! Premaknjena je bila v mapo 'Poslana'. Znak za pismo v seznamu ima sedaj nalepljeno znamko, kar pomeni, da je bilo sporočilo uspešno poslano.

10. Z dvoklikom na sporočilo odprete bralno okno. Prepoznati bi morali besedilo, ki ste ga napisali malo prej. Vrstice v zgornjem delu sporočila je dodal YAM, vsebujejo pa podatke, potrebne za poštni prenos (tako menovane "glave e-pisem")

11. Ker ste napisali pismo sami/samemu sebi lahko sedaj preverite, če ste prejeli novo pošto. Umaknite bralno okno v ozadje ali ga zaprite, potem kliknite na gumb 'Prevzemi' (šesti gumb z desne).

12. Okno s stanjem prenosa, ki ste ga videli prejle, se ponovno odpre in lahko opazujete, kako YAM prenaša vašo pošto s poštnega strežnika. Če vse poteka tako, kot je treba, se bo odprl zahtevak s sporočilom, da ste prejeli novo pošto. Preberete jo lahko v mapi 'Prihajajoča'.

Èe ste brez veèjih te¾av priš^lšli do te toèke, potem ste spoznali bistvene funkcije programa YAM. Za nadaljnje razlage in bolj podrobne informacije o posameznih temah preberite prosim naslednja poglavja.

1.9 Glavno okno

GLAVNO OKNO

YAMovo glavno okno izgleda tako, kot je prikazano na tej shemi:

Menijska vrstica:

Projekt Mapa Sporoèilo Nastavitve Skripti

orodna vrstica	
Seznam map	Seznam sporoèil
	Tu je prikazana vsebina trenutno izbrane mape.

^ vrstica stanja

1.10 Glavno okno - seznam map

Glavno okno - SEZNAM MAP

Vedno so prikazane naslednje \$^lštiri standardne nabiralni\$^lške mape:

Prihajajoèa: Vsebuje nova sporoèila, ki so vam bila poslana. Po vsakem prevzemu nove po\$^lšte bodo nova sporoèila najprej shranjena sem. Seveda lahko prihajajoèa sporoèila z uporabo filtrov poljubno preusmerjate v druge mape.

Odhajajoèa: Ta nabiralnik vsebuje sporoèila, ki ste jih napisali in jih nameravate poslati, ko boste naslednjiè na zvezi.

Poslana: V tem nabiralniku hranite kopije sporoèil, ki ste jih ¾e poslali. Sporoèila se prenesejo sem (iz mape 'Odhajajoèa') \$^lšele potem, ko so dejansko poslana. Tudi tu lahko uporabite filtre za prenos poslanih sporoèil v druge mape.

Izbrisana: Ta nabiralnik hrani sporoèila, ki so bila oznaèena za izbris. Obièajno se oznaèena sporoèila ne izbri\$^lšejo s trdega diska vse dokler ne zapustite YAMa. To vam omogoèa njihovo kasnej\$^lšo obnovitev.

Z uporabo menija Mapa lahko ustvarite veè map za shranjevanje prispelih in/ali poslanih sporoèil; tako lahko va\$^lšo po\$^lšto po ¾elji prerazporejate.

Seznam map ima lahko pet stolpcev: ime mape, \$^lštevílo sporoèil (vseh, novih in \$ ←
^lše

neprebranih), pa tudi velikost mape v bajtih. Na to, kateri od teh stolpcev so dejansko prikazani, vplivajo nastavitve seznamov. @irine stolpcev uravnavate, èe z miš^lško vleèete tanke èrte, ki loèujejo stolpiène naslove v seznamu map. Vrstni red stolpcev spreminjate s premikanjem stolpiènih naslovov.

Mape lahko prerazporedite na naèin povleci in spusti ali s klikom na naslov stolpca. Majhna puš^lšèica v enem od stolpiènih naslovov prikazuje naèin razvrš^lšèanja sporoèil. Drugi klik na isti naslov obrne vrstni red razvrš^lšèanja (@->A namesto A->@).

Èe je ime mape izpisano z belo barvo, potem nabiralnik vsebuje novo ali š^lše neprebrano poš^lšto. Kadar pri doloèeni mapi manjkajo š^lštevilski podatki, to oznaèuje, da mapa š^lše ni bila pregledana (program je prihranil prostor). Èe pa ← je ime mape prikazano na sredini med dvema debelima èrtama, potem to ni prava mapa paè pa razmejitev, ki služi loèevanju vaš^lših osebnih map.

Èe z miš^lškinim kazalcem za nekaj sekund obmirujete na seznamu, se prikaže ← oblaèek s pomoèjo, ki vsebuje informacije o pojavnih menijih trenutne mape.

Da bi videli vsebino doloèene mape kliknite na ustrezno vrstico v seznamu map. Na desni se pojavi seznam sporoèil, vèasih s kratko zakasnitvijo.

Z dvoklikom na vrstico v seznamu odprete nastavitveno okno, kjer lahko doloèite lastnosti trenutno izbrane mape.

1.11 Glavno okno - seznam sporoèil

Glavno okno - SEZNAM SPOROÈIL

Seznam sporoèil ima lahko najveè osem stolpcev, katerih vsebina je doloèena v nastavitvah seznamov.

Stanje sporoèila: Ikona prikazuje stanje sporoèila (novo, š^lše neprebrano, prebrano itd.)

Poš^lšiljatelj/Prejemnik: E-poš^lštni naslov - ali, v tem primeru - ime poš^l ← šiljatelja ali prejemnika sporoèila, odvisno paè od vrste nabiralnika. Èe je bilo sporoèilo poslano veèim ljudem hkrati, se pred imenom pojavi majhna ikona s tremi glavami.

Zadeva: Tema sporoèila. Pri razvrš^lšèanju sporoèil glede na temo sta predponi Re: in AW: ignorirani.

Datum: Datum poš^lšiljanja sporoèila, izraèunan glede na krajevni èas (vaš^lš ← èasovni pas). Da bi bil izraèun toèen morata imeti oba, vi in poš^lšiljatelj, doloèen pravilni èasovni pas.

Datoteka: Ime datoteke, priložene sporoèilu.

Povratni naslov: Vsebinske vrstice Reply-To: v glavi sporoèila. Èe te vrstice ni, je tu naveden poš^lšiljateljev naslov (vrstica From: v glavi).

Velikost: Velikost sporočila v bajtih.

Virine stolpcev uravnavate, če z miško vlečete tanke črte, ki ločujejo stolpce naslovov v seznamu map. Vrstni red stolpcev spreminjate s premikanjem stolpičnih naslovov.

Majhna puščica v enem od stolpičnih naslovov prikazuje način razvrščanja sporočil. Prvi klik na naslov stolpca povzroči, da se sporočila razvrščajo glede na to lastnost. Drugi klik na isti naslov obrne vrstni red razvrščanja (@->A namesto A->@). Za določitve drugega ključa razvrščanja držite med klikanjem naslovov stolpcev pritisnjeno tipko Shift. Te spremembe so samo začasne; če jih želite obdržati tudi pozneje, morate postopek ponoviti v nastavitvah.

Če z miškinim kazalcem za nekaj sekund obmirujete na seznamu, se prikaže oblaček s pomočjo, ki vsebuje informacije o pojavnih menijih trenutne mape.

Dvoklik na vrstico v seznamu odpre bralno okno in prikaže ustrezno sporočilo. Za premik sporočil v drugo mapo uporabite miško. Blok sporočil označite s klikom na vrstico in vlečenjem navzdol (držite pritisnjen levi miškin gumb). Potem kliknite in povlecite označen blok na levo v seznam map ter ga spustite na izbrano mapo.

1.12 Ikone stanja

IKONE STANJA

Stanje sporočil	Ikona
Nova sporočila Nova, še neprebrana sporočila, sneta pri zadnjem prevzemu pošle.	hrbta stran ovojnice s črko 'N'
Neprebrana sporočila Sporočila, ki jih še niste prebrali.	hrbta stran zaprte ovojnice
Prebrana sporočila Sporočila, ki ste jih že prebrali.	odprta ovojnica
Odpisana sporočila Sporočila, na katere ste že odgovorili.	odprta ovojnica s črko 'R'
Posredovana sporočila Sporočila, ki so vam bila poslana kot tretji osebi.	odprta ovojnica s črko 'F'
Neposlana sporočila Sporočila v mapi 'Odhajajoča', ki čakajo na pošiljanje.	prednja stran ovojnice
Zadržana sporočila Sporočila v mapi 'Odhajajoča', ki pred pošiljanjem terjajo dopolnila.	prednja stran ovojnice s črko 'H'
Poslana sporočila Sporočila, ki so že bila poslana.	ovojnica z znamko

Spodletela sporočila pretrgana ovojnica
Sporočila, ki so bila zaradi napake pri prenosu neuspešno poslana.

Sporočila s prilogami papirna sponka
Sporočila z eno ali več priloženimi datotekami.

Zaklenjena sporočila ključ
Sporočila, šifrirana po sistemu PGP.

Poročila o stanju majhen znak s črko 'i'
Samodejni odgovori pošiljatelja ali prejemnikovega pošiljatelja programa. ←

Pomembna sporočila klicaj
Sporočila, ki jih je pošiljatelj označil za pomembna.

1.13 Glavno okno - orodna vrstica

Glavno okno - ORODNA VRSTICA

Uporaba orodne vrstice vam pohitri dostop do najpogostejše uporabljenih funkcij.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_

Tabela prikazuje povezave med gumbi (njihovo lego in oznako), bližnjicami tipkami in menijskimi elementi. Na gumbih so lahko prikazane ikone, oznake ali pa oboje: za določitev izgleda pogledajte v poglavje Nastavitve/MUI.

	Gumb	Bližnja tipka	Pripadajoči menijski element...
1	[Preberi]	B, <return>	Sporočilo/Preberi
2	[Uredi]	U	Sporočilo/Uredi
3	[Premik]	M	Sporočilo/Premakni...
4	[Izbriši]	Z, 	Sporočilo/Izbriši
5	[Izvoli Nasl]	I	Sporočilo/Shrani naslov...
6	[Novo]	N	Sporočilo/Novo
7	[Odgovor]	O	Sporočilo/Odgovori...
8	[Posred]	S	Sporočilo/Posreduje...
9	[Prevzem]	V	Mapa/Prevzemi pošto
10	[Pošlji]	S	Mapa/Pošlji pripravljeno pošto
11	[Filtriraj]	F	Mapa/Filtriraj
12	[Najdi]	A	Mapa/Išči...
13	[Imenik]	E	Nastavitve/Imenik naslovov...
14	[Nastavi]	T	Nastavitve/Splošne nastavitve...

1.14 Glavno okno - meni Projekt

Glavno okno - MENI PROJEKT

Projekt/Vizitka...

Prikaže informacije o avtorstvu programa YAM.

Projekt/MUI vizitka...

Prikaže informacije o avtorstvu in različici sistema MUI.

Projekt/Preveri različico

Z YAMove domače strani dobi informacije o najnovejši različici YAMa. Pred izbiro tega menijskega elementa se prepričajte, da ste na zvezi. Če je na voljo posodobitev vašle različice, vas bo YAM o tem obvestil. Gumb [Obišle domačo stran] ←

bo v tem primeru pognal ARExx skript za prikaz domače strani YAMa v vašlem brskalniku.

Projekt/Prikaži zadnje sporočilo

Izpiše zadnja sporočila o napakah.

Projekt/Ponovno zaženi

Izvede "topli zagon" YAMa. Na ta način lahko uporabljate program z drugim uporabniškim imenom, če je prijavljenih uporabnikov seveda več.

Projekt/Skrij

Preklopi YAM v ikoniziran način delovanja. Ikona prikazuje stanje nabiralnika s prispelo pošlto (prazen, stara pošta, nova pošta). ←

Ponavljajoče se pregledovanje pošlte in vsi ARExx skripti ostanejo vklopljeni. Izgled ikon nabiralnikov lahko spremenite, če želite. To napravite tako, da v YAMov predal z ikonami prekopirate nove datoteke new.info, old.info, empty.info in check.info.

Projekt/Končaj

Zapusti program YAM.

1.15 Glavno okno - meni Mapa

Glavno okno - MENI MAPA

Mapa/Nova mapa...

Ustvari novo mapo in jo vstavi v seznam pod trenutno izbrano. Če predal nove mape še obstaja (če je to npr. predal drugega uporabnika), izberite "Obstoječi predal". Pri ustvarjanju nove mape lahko uporabite YAMove "Lastne privzete vrednosti" ali pa prekopirate nastavitve iz trenutno izbrane mape ("Kot trenutna"). V pogovornem oknu, ki se odpre, vnesite ime predala, ki ga želite ustvariti. Nadrejeni predal (pot) spremenite samo v primeru, ko je to nujno potrebno. Odprla se bo nastavitvena plošča, na kateri lahko spremenite lastnosti nove mape.

Mapa/Nov loènik...

Pod izbrano mapo vstavi nov loènik z neobvezno oznako. Loèniki slušajo združevanju map v skupine.

Mapa/Uredi

Odpre nastavitveno ploščo, na kateri lahko spreminjate lastnosti trenutno

izbrane mape.

Mapa/Izbriš¹i

Odstrani trenutno izbrano (uporabnikovo) mapo.

Mapa/Vrstni red » Shrani|Ponovno nastavi

Shrani ali obnovi vrstni red map v njihovem seznamu. Ta vrstni red je shranjen tudi pri spreminjanju nastavitev mape.

Mapa/Iš¹èi...

Odpre iskalno okno z možnostjo iskanja kakrš¹negakoli sporočila.

Mapa/Filtriraj

Uporabi uporabnikov filter na vseh sporočilih trenutno izbrane mape. Filtri imajo obliko 'Pri poizvedba, izvrš¹i akcija', njihove možnosti so določene v nastavitvah.

Mapa/Izprazni koš¹ za smeti

Dejansko izbriš¹e sporočila v mapi 'Izbrisana'.

Mapa/Posodobi kazalo

Pregleda predal trenutno izbrane mape in zgradi novo kazaleno datoteko. Ponavadi YAM takrat, ko je to potrebno, samodejno posodablja kazalene datoteke. Kljub temu je po sesutju sistema ali v primeru drugih težav koristno ročno posodobiti kazala.

Mapa/Izplakni kazala

Odstrani kazalene datoteke uporabnikovih map. Ta menijski element izberite takrat, ko vam primanjkuje pomnilnika. Ko kasneje izberete eno izmed teh map, se kazalene datoteke ponovno naložijo s trdega diska.

Mapa/Uvozi...

Omogoči uvoz poš¹tnih datoteke, ustvarjene z drugimi programi. Datoteka mora ustrezati standardnemu UUCP poš¹tnemu formatu. Ta format uporabljajo drugi odjemalci za poš¹tno-strežnike, kot sta npr. AmiPOP in IMAP. Poš¹tna datoteka lahko vsebuje več sporočil, ki so enolično določena z vrsticami 'From: NASLOV DATUM' v njihovih glavah.

Mapa/Izvozi...

Shrani vsa sporočila trenutno izbrane mape v eno samo datoteko, tako da jih lahko prebere drug poš¹tni program (poglejte v opis za 'Uvozi').

Mapa/Poš¹lji pripravljeno poš¹to

Poš¹lje vsa sporočila iz mape 'Odhajajoča' (z izjemo tistih, ki so 'Zadržana').

Mapa/Izmenjaj poš¹to

Najprej prenese novo poš¹to z vaš¹tega poš¹tnega strežnika, potem pa poš¹ ←
lje
sporočila iz nabiralnika 'Odhajajoča'. Ta menijski element v bistvu združuje ukaza 'Prezemi novo poš¹to' in 'Poš¹lji pripravljeno poš¹to'.

Mapa/Prezemi poš¹to

Poizkuš¹a vzpostaviti povezavo s poš¹tnim strežnikom, preveri, če vas čaka ←
nova
poš¹ta, in če je temu tako, jo prenese v nabiralnik 'Prihajajoča'. Če ste določili več kot eno povezavo s strežnikom za POP3 bodo po vrsti pregledani vsi

strežniki.

Mapa/Preveri posamezen račun

Èe ste določili več strežnikov za POP3 izberite za pregled posameznega strežnika ta menijski element.

1.16 Glavno okno - meni Sporočilo

Glavno okno - MENI SPOROČILO

Sporočilo/Preberi

Naloži izbrano sporočilo v bralno okno.

Sporočilo/Uredi

Omogoči vam urejanje sporočila, ki ste ga sestavili že prej.

Sporočilo/Premakni...

Premakne eno ali več sporočil v drugo mapo. To lahko napravite tudi z vlečenjem sporočil(-a) iz seznama s sporočili v seznam map in spuščanjem na izbrani cilj.

Sporočilo/Prekopiraj...

Prekopira eno ali več sporočil v drugo mapo; kopije se razen v imenu ne razlikujejo od izvirnikov.

Sporočilo/Izbriši

Premakne eno ali več sporočil v mapo 'Izbrisana' (le-te lahko kasneje obnovite). Èe želite sporočila dejansko izbrisati takoj, potem v nastavitvah za razno obkljukajte "takoj izbriši sporočila". Tipka služi kot bližnjica za menijski element Menu/Delete, kombinacija tipk <Shift-Del> pa povzroči takojšnji izbris s trdega diska, neglede na stanje nastavitev.

Sporočilo/Natisni...

Tiskalniku pošlje berljiv del (besedilo in pisemsko glavo) sporočil(-a).

Sporočilo/Shrani...

Shrani besedilo (in glave) enega ali več sporočil in pri tem za vsako sporočilo ustvari posebno datoteko. Èe želite shraniti sporočilo v njihovem prvotnem formatu (UUCP), izberite menijski element Mapa/Izvozi.

Sporočilo/Priloge » Shrani...

Shrani priložene datoteke enega ali več sporočil v predal po vašem izboru.

Sporočilo/Priloge » Odstrani

Iz enega ali več sporočil izbriše, brez predhodnega opozorila, priloge MIME in s tem prihrani prostor. V vsako sporočilo, spremenjeno na ta način, je dodan zaznamek o izbranih prilogah.

Sporočilo/Izvozi...

Shrani eno ali več sporočil v eno samo datoteko, tako da jih lahko prebere drug e-poštni program (poglejte v opis za 'Uvozi'.)

Sporočilo/Novo

Odpre pisalno okno, v katerem napišete novo sporočilo.

Sporočilo/Odgovori...

Da bi odgovorili na sporočilo, ki vam ga je poslal nekdo drug, izberite ta menijski element. Vrstici Zadeva in Prejemnik v glavi sta določeni samodejno, izvirno besedilo je citirano. Možna je izbira več sporočil, ki bodo citirana v enem samem odgovoru in vrnjena prvotnim pošiljateljem ("Večkratni odgovor").

Sporočilo/Posreduj...

Ta menijski element vam dopušča pošiljanje vsebine e-pisma drugemu prejemniku. Zadeva in besedilo se ohranita, nova pa je vsebina glave sporočila. YAM vstavi na začetek in konec citiranega besedila rekla za posredovanje; le-te določite v nastavitvah za odgovor. Izberete lahko tudi več sporočil, ki se združijo v eno samo posredovano sporočilo ("Večkratno posredovanje").

Sporočilo/Odbij...

Omogoči vam, da sporočilo v nespremenjeni obliki pošljete drugemu prejemniku. V pisemski glavi se spremeni samo vrstica To:, dodan je tudi par vrstic Resent:. Rekla, določena za posredovanje sporočil tu niso uporabljena.

Sporočilo/Izberi » Vsa|Nobeno|Preklopi

Izbere vsa sporočila v trenutno izbrani mapi, poisti izbrana sporočila ali pa preklopi izbiro (tj. označi neoznačena sporočila in obratno).

Sporočilo/Shrani naslov...

V vaš imenik naslovov doda pošiljateljev (ali prejemnikov - odvisno od trenutnega nabiralnika) naslov izbranega sporočila. Če ste izbrali več sporočil ali pa ima sporočilo več prejemnikov, dobite možnost tvorbe seznama za razpošiljanje.

Sporočilo/Nastavi stanje na » Neprebrano|Prebrano|Zadržano|Pripravljeno

Ta element spremeni stanje enega ali več sporočil. Na ta način lahko sprostite zadržana sporočila v nabiralniku 'Odhajajoča' ali označite še neprebrana kot prebrana.

Sporočilo/Spremeni zadevo...

Spremeni zadevo enega ali več sporočil. S tem lahko v glavah prispelih sporočil popravite nesmiselne vrstice 'Subject:'. Zaradi možnosti sledenja rdečim niti razprave je prvotna zadeva shranjena v pisemsko glavo v vrstico X-Original-Subject.

Sporočilo/Pošlji

Vzpostavi povezavo s pošiljnim strežnikom in prenese izbrana sporočila. Če želite poslati vsa sporočila v nabiralniku 'Odhajajoča', potem vam svetujem izbiro menijskega elementa Mapa/Pošlji pripravljeno pošto.

1.17 Glavno okno - meni Nastavitve

Glavno okno - MENI NASTAVITVE

Nastavitve/Imenik naslovov...

Dovoli urejanje vpisov v imeniku naslovov.

Nastavitve/Splošne nastavitve...

Odpre nastavitveno okno, v katerem določate YAMove nastavitve.

Nastavitve/Uporabniki...

Prikaže okno uporabnikov, kjer dodajate nove uporabnike programa YAM ("Veè uporabnikov").

Nastavitve/MUI...

Odpre nastavitveno okno za MUI, v katerem lahko doloèite skoraj vse lastnosti grafiènega vmesnika, vkljuèno s pisavami, barvno paletto, zaslonskim naèinom, ozadjem, obrobami, orodji, bližnjicami, itd. Za veè informacij pogledajte prosim v navodila za MUI. YAM uporablja veè razredov MUI, ki jih v prvotni izdaji sistema MUI še ni bilo; zato doloèenih nastavitvev ne morete spreminjati v YAMovem nastavitvenem oknu, paè pa v ustreznem oknu v sistemu MUI. Tile razredi MUI so:

NListviews: nekaj seznamov v YAMu, npr. seznama map in sporoèil.

Možnosti: barve, pisave, drsniki, razno.

Toolbar: gumbi z ikonami v YAMovem oknu.

Možnosti: oznake, razmik, pisave.

TextEditor: lastni urejevalnik ter prikazovalnik sporoèil v bralnem oknu.

Možnosti: pisave, barve, kurzor, loènik, vezava tipk, èrkovalnik.

Listtree: strukturiran seznam v Imeniku naslovov.

Možnosti: izgled vrstic in ikon za oznaèitev skupin.

BetterString: splošno enovrstièno polje za vnos.

Možnosti: pisava, barvna paleta, kurzor.

1.18 Glavno okno - meni Skripti

Glavno okno - MENI SKRIPTI

Skripti/Izvrši skript...

Omogoèi vam izbiro skripta ARexx in njegov zagon.

1.19 Nastavitve map

NASTAVITVE MAP

Poleg številnih nabiralnikov 'Prihajajoèa', 'Odhajajoèa', 'Poslana' in 'Izbrisana' lahko ustvarite poljubno število uporabniško doloèenih map. Te mape služijo npr.

arhiviranju prispele in/ali poslane pošle ali vzdrževanju poštnih seznamov.

Ime

Ime mape, kot bo prikazano v seznamu map v glavnem oknu.

Primer: YAMov poštni seznam

Pot

To je pot do predala, v katerem bodo shranjena sporoèila, nastavitvena datoteka s konènico .config in kazalèna datoteka s konènico .index trenutno

izbrane mape. Ponavadi je to podpredal osnovnega predala mape, lahko pa določite katerokoli mesto, npr. drugi trdi disk ali particijo.

Primer: `yam_ns`

Najv. starost

YAM lahko namesto vas samodejno briše sporočila, katerih starost je presegla določeno mejo. V ta namen v to polje vpišete število različno od nič (← vrednost pomeni največjo število dopustno starost pošte v DNEVIH). Izberite položaj 'Začetek/Konec' v nastavitvenem oknu in vklopite možnost 'Izbriši staro pošto' ←

Pomnite: sporočila s stanjem 'novo' ali 'neprebrano' ne bodo samodejno izbrisana.

Tip

Določa, ali je to mapa za prejeto in/ali poslano pošto. Tip vpliva na stolpne naslove in na to, kateri naslovi bodo prikazani v seznamu sporočil.

Način

Mape lahko zaščitite z gesli in/ali jih po potrebi stisnete. Na voljo so tile načini:

normalno	brez zaščite z geslom, brez stiskanja + hitrost - ni zaščite vašega e-pošte pred tretjimi osebami ← z dostopom do vašega računalnika
enostavna zaščita	enostavna zaščita z geslom, brez stiskanja + hitrost - vaš e-pošta je zaščitena samo znotraj YAMa
stisnjeno	stiskanje z XPK brez uporabe zaščite + varnost s prostorom na trdem disku - poenostavitev, zaščite vašega e-pošte ni
stisnjeno z geslom	stiskanje z XPK z uporabo zaščite z geslom + varnost s prostorom na trdem disku, zanesljiva zaščita - poenostavitev

Za stiskanje potrebujete programski paket XPK. V YAMovem arhivu tega paketa ni, lahko pa ga zastonj snamete npr. z Amineta. Opis nastavitve knjižnice za stiskanje najdete v opisu nastavitvene pole Razno.

Uredi po

Tu določite prvotni ključ razvrščanja sporočil v izbrani mapi. Pošta je ← lahko razvrščena glede na datum pošiljanja, datum prejema, ime pošiljatelja, ← ime prejemnika, zadevo, velikost ali stanje. Pri razvrščanju glede na stanje ← veljata ti dve razvrstitveni pravili:

novo > neprebrano > prebrano > odpisano > posredovano
 spodletelo > zaščiteno > pripravljeno > poslano

Z izbiro možnosti 'Obr' boste obrnili vrstni red razvrščenja (npr. @-A namesto A-@).

Potem po

Tu določite drugotni ključ razvrščenja sporočil v izbrani mapi. Če so e-
pisma
prvotno razvrščena npr. glede na zadevo, lahko z določitvijo drugotnega ključa
sporočila z isto zadevo razvrstite npr. glede na datum ali ime avtorja.

Podpora za poštni seznam

Vsi strežniki poštinih seznamov vrstice 'Reply-To' v e-pisemski glavi ne
izpolnjujejo s pravim naslovom (to naj bi bil naslov poštnega seznama). V ta
namen se YAM tovrstnim nepravilnim vpisom lahko izogne oz. jih popravi. Ko
odpíšete pošiljatelju e-pisma, shranjenega v tej mapi, YAM najprej preveri,
če
je vsebina vrstice 'To' v glavi prvotnega sporočila enaka vsebini vrstice
'To pattern'. Če se vsebini ujemata, potem bo v vrstico s prejemnikovim naslovom
namesto prejemnikovega naslova iz prvotnega sporočila vnesen naslov iz vrstice
'To'.

1.20 Nastavitve

NASTAVITVE

YAM nudi številne možnosti, katerih način uporabe določate v nastavitvenem oknu

Programske možnosti so razdeljene na 15 kartic; te izbirate s klikom na ustrezno besedo na levem delu nastavitvenega okna.

```
~Prvi koraki~~~ ~ - Neobhodno potrebne informacije za uporabo YAMa:
                    vaš e-poštni naslov, poštni strežnik in časovni
                    pas
~TCP/IP~~~~~ ~ - Nastavitve za SMTP in POP3 pri prenosu pošte
~Nova pošta~~~~~ - Nadzor nad prenašanjem pošte
~Filtri ~~~~~ - Samodejno razvrščanje in izpolnjevanje sporočil
~Branje~~~~~ - Možnosti izgleda
~Pisanje~~~~~ - Glave, že pripravljena rekla in nastavitve urejevalnika
~Odgovarjanje ~ - Možnosti za citiranje sporočil
~Podpis ~~~~~ - Podpisi... in sklepne vrstice!
~Seznami~~~~~ - Vidni stolpci v seznamih map in sporočil
~Varnost ~~~~~ - Šifriranje po sistemu PGP in uporaba prepošiljalnikov
~Začetek/Konec - Možnosti akcij pri zagonu in zaustavitvi programa
~MIME~~~~~ - Prikazovalniki prilog vrst MIME
~Imenik naslovov - Vidni stolpci, izmenjava osebnih podatkov
~ARexx~~~~~ - Določanje novih makrov
~Razno ~~~ - Poti, aplikacijske ikone, shranjevanje/izbris, sledenje
                    in pakiranje
~Skrite možnosti - Teh ne vidite :-)
```

Na vseh polah so vseskozi prisotni trije gumbi:

[Shrani]

Da bi shranili spremembe na trdi disk kliknite na ta gumb. Spremembe bodo ohranjene tudi po ponovnem zagonu računalnika.

[Uporabi]

S tem gumbom bodo spremembe samo začasne. Veljale bodo samo do zaustavitve YAMa.

[Preklièi]

Ta gumb iznièi vse spremembe.

Meni nudi \$^1\$e dodatne mo%nosti.

1.21 Nastavitve - Prvi koraki

Nastavitve - PRVI KORAKI (Neobhodno potrebne informacije za uporabo YAMa)

-----Najosnovnej\$^1\$e nastavitve-----

Ime in priimek

Va\$^1\$e pravo ime in priimek. Poskrbite, da bo to polje izpolnjeno s toènimi podatki. Ne uporabljajte navednic, prosim.

Primer: Janez Kranjski

E-po\$^1\$tni naslov

To je va\$^1\$ e-po\$^1\$tni naslov. Sestavljen je iz zaporedja <uporabni\$^1\$ko_ime>@<ime_domene>.

Primer: jkranjski@dobavitelj.si

Stre%nik za POP3

Internetni naslov va\$^1\$ega po\$^1\$tnega stre%nika. Stre%nik, ki je obièajno raèunalnik va\$^1\$ega ISPja (dobavitelja storitev Interneta), mora biti sposoben komunicirati po protokolu POP3. Èe tega vnosa ne izpolnite, bo YAM uporabil naslov stre%nika za SMTP.

Primer: mail.dobavitelj.si

Geslo

To je geslo, po katerem vas vpra\$^1\$a va\$^1\$ po\$^1\$tni stre%nik. Geslo je lahko ←, ne pa nujno, enako geslu, ki ga uporabljate za prijavo v va\$^1\$ ISP (npr. z uporabo PPP).

Primer: nguz56

-----Èasovni pas-----

Èasovni pas

Datum in èas, ki ju YAM prikazuje v seznamu sporoèil, sta vedno pretvorjena v va\$^1\$ krajevni èas. To vam zagotavlja pravilno razvrstitev sporoèil, poslanih iz vseh koncev sveta in iz razliènih èasovnih pasov. Èasovni pas je del datuma sporoèila; doloèa razliko med krajevnim in èasom Greenwich Mean Time (GMT). Èe %elite, da bo imela spremenljivka èasovnega pasu vedno isto vrednost (npr. razliko ure in pol), lahko to dose%ete z doloèitvijo spremenljivke okolja YAM_TZ.

Primeri: GMT+1 (za Slovenijo)

GMT (za Veliko Britanijo)

GMT-5 (za ZDA EST npr. New York City)

[] Upo\$^1\$tevaj spremembe zaradi poletnega èasa

To mo%nost morate vklopiti v obdobju uporabe poletnega èasa. S tem bo

vrednosti za časovni pas dodana ena ura. Če imate nameščen program SummertimeGuard YAM samodejno pretvarja v/iz poletnega časa.

1.22 Nastavitve - TCP/IP

Nastavitve - TCP/IP (Potrebne informacije za prenos e-pošte preko Interneta)

-----Pošiljanje pošte (SMTP)-----

Strežnik

Internetni naslov, na katerega pošiljate pošto. Strežnik na tem naslovu (ponavadi računalnik vašega ISPja (dobavitelja storitev Interneta)) mora biti sposoben komunicirati v skladu s protokolom SMTP. Oznaka vrat za storitev SMTP je običajno 25. Če strežnik uporablja drugačno vrednost od navedene, jo sami določite k naslovu poštnega strežnika. Naslov in oznako vrat mora ločevati dvopičje.

Primer: mail.dobavitelj.si

Domena

Pri pošiljanju pošte se mora vaš Amiga najprej predstaviti strežniku za SMTP ←

tako, da mu posreduje svoj naslov (ukaz HELO). SMTP strežnik se na podlagi tega naslova odloči, ali vam bo dovolil dostop, ali ne. YAM običajno posreduje samo tisti del naslova, v katerem je navedena domena, kar v večini primerov tudi zadošča. Če se pri tem pojavijo težave, tj. prejmete od vašega strežnika za SMTP ←

po pošiljanju pošte sporočilo o napaki, dopolnite nastavitve domene z npr. vnosom imena vašega računalnika.

Primer: mojaAmiga.dobavitelj.si

[] Strežnik za SMTP dovoljuje 8 bitov

Sprva je bila v e-poštni nameni dovoljena samo uporaba nabora znakov US-ASCII. To je za uporabnike pomenilo prepoved uporabe naglašanih samoglasnikov

in podobnih neobičajnih znakov v e-pismih. Namesto črke 'ä' so tako morali natipkati 'ae'. Vzrok za to omejitev je bil v tem, da je večina strežnikov poštevala le prvih 7 bitov in enostavno odrezala 8. bit. S tem je e-pismo precej osiromašila. Rešitev za problem je pomenila uvedba standarda MIME natisljivih citatov, po katerem so bili pred prenosom vsi 'neavtorizirani' znaki pretvorjeni v 7-bitne in pred dostavo ponovno obnovljeni v prvotno obliko.

Sodobni poštni strežniki z ne-US-ASCII znaki nimajo več težav, tako da pretvorba

sporočil ni več nujna. Če ste povsem prepričani, da vaš poštni strežnik podpira

8-bitni prenos lahko izberete to možnost in pri prenosu prihranite nekaj bitov.

Najboljši način za preverjanje, ali vaš poštni strežnik podpira tak prenos je,

da sami sebi pošljete sporočilo z naglašanimi samoglasniki in pogledate, kaj se zgodi. ←

-----Prejemanje pošte (POP3)-----

Dostop do POP3

Poleg prvotnega strežnika za POP3, ki ste ga že določili v Prvih korakih,

lahko tu določite podatke za dostop \$^1\$še za 15 dodatnih računov; imena se ←
 pojavijo
 na seznamu na levi, klik na ime sproži prikaz uporabnih podrobnosti na desni. Pomnite, da imate lahko več dostopnih računov za različne strežnike in istega uporabnika ali pa za isti strežnik in več uporabnikov. V obeh primerih lahko za novo po\$^1\$sto pogledate z enim samim klikom mi\$^1\$ške. Za vnos novih podatkov, potrebnih za nov e-po\$^1\$tni dostopni račun, kliknite na gumb [Nov]. Očitno je, da z gumbom [Izbri\$^1\$ši] bri\$^1\$šete dostopne račune.

Strežnik za POP3

Internetni naslov sistema, s katerega želite prevzeti po\$^1\$sto. Ta strežnik (ponavadi računalnik vaš\$^1\$šega ISPja (dobavitelja storitev Interneta)) mora biti sposoben komunicirati v skladu s protokolom POP3. Oznaka vrat za storitev POP3 je običajno 110. Če strežnik uporablja drugačno vrednost od navedene, jo sami določite k naslovu po\$^1\$stnega strežnika. Naslov in oznako vrat mora ločevati dvopičje.

Primer: pop.dobavitelj.si:109

ID uporabnika

Sem vnesite uporabnikovo ID, ki jo zahteva strežnik za POP3. Običajno bo ta enaka uporabni\$^1\$škemu imenu v vaš\$^1\$šem e-po\$^1\$tnem naslovu. Včasih pa pride do ←
 izjem,
 tako da vam priporočam, da vseeno najprej preberete navodila vaš\$^1\$šega ISPja. (YAM bo sestavil polno ime za dostop oblike <uporabnikova-ID>@<strežnik>.)

Primer: jkranjski

Geslo

To je geslo, ki mora biti poslano po\$^1\$stnemu strežniku ob prijavljanju. Iz varnostnih razlogov lahko polje tudi pustite prazno. Če to tudi storite, boste morali geslo vna\$^1\$šati ob vsakem pregledovanju za novo po\$^1\$sto.

Primer: nguz56

[] Dejava

Za zaznavo nove po\$^1\$šte na izbranem strežniku za POP3 vključite tole možnost. Če ne želite, da se ta e-po\$^1\$tni dostopni račun pregleduje samodejno, to možnost izključite in namesto te raje uporabite menijski element 'Mapa/Preveri posamezen račun' v glavnem oknu.

[] Prijava z uporabo APOP

Uporabnikova ID in geslo se pri povezavi s strežnikom za POP3 ponavadi prena\$^1\$šata kot navadno besedilo. To lahko pod določenimi pogoji predstavlja varnostno tveganje. Sodobni strežniki za POP3 zato podpirajo overovljanje APOP, ki omogoča prena\$^1\$šanje podatkov, \$^1\$šifriranih s ključem. Ključ podeli strežnik. ←
 Če
 vaš\$^1\$ strežnik za POP3 ne podpira tovrstnega overovljanja, boste pri preverjanju nove po\$^1\$šte prejeli sporočilo o napaki. V tem primeru to možnost izključite.

[] Izbri\$^1\$ši po\$^1\$sto na strežniku

Ko je ta možnost vklopljena, bo nova po\$^1\$sta po prenosu s po\$^1\$stnega ←
 strežnika
 s tega strežnika izbrisana. Sporočila bodo izbrisana \$^1\$še po uspe\$^1\$šnem ←
 prenosu
 in shranjevanju v vaš\$^1\$šem računalniku. Če dostopni račun za POP3 uporablja več ljudi ali pa ga želite pozneje uporabljati z drugega računalnika, to možnost izklopite.

1.23 Nastavitve - Nova pošta

Nastavitve - NOVA POŠTA (Ureditve za prevzem pošte)

-----Prevzemanje-----

Predizbira

Po vzpostavitvi zveze s strežnikom za POP3 se bo odprlo predizbirno okno s seznamom vseh novih sporočil v POP3 nabiralniku. Za vsako sporočilo se odločite, ali ga boste sneli, izbrisali ali pa pustili na strežniku, odvisno pa od njegove velikosti, zadeve in pošiljatelja. Za pravilno delovanje predizbire mora strežnik podpirati ukaz TOP (ki ga večina strežnikov pozna).

nikoli:	predizbira je izklopljena
velika sporočila:	pri predizbiri bodo prikazana le sporočila, daljša od določene vrednosti
vedno:	pri predizbiri bo prikazano vsako sporočilo
vedno, le velikosti:	prikazana bodo vsa sporočila, vendar bo vidna le njihova velikost. Prednost tega načina je v njegovi precejšnji hitrosti.

Omejitev velikosti

Če je predizbira vklopljena, bodo sporočila, ki presegajo tu navedeno velikost, poudarjena. Na ta način se izognete prevzemanju sporočil z ogromnimi prilogi. Velikost je podana v kilobajtih. Če ne želite uporabljati omejitev vnesite '0'. Izkazalo se je, da je za vsakdanjo rabo najbolj koristna ureditev 'Predizbira = velika sporočila' in 'Omejitev velikosti = 100 kB'. Z uporabo teh nastavitve se bo predizbirno okno odprlo le v primeru, ko velikost vsaj enega od novih sporočil presega 100 kilobajtov.

[] Okno prenosa

S to izbiro se lahko odločite, če želite videti okno stanja prenosa med prejemanjem ali pošiljanjem pošte. S 'samodejno' se odpre samo, če prenos začnete ročno. Okno se ne odpre med YAMovim samodejnim pregledovanjem za novo pošto.

[] Izogibaj se podvojitvam

Če možnost za samodejni izbris pošte s strežnika ne vklopite, bo pošta ponovno prevzeta ob naslednjem YAMovem snemanju, torej bodo vsa sporočila v mapi 'Prihajajoča' podvojena. Da bi se izognili tej težavi, potrdite to izbiro. Dokler je ta možnost vklopljena, YAM beleži vsa prevzeta sporočila v datoteki '.uidl' in uporablja posebne ukaze strežnika POP3 v izogib dvakratnemu prevzemu istega sporočila. Če strežnik POP3 podpira ukaze UIDL, bo preverjanje končano razmeroma hitro, sicer bo YAM za branje ID sporočila uporabil ukaz TOP. V primeru, da strežnik ne podpira niti tega ukaza, morate to možnost izklopiti.

[] Posodobi stanje sporočil

Če je vklopljena ta možnost, bo stanje vseh sporočil mape 'Prihajajoča' spremenjeno iz 'novo' na 'neprebrano'. Tako lahko v trenutku ugotovite, katera e-pisma ste sneli med zadnjim prevzemanjem pošte.

-----Samodejno delovanje-----

Preglej novo pošto vsakih [xx] minut

Tukaj določite časovni razmik, po katerem YAM ponovno samodejno pregleda

po\$^l\$tni strežnik z novo po\$^l\$sto. Da bi to možnost onemogočili, vnesite vrednost ←
0.

Primer: 15 minut

[] Preuzemi velika sporočila

Pri samodejnim prevzemanju nove po\$^l\$ste (vsakih xx minut ali z uporabo ARexxa) izbirno okno ne bo prikazano, saj je velika verjetnost, da uporabnik trenutno dela z drugim programom ali pa ga za računalnikom sploh ni. Neizbrana možnost pomeni, da velika sporočila, ki presegajo omejitev dolžine, ne bodo prevzeta, pač pa bodo ostala na strežniku.

-----Oznani-----

[] Zahtevki

Pri prevzemu nove po\$^l\$ste odpre YAM zahtevki s prikazom novih in izbranih sporočil.

[] Zvok

Po končanem prevzemu nove po\$^l\$ste predvaja YAM zvočno datoteko. Za predvajanje je uporabljena knjižnica podatkovnih tipov, zato je zvočna datoteka lahko v kateremkoli formatu (kot npr. AIFF ali WAVE), če le imate name\$^l\$šen podatkovni ←
tip

zanj. Za preizkusno predvajanje kliknite na malo pu\$^l\$šico (znak PREDVAJAJ).

Primer: Podatki:Zvok/NovaPo\$^l\$sta.snd

[] Ukaz

To je program, ki se izvede pri prihodu nove po\$^l\$ste. Vnesite ukaz tako, kot ←
bi
ga vtiskali v ukazni lupini. Če je ukaz dejansko skript ARexx morate predenj
vstaviti ukaz 'rx'.

Primer: rx YAM:rexx/NovaPo\$^l\$sta.yam

1.24 Nastavitve - Filtri

Nastavitve - FILTRI (uporabni\$^l\$ko določeni po\$^l\$tni filtri)

Namen po\$^l\$tnega filtra je obdelati oz. razvrstiti po\$^l\$sto glede na uporabni\$^l\$ ←
sko

določena merila. Kadarkoli e-pismo ustreza določenemu vzorcu se izvede določena
akcija. Primeri uporabe filtrov so npr. tile:

- samodejno premikanje po\$^l\$ste iz po\$^l\$tnega seznama v določeno mapo
- samodejna obdelava prispelih povpra\$^l\$ševanj s po\$^l\$siljanjem predhodno
določenih odgovorov
- samodejno izbrisanje neza\$^l\$eljene e-po\$^l\$ste (ogla\$^l\$ševanja preko e-po\$^l\$ste, ←
danes
\$^l\$e prave nadloge)
- samodejna preusmeritev po\$^l\$ste drugemu prejemniku

Določite lahko do 100 tovrstnih filtrov. Seznam na levi prikazuje imena vseh
\$^l\$e določenih filtrov. Za prikaz podrobnosti filtra na desni, kliknite na njegovo
ime. Podrobnosti so prikazane na treh polah - Možnosti, Primerjava in Ukrep.
Kliknite na gumb [Nov] za tvorbo novega filtra ali pa uporabite gumb [Izbri\$^l\$ši]
za njegov izbris. Filtri se izvr\$^l\$šujejo v vrstnem redu od-zgoraj-navzdol, zato
morate filtre, ki bri\$^l\$šejo ali premikajo sporočila, uvrstiti na dno seznama.

-----Pola Možnosti-----

Ime

Ime filtra služi le ugotavljanju istovetnosti in ni namenjeno drugi uporabi.

[] Oddaljeni filter

Oddaljeni filter bo na strežniku POP3 pregledal za novo e-pošto, ne da bi jo prevzel. Za delovanje tega filtra je nujno, da strežnik POP3 podpira ukaz TOP. V nasprotju z 'običajnimi' filtri so z določenimi vzorci preiskane le glave e-pisem. Iz razumljivih razlogov potemtakem posredovanje in premikanje e-pisem z oddaljenimi filtri ni možno. Če so oddaljeni filtri vklopljeni, lahko upočasnijo prevzemanje e-pošte, vendar so nadvse priročni za zaščito pred nezaželjeno e-pošto in 'pisemskimi bombami'.

[] Izvrši na novi pošti

Filter lahko obdelava vso novo pošto, kar dosežete z vklopom te možnosti. Obdelava bo po prejetju nove pošte stekla samodejno.

[] Izvrši na poslani pošti

To možnost vklopite, da bi filter obdelal vso poslano pošto. Obdelava bo po poslanju pošte stekla samodejno.

[] Izvrši na zahtevo

Vklop te možnosti pomeni, da se bo filtriranje začelo po kliku na gumb Filtriraj v glavnem oknu ali izbiri menijskega elementa 'Filtriraj' menija 'Mapa'. Na ta način lahko obdelate tudi stara sporočila, ki niso nujno v mapi 'Prihajajoča'.

-----Pola Primerjava-----

Išči v

Tu izberete del sporočila, ki bo preiskan z vzorcem za iskanje. Če želite preiskovati določeno vrstico glav, jo lahko poiščete v seznamu izbirnega gumba ali pa izberete 'Drugem polju:' in vtipkate oznako polja v polju za vnos na desni. Izbira 'Telesu sporočila' povzroči iskanje v celotnem sporočilu, razen v glavi. Pomnite: preiskovanje celotnega sporočila lahko traja malo dlje (YAM mora pred iskanjem priloge formata MIME dekodirati).

Primer: Drugem polju: X-Mailer

Primerjanje

Ukaz vsebuje primerjalni operator in iskalni vzorec.

YAM upošteva naslednje primerjalne operatorje:

```
= primerjano besedilo mora ustrezati iskalnemu vzorcu
< primerjano besedilo mora biti "manjšše" od iskalnega vzorca
> primerjano besedilo mora biti "večje" od iskalnega vzorca
<> besedilo mora biti različno od iskalnega vzorca
IN besedilo mora ustrezati vzorcu, ki je zapisan v datoteki, navedeni v
    polju za vnos na desni strani izbirnega gumba primerjav. Namesto
    iskalnega vzorca tu navedete ime datoteke z enim ali več iskalnimi
    vzorci. Na ta način lahko ustvarite tako imenovano 'Ubijalsko datoteko'
    s seznamom e-poštnih naslovov. Za njeno urejanje kliknite na ikono
    na skrajni desni.
```

Pomnite: delovanje primerjalnih operatorjev < in > je odvisno od tipa polja. YAM ve, da sta velikost sporočila in datum \$^1številski podatka in ju zato uredi v \$^1številskem vrstnem redu, za polja kot je npr. 'Subject' se uporablja èrkovno\$^1številski vrstni red, podobno kot v telefonskem imeniku. Od tod veljata zvezi Janez < Jože in 12 < 2.

Vzorec iskanja sme vsebovati vzorce AmigaDOSa, kot so ?, #?, (a|b) in [abc]. Pomnite: iskalni vzorec [YAM]#? bo na\$^1šel vsa sporočila, ki se začenjajo z Y, A ali M. Za filtriranje e-pisem s po\$^1štnega seznama (npr. po\$^1štnega ← seznama v zvezi z YAMom) uporabite iskalni vzorec ?YAM#? ali pa filtru naročite primerjanje polja 'K' z naslovom seznama.
Primer: = YAM 1.3.#?

Naslov/Ime

Èe s filtrom preiskujete polje glave z e-po\$^1štnim naslovom, lahko tu določite ←
'
ali naj se iskanje izvede v naslovu (npr. jkranjski@dobavitelj.si) ali v imenu avtorja (npr. 'Janez Kranjski').

[] Občutljivo na velikost èrk

Izbira te možnost slui ločevanju filtra med malimi in velikimi èrkami.

[] Iskanje podnizov

Èe iskalni vzorec sestoji le iz dela polja glave, v katerem naj se izvede preiskovanje, morate obvezno vklopiti to možnost. YAM bo sam na primeren naèin dopolnil iskalni vzorec z nizom #?.

Možna je povezava dveh iskalnih meril. Izbirni gumb vam omogoča določitev naèina povezovanja:

ne kombiniraj	ne uporabi drugega merila
in	zad\$^1šeno mora biti obema meriloma
ali	zad\$^1šeno mora biti vsaj enemu merilu
izkljuèujoèi ali	ali eno ali drugo merilo mora zad\$^1šeti, ne pa obe hkrati

-----Pola Ukrep-----

[] Odbij

Èe želite, da bo e-pismo pri ujemanju iskalnemu merilu odbito drugi osebi, vklopite to možnost. Naslov tega prejemnika e-pisma vnesite v polje za vnos na desni.

Primer: jkranjski@doma.si

[] Posreduj

Èe je vklopljena ta možnost, bo ujemajoèe e-pismo posredovano drugi osebi. E-po\$^1štni naslov tega prejemika vnesite v polje za vnos na desni.

[] Odgovori

Z vklopom te možnosti dosežete, da bo YAM samodejno odgovoril na vsako sporočilo, ki ustreza iskalnemu merilu. V polje za vnos zraven vnesite ime datoteke z besedilom za samodejno odgovarjanje.

Primer: YAM:Samodejna-Besedila/Odgovor1.txt

[] Izvrš¹i

To možnost izberite takrat, ko želite, da bi se pri vsakem ujemanju z iskalnim merilom zagnal zunanji program. Temu programu bo YAM posredoval pot do e-pisma kot začetni parameter. V polje za vnos zraven vnesite vsebino ukazne vrstice. Pomnite: za zagon skripta AReXX boste morali na začetek vrstice vstaviti ukaz 'RX'.

Primer: rx YAM:ReXX/NaročⁱSe.rexx

[] Predvajaj zvok

Vklopite to možnost da bi se ob vsakem ujemanju sporočila z iskalnim merilom predvajal zvok. Zvočno datoteko navedite v polje za vnos zraven. Za predvajanje zvokov uporablja YAM knjižnice podatkovnih tipov. Za preizkusno predvajanje kliknite na malo puščⁱico (znak PREDVAJAJ).

Primer: Podatki:Zvok/SovraⁱmSpam.wav

[] Premakni

Če vklopite to možnost bo YAM vsa e-pisma, ustrezajoča iskalnemu merilu, premaknil v drugo mapo. Mapo izberete s klikom na pojavi gumb.

[] Izbriš¹i

Ko je izbrana ta možnost, bodo izbrisana vsa sporočila, ki se skladajo z iskalnim merilom (Verjetno ste to ugotovili že sami... ;))

[] Ne prevzemi

Izbira te možnosti povzroči, da se poš¹ta, ki ustreza iskalnemu merilu, ne bo samodejno prevzela s poš¹tnega strežⁿika. Skupaj s to možnostjo lahko uporabite oddaljeni filter, če si račun POP3 deli več oseb.

1.25 Nastavitve - Branje

Nastavitve - BRANJE (Nastavitve prebiranja e-poš¹te)

-----Izgled glave-----

Glava

Polna glava bo prikazana, če ste določili izbiro 'polna', Izberite 'brez', če prikaza glave ne želite. Ko izberete 'izbrano' lahko sami določite, katera polja glave naj bodo vidna v bralnem oknu. Za določitev polj lahko uporabite kakrš¹enkoli vzorec AmigaDOS. Polja FROM, TO, DATE in SUBJECT so prednastavljena v skladu s privzetimi nastavitvami. Izgled glave je lahko (začasno) spremenjen v samem bralnem oknu.

Primer: (From|Subject|Date|X-Mailer)

Podatki o poš¹iljatelju

Če je poš¹iljatelj poš¹te najden v YAMovem imeniku naslovov, bo YAM v razdelku

z glavo v bralnem oknu prikazal dodatne informacije. Če ste izbrali možnost 'zgolj podatki', bo YAM prikazal ime in priimek, datum, naslov običajne poš¹te, opis itd., tj. podatke vpisa v imeniku naslovov. Da bi poleg tega pogledali tudi poš¹iljateljevo sliko (če ta seveda obstaja v imeniku ;-)) izberite možnost 'podatki in slika'.

[] Prelomi glavo

Izberete lahko prikaz polne glave v eni vrstici ali njen prelom preko dveh ali več vrstic. V prvem primeru morate za pregled vseh podatkov uporabiti

vodoravni drsnik.

-----Izgled telesa sporočila-----

Loèen podpis

Loèevanje podpisa od besedila e-pisma z dvema pomišljajema in presledkom. Èe tega naèina loèevanja noèete, lahko tu doloèite svojega. Poleg 'dveh pomišljajev' lahko izbirate med 'loèno vrstico', 'prazno vrstico' ali uporabite izbiro 'brez podpisa', èe se noèete podpisati.

Barvasto besedilo

Razdelke besedila, vstavljene med znaka #, bo YAM posvetlil s posebno barvo (v lastnem urejevalniku in bralnem oknu). To posebno barvo lahko izberete tu.

Stari citati

Barvo za prikaz citiranega besedila izberete v modulu TextEditor nastavitve MUI. Pri veènivojskem citiranju bo za parne nivoje (2., 4., itd.) izbrana alternativna barva.

[] Uporabi nesorazmerno pisavo

Pogosto je bolj smiselno, da za branje sporoèil uporabite nesorazmerno pisavo, ker bi bil prikaz s sorazmerno pisavo popaèen. Ne pozabite, da lahko doloèite poljubno pisavo v razdelku 'Fonts/fixed' modula 'TextEditor' YAMovih nastavitve MUI.

[] Prikaži vsa besedila

Èe je ta možnost vklopljena in sporoèilo poleg osnovnega besedila vsebuje tudi priloge, bodo le-te prav tako prikazane, èe so le tipa 'besedilo'.

Uporabi sloge besedila

Za oznaèbo podèrtanega, poševnega, krepkega in barvastega besedila uporablja YAM znake _ / * in #. Za doloèene posebne dokumente (kot npr. izvirne kode) lahko to zaradi prepovedi nekaterih znakov predstavlja teãavo. Zato imate tu možnost, da upodobitev slogov besedila vkljuèite ali izkljuèite.

-----Druge možnosti-----

Pretvorba nabora znakov

Pri branju sporoèil je uporabljen pretvornik nabora znakov. V nekaterih drãavah uporabljajo namreè znake, ki jih Amigin nabor znakov ISO-Latin-1 ne vkljuèuje. Na Poljskem na primer je zelo popularen nabor AmigaPL, saj zajema vse manjkajoèe znake. YAM pošteva te znake tako pri branju, kot tudi pri pisanju. V predalu z znakovnimi nabori je nekaj primerov. Tabela za pretvorbo je urejena takole:

- | | |
|--------------------|--|
| 1. vrstica: | YCT1 - YAM Charset Translation |
| 2. vrstica: | Opis pretvornika |
| 3. vrstica: | Ciljni znakovni nabor, npr. iso-5589-1 |
| nadaljnje vrstice: | (neobvezno) FROM zaèetni nabor (npr. iso-5589-1) |
| | (neobvezno) TO ciljni nabor |
| | (neobvezno) HEADER |
| | Prvotni znak=Nadomestni znak |

Znaki so doloèeni v šestnajsti ki kodi s predhodnim \$ ali kot dejanski znaki ↔

Znakovna doloèitev lahko izgleda takole: \$E5=\$61 ali takole: å=a Z navedbo kljuène besede HEADER bo pretvorba znakov opravljena tudi v glavah sporoèil.

[] Veè oken

Z uporabo te možnosti bo za branje vsakega novega sporočila odprto novo bralno okno. Hkrati imate lahko odprta najveè \$^1\$štiri bralna okna.

1.26 Nastavitve - Pisanje

Nastavitve - PISANJE (Nastavitve za pisanje novih sporoèil)

-----Message Header-----

Odgovor na

Obièajno ostane to polje prazno. Privzet naslov za odgovor je va\$^1\$ e-po\$^1\$ ←
\$tni
naslov. Èe želite uporabiti drugega (IN SAMO TEDAJ!!), ga vtipkajte v to
polje.

Primer: jkranjski@doma.si

Organizacija

Da bi se v glavo va\$^1\$ega sporočila zabeležila va\$^1\$ organizacija, \$^1\$ola, ←
dru\$^1\$stvo
ali kaj drugega, vnesite ta podatek sem.

Primer: Kranjska Izdelava Megle d.d.

Dodatna glava

Èe morate iz kakr\$^1\$negakoli razloga v glavi sporočila dodati eno ali več
dodatnih vrstic, jih vnesite sem. Veè vrstic vnesete tako, da jih loèite z
nizom '\n'. PROSIM, NIKAR NE uporabljajte te ugodnosti, èe ne poznate dovolj
delovanja Internetne e-po\$^1\$te.

Primer: Content-Language: si\nKeywords:Pattern, YAM, Internet

-----Telo sporočila-----

Pozdravna fraza

YAM bo vstavil to besedilo na zaèetek vsakega novega sporočila, ki ga
sestavite (z izjemo odgovorov in posredovanih sporoèil). Prelom vrstice doloèite
z nizom '\n'.

Primer: Zdravo,\n

Zaključna fraza

To besedilo je dodano na konec vsakega novega sporočila, ki ga sestavite, tik
pred loènik podpisa. Tudi tu prelom vrstice doloèite z nizom '\n'.

Primer: Lep pozdrav\n\nJanez Kranjski

Pretvorba nabora znakov

Pri pisanju sporoèil je uporabljen naveden pretvornik znakovnih naborov. Veè
informacij na to temo lahko najdete v razdelku Branje.

Primer: YAM:charsets/LatinltoUSASCII (izbri\$^1\$ mutirane samoglasnike, itd.)

-----Urejevalnik-----

Prelom vrstic

Ko shranite na novo napisano sporoèilo bo le-to preurejeno tako, da nobena
vrstica ne bo presegala tu doloèenega \$^1\$števila znakov. YAMu lahko naroèite tudi,
ali naj med tipkanjem sproti vstavlja vrstienne prelome ali pa naj to napravi

tip preden bo sporoèilo poslano.
Primer: 76

[] med tipkanjem

Èe se odloèite za vstavljanje kod vrstnih prelomov med tipkanjem, vklopite to možnost. Na ta naèin se izognete neželjenim preseneèenjem v besedilu, ki je preurejeno kasneje. Zavedajte se pa, da utegne biti zapovrstno vstavljanje in brisanje besedila manj udobno.

Zunanji urejevalnik

V primeru, da vam lastni urejevalnik ne ustreza in bi želeli uporabljati drugega (pri tem pa izgubiti samodejno èrkovanje, sloge besedila in slovar), vnesite njegovo ime sem. Ne pozabite, da morate vnesti polno pot do urejevalnika in potrebne ključne besede kot npr. '-sticky' or '-keepio'.

Primer: C:Ed or C:CED -keepio

[] Zaženi takoj

To možnost vklopite, èe želite pognati zunanji urejevalnik vedno, ko zaènete pisati novo sporoèilo. S tem se izognete dodatnemu kliku na gumb [Urejevalnik] v pisalnem oknu.

1.27 Nastavitve - Odgovarjanje

Nastavitve - ODGOVARJANJE (Odgovarjanje in posredovanje sporoèil)

-----Posredovanje-----

Zaèetna fraza

To besedilo bo vstavljeno na zaèetek prvotnega besedila vsakega sporoèila, ki ga posredujete. Spremenljivke, ki jih lahko vstavite, so zbrane v seznamu, ki se prikaže po kliku na pojavni gumb (%r na primer pomeni prejemnikovo ime, %s zadevo, itd.). Pri vstavljanju besedila v sporoèilo zamenja YAM spremenljivke z njihovimi vrednostmi, ki jih preberete v sporoèilu, ki ga nameravate posredovati.

Primer: *** Posredovano sporoèilo od %n o %d: ***\n

Zaključna fraza

To besedilo bo dodano na konec posredovanega sporoèila (toda pred zaključno frazo). Kliknite na pojavni gumb in na seznamu izberite spremenljivko (zadevo, datum, pošiljatelja, itd.).

Primer: *** Konec posredovanega sporoèila ***\n

-----Odgovarjanje-----

Privzeta fraza v odgovorih

Ko odgovarjate na sporoèilo lahko YAM v novo sporoèilo samodejno vstavi tri različne fraze: pozdrav (Otvoritvena), uvod k citiranemu sporoèilu (Uvodna) in končna fraza (Zaključna). Za izbiro ene od fraz uporabite izbirni gumb in željeno frazo vnesite v polje na desni. Spremenljivke (za zadevo, datum, pošiljatelja, itd.) lahko izberete s klikom na pojavni gumb.

Primer:

[Otvoritvena]	Zdravo %f,\n
[Uvodna]	V %d, si napisal(-a):\n
[Zaključna]	Lep pozdrav

Alternativna fraza v odgovorih

Komuniciranje preko Interneta pogosto terja pisanje v tujem jeziku. Iz tega razloga vam YAM omogoča uporabo alternativne zbirke fraz v odgovorih, ki bo izbrana samodejno vsakič, ko bo prejemnikov naslov ustrezal uporabniško določenemu vzorcu. Na ta način lahko na primer uporabljate nemško različico zbirke fraz v odgovorih za naslove v Nemčiji, Avstriji in @vici, medtem ko za ostale države uporabljate angleško različico.

Primer:

```
[Otvoritvena]      Zdravo %f,\n
[Uvodna]           V %d si napisal(-a):\n
[Zaključna]        Lep pozdrav
```

Uporabi pri naslednjih domenah

Vsakokrat, ko prejemnikov naslov ustreza vzorcu AmigaDOS bo uporabljena alternativna fraza za odgovore.

Primer: #?.(de|ch|at) (Naslovi v državah, kjer je materni jezik nemščina)

Odgovorna fraza za poštni seznam

Za odgovor na sporočilo iz poštnega seznama je na razpolago dodatna zbirka fraz. Uporabljena bo, če je sporočilo, na katerega odgovarjate, shranjeno v mapi s podporo za poštni seznam (Nastavitve map).

Primer:

```
[Otvoritvena]      Zdravo!\n
[Uvodna]           V %d, je %n napisal(-a):\n
[Zaključna]        Lep pozdrav
```

[] Citirano sporočilo označi z

To možnost vklopite ko želite, da YAM citira sporočilo, na katerega odgovarjate. Na začetek vsake vrstice prvotnega sporočila bo dodan niz znakov, ki so navedeni v polju za vnos na desni, in šle en presledek. Za izbiro pošiljateljevih začetnic kliknite na pojavi gumb.

Primer: %i>

[] Citiraj prazne vrstice

Običajno je znak za citiranje vstavljen tudi na začetek praznih vrstic citiranega sporočila. Če vam to iz kakršnegakoli vzroka ni po volji, to možnost izklopite.

[] Preveri naslov prejemnika

Če vklopite to možnost, bo YAM preveril, ali imata pošiljatelj in prejemnik enak naslov. Če je polje 'From' glave sporočila drugačno od vsebine polja 'ReplyTo' lahko uporabnik (to ste vi) izbere komu odgovoriti. Tako lahko razmeroma enostavno pošljete zasebni odgovor na sporočilo iz poštnega seznama.

[] Odstrani podpis

Z vklopom te možnosti se izognete citiranju podpisa (saj ga boste v večini primerov izbrisali). To bo delovalo le v primeru, ko je v prvotnem sporočilu podpis ločen od dejanskega besedila z običajnim razmejitvenim nizom '-- '.

1.28 Nastavitve - Podpis

Nastavitve - PODPIS (Določanje podpisa in sklepnih vrstic)

V YAMu lahko določite in uporabljate en običajni in dva alternativna podpisa (npr. en podpis za zasebno pošljo in drugi za poslovno). S klikom na izbirni gumb pridete do prikaza podpisov, ki jih urejate v oknu z malim urejevalnikom besedil.

[] Uporabi podpis

Če je ta možnost vklopljena, bo podpis vstavljen na konec vsakega napisanega sporočila.

[Uredi z zunanjim urejevalnikom]

Kliknite na ta gumb, če želite urejati sporočilo z zunanjim urejevalnikom, določenim na poli 'Nastavitve/Pisanje/Zunanji urejevalnik'.

[Vstavi naključno sklepno vrstico]

Za vstavev spremenljivke '%t' na trenutni položaj kurzorja kliknite na ta gumb. YAM bo pri obdelavi novega sporočila to spremenljivko nadomestil z naključno sklepno vrstico iz datoteke s sklepnimi vrsticami.

[Vstavi ENV:Signature]

Klik na ta gumb povzroči vstavev spremenljivke '%e' na trenutni položaj kurzorja v urejevalniku. YAM bo pri tvorbi novega sporočila to spremenljivko nadomestil z vsebino spremenljivke okolja 'SIGNATURE'. Na ta način dosežete, da so v podpis samodejno vstavljene različne vrednosti, kot npr. datum, trenutna temperatura, čas, vašlša telesna višina ali karkoli drugega...

Datoteka s sklepnimi vrsticami

Datoteka sklepnih vrstic vsebuje krilatice, kratke pesmi in druge zelo resne ali hudomušne modrosti, ki so naključno izbrane in vstavljene v vašlš podpis. ←

Na

Aminetu obstajajo zbirke s tisoči in tisoči takšnih sklepnih vrstic.

Primer: YAM:.sklvrstice

Ločnik sklepnih vrstic

Ker lahko sklepna vrstica zavzema več dejanskih vrstic, morate njihove vpise v datoteki med seboj ločiti z ločilnim nizom. V to polje vnesite niz, ki ga želite uporabljati v ta namen.

Primer: %%

1.29 Nastavitve - Sezname

Nastavitve - SEZNAMI (Razpored stolpcev v različnih seznamih)

Seznam map

Izberite navedenosti, ki jih želite videti v seznamu map.

Seznam sporočil

Izberite navedenosti, ki jih želite videti v seznamu sporočil.

[] Uporabi nesorazmerno pisavo

Pogosto je smiselno, da za prikaz uporabljate nesorazmerno pisavo, saj lahko sorazmerna pisava izgleda dokaj zmedeno. Ne pozabite, da lahko določite poljubno pisavo v razdelku 'Fonts/fixed' modula 'TextEditor' YAMovih nastavitvev MUI.

[] Čas v utripih ur Swatch

To možnost izberite za prikaz časa v Swatchevih utripih namesto v obliki

ure:minute. Ta revolucionarna časovna enota - iznašel jo je švicarski izdelovalec ur Swatch - deli dan na 1000 utripov in ne upošteva ločevanja med časovnimi pasovi. Časovno izhodišče je poldnevnik kraja Biel v Švicariji.

1.30 Nastavitve - Varnost

Nastavitve - VARNOST (@šifriranje, anonimna pošta, protokoli)

-----PGP-----

Pot do PGP

Slavni (nekateri ljudje in ugledneži bi celo rekli notorični) program PGP (Pretty Good Privacy) Philipa Zimmermanna služi šifriranju, dešifriranju in digitalnemu 'podpisovanju' sporočil. Namestite prosim PGP tako, kot je opisano v priročniku za PGP in sem vpišite polno pot do predala z izvršljivimi datotekami PGP. YAM samodejno zazna, če uporabljate različico 2.6 ali 5.x.

Primer: Delo:Programi/PGP/bin/

ID vašega ključa za PGP

Za podpisovanje sporočil potrebuje YAM bližnjico do vašega skritega ključa PGP. Kliknite na javni gumb in izberite vaš ključ. Če ključa ne morete najti, sta za to dva možna razloga: ali paket PGP na vašem sistemu ni pravilno nameščen

ali pa ste navedli napačno pot do izvršljivih datotek PGP.

Primer: 0x70804A7B

[] Šifriraj zase

Šifriranje sporočil za določenega prejemnika ima eno slabost: po šifriranju sporočila ne morete več brati ali urejati. Z vklopom te možnosti boste mogli sporočilo brati ali urejati tudi po šifriranju. To vam bo YAM omogočil s tem, da

bo e-pismo šifriral s prejemnikovim ključem, prav tako pa tudi z vašim.

-----Anonimna pošta-----

Prepošiljalnik

E-poštni naslov prepošiljalnika, ki ga želite uporabljati. Pri pošiljanju

anonimne pošte bo tako imenovani 'prepošiljalnik' iz glave sporočila izbrisan

vse podatke, ki bi lahko bili uporabljeni pri določanju pošiljatelja, in tako spremenjeno sporočilo posredoval dejanskemu prejemniku. Naslove prepošiljalnikov

lahko poiščete, če iskalnemu računalniku podate ključno besedo 'remailer'.

Primer: Prepošiljalnik <remailer@replay.com>

Polje v glavi

Naslov dejanskega prejemnika sporočila je prenešen prepošiljalniku v polju

glave ali v prvi vrstici sporočila. V slednjem primeru enostavno dodajte na začetek polja razpošiljanja prazno vrstico z vstavitvijo niza '\n'.

Spremenljivka '%s' bo nadomeščena s prejemnikovim naslovom. Za podrobne informacije o formatu polja razpošiljanja pogledajte prosim v dokumentacijo za prepošiljalnik.

Primer: Anon-to: %s

-----Dnevniki-----

Pot

YAM bo shranjeval dnevnike v predal, èigar pot je navedena tu. Dnevniki imajo zapise oblike: Datum/èas/[koda]/opis dogodka. Koda sestoji iz dveh \$^1števk in je priroèna pri izvajanju raèunalni\$^1ške analize dnevniki\$^1ških zapisov, saj ni ← odvisna od izbranega jezika (za razliko od opisov dogodkov).

[] Razdeli dnevnik

Za vsakomeseèno tvorjenje dnevnika vklopite to možnost. Zaradi loèevanja med ustvarjenimi datotekami YAM v ime dnevnika doda datum beleženja, npr. YAM-Jan98.log. Èe želite imeti samo en skupen dnevnik, pustite to možnost izklopljeno.

Naèin

Èe vas zapisovanje dnevnikov ne zanima, izberite 'brez'. Izbiro 'normalen' uporabite za beleženje pomembnih dogodkov, kot je prejemanje/poš^1šiljanje. V 'ob\$^1širnem' naèinu bo YAM podrobno zabeležil prenos vsakega e-pisma.

[] Beleži vse dogodke

Izklopite to možnost le takrat, ko želite beležiti samo dogodke pri poš^1stnih prenosih (poš^1šiljanje/prejemanje).

1.31 Nastavitve - Zaèetek/Konec

Nastavitve - ZAÈETEK/KONEC (Akcije po zagonu in pred zaustavitvijo programa)

-----Pri zagonu programa-----

[] Naloži vse mape

Pri uporabi obsežnih arhivskih map lahko z izklopom te možnosti poveèate YAMovo zagonsko hitrost. Poleg tega bo izklop te možnosti prihranil pomnilnik, saj bodo pri zagonu naložena le kazala sistemskih map. Kazala uporabni\$^1ško doloèenih map bodo naložena le takrat, ko ji boste potrebovali.

[] Oznaèi vso novo poš^1sto kot neprebrano

Da bi pri zagonu vsa sporoèila s stanjem 'novo' oznaèili kot 'neprebrana', vklopite to možnost.

[] Izbri\$^1ši staro poš^1sto

V primeru, da ste pri doloèenih mapah doloèili najveèjo starost sporoèil, in vklopite to možnost, bo YAM po dejanskem zagonu izbrisal vsa sporoèila, ki to starost presegajo.

[] Odstrani izbrisano poš^1sto

Èe želite, da YAM pri vsakem zagonu izprazni mapo 'Izbrisana', uporabite to možnost.

[] Preveri rojstne dneve

To možnost vklopite, èe želite, da YAM pri zagonu pregleda imenik naslovov in vas obvesti, èe ima kak\$^1šna oseba rojstni dan. Èe praznuje va\$^1\$(-a) prijatelj(-ica) (ali celo poslovni(-a) partner(-ka)), mu(ji) lahko takoj poš^1šljete èestitko.

[] Po\$^1\$lji pripravljeno po\$^1\$to

Èe je ta možnost vklopljena, bo YAM pri zagonu preiskal mapo 'Odhajajoèa' in vas vpra\$^1\$al, èe želite poslati sporoèila, ki so v njej. Pomnite: to deluje le, ko imate že naložen sklad TCP/IP. Preverjanje lahko zaèasno preskoèite, èe YAM poženete v lupini z navedbo ključene besede NOCHECK.

[] Prevzemi novo po\$^1\$to

YAM bo v primeru, da je izbrana ta možnost (in je na va\$^1\$em sistemu že naložen sklad TCP/IP), na po\$^1\$tnem strežniku pogledal za novo po\$^1\$to. Pregledovanje lahko zaèasno preskoèite, èe YAM poženete v lupini z navedbo ključene besede NOCHECK.

-----Pri zaustavitvi programa-----

[] Po\$^1\$lji pripravljeno po\$^1\$to

Ta možnost služi namenu, da program pred zaustavitvijo v mapi 'Odhajajoèa' poi\$^1\$èe sporoèila, pripravljena na odpremo. Èe je možnost izbrana, vas bo YAM tik pred zaustavitvijo vpra\$^1\$al, èe želite ta sporoèila poslati (seveda bo to storil le tedaj, ko ta mapa ne bo prazna).

[] Izbri\$^1\$ši staro po\$^1\$to

V primeru, da ste pri doloèenih mapah doloèili najveèjo starost sporoèil, in vklopite to možnost, bo YAM pred dejansko zaustavitvijo izbrisal vsa sporoèila, ki to starost presegajo.

[] Odstrani izbrisano po\$^1\$to

Èe želite, da YAM pri vsaki zaustavitvi izprazni mapo 'Izbrisana', uporabite to možnost.

1.32 Nastavitve - MIME

Nastavitve - MIME (Ogledovalniki prilog MIME)

-----Ogledovalniki MIME-----

Privzeti program za prikaz prilog je MultiView. Sporoèila v formatu MIME vsebujejo polje, imenovano 'ContentType', v katerem je zapisan tip kodirane datoteke. Za vsak posamezen tip datoteke lahko doloèite program, s katerim se le-ta obdeluje. To je pomembno za tiste uporabnike, ki za prikaz slik, predvajanje zvokov in obdelavo datoteènih tipov, ki \$^1\$e niso podprti s podatkovnimi tipi, ne želiyo uporabljati programa MultiView. Za nastavitvev ogledovalnika kliknite na gumb [Nov], za njegovo brisanje pa ne gumb [Izbri\$^1\$ši].

Tip priloge

To je tip dejanskega vpisa, ustreza pa polju ContentType v glavi priloge. Tip lahko izberete iz pojavnega seznama ali pa zanj uporabite vzorce AmigaDOSa; da bi uporabljali en sam program za celoten razred datoteènih tipov, uporabite npr. 'image/#?'.
Primer: image/jpeg

Konènica

Konènica imen datotek posameznega datoteènega tipa. Ta YAMu omogoèa pravilno

izpolnitev polja ContentType v glavah prilog.

Primer: jpg jpeg jfif

Ogledovalnik

Izberite program, ki bi ga radi uporabili za prikaz priloge. V ukazno vrstico ne pozabite vstaviti "%s", ki ga bo YAM med obdelavo nadomestil z imenom datoteke. Narekovaji pri "%s" omogočajo uporabo presledkov v imenu datoteke.

Primer: TOOLS:Gfx/ViewJPG "%s"

Privzeti ogledovalnik

To je ogledovalnik, ki bo uporabljen v primeru, ko priloga ne ustreza nobenemu uporabniški določenemu datotečnemu tipu (poglejte v opis zgoraj).

Primer: SYS:Utilities/Multiview "%s" SCREEN

[] Prepoznav dvojaški priloge

Nekateri poštni odjemalci v polju priloge ContentType vedno navedejo dvojiški

datotečni tip 'application/octet-stream'. Da bi vam bilo kljub temu omogočeno pregledovanje prilog z ustreznimi programi, pošee YAM ustrezen ogledovalnik v njihovem seznamu na osnovi končnice imena priloge datoteke (poglejte v razdelek Končnica).

-----Poti-----

Dekodiraj datoteke v

To je predhodno izbrani predal, v katerega se dekodirajo priloge sporočila.

Primer: Delo:Podatki/V

Priloge datoteke iz

Pri vsakokratnem prilaganju datoteke novemu sporočilu, bo YAM za datoteko najprej pogledal v navedeni predal.

Primer: Delo:Podatki/Iz

1.33 Nastavitve - Imenik naslovov

Nastavitve - IMENIK NASLOVOV (vidni stolpci, izmenjava osebnih podatkov)

Stolpci

Izberite navedenosti, ki jih želite videti v imeniku naslovov.

-----Izmenjava osebnih podatkov-----

[] Dodaj osebne podatke

Če obkljukate to možnost, boste v glavi vsakega sporočila ustvarili posebno polje z osebnimi podatki, kot so poštni naslov, telefonska številka, domača stran, datum rojstva in URL vaših slik. Če tudi prejemnik uporablja YAM, mu bo program omogočil tvorbo vpisa v imeniku naslovov in njegovo izpolnitev z vašimi podatki. Da bi to dosegli, dodajte v vaš imenik naslovov nov vpis z vašimi podatki (YAM bo našel vaš vpis na podlagi e-poštnega naslova).

Shrani pošiljatelj naslov

YAM lahko med branjem sporočila samodejno shrani pošiljatelj naslov, tj. ustvari nov vpis v imeniku naslovov. Izberite enega od teh načinov:

nikoli Ne shranjuj naslovov

najprej vpraš¹aj Vsakiè sproti boste vpraš¹ani, ali naj
se naslov shrani
èe ni podatkov, Vpraš¹ani boste le takrat, ko so na voljo
najprej vpraš¹aj osebni podatki poš¹iljatelja, sicer naslov ne
bo shranjen
èe so podatki Naslov bo samodejno shranjen le v primeru,
ko so na voljo osebni podatki poš¹iljatelja
vedno Vsi novi naslovi bodo samodejno
shranjeni

Shrani fotografije v
V tem predalu so shranjene slike poš¹iljateljev.
Primer: YAM:Gallery

Skupina za nove vpise
To je vzdevek skupine, ki bo vsebovala nove vpise v imenik naslovov. Èe \$¹se ←
ne
obstaja, bo skupina ustvarjena.
Primer: NOVI

URL va\$¹še slike
Vnesite spletni naslov (URL) va\$¹še slike, èe ta obstaja. URL bo vpisan v ←
glavo
vsakega odhajajoèega sporoèila, èe je vkljuèena možnost 'Dodaj osebne podatke'.
Primer: http://www.yam.ch/gallery/BECK_Marcel.gif

Nadomestni strežnik za HTTP
Èe je va\$¹ računalnik za požarnim zidom in do Interneta dostopate preko
nadomestnega strežnika, morate vnesti naslov slednjega. Èe tega ne storite, k
sebi ne boste mogli prenaš¹ati fotografij in informacij o novih različicah YAMa.
Primer: proxy.dostop.si:8080

1.34 Nastavitve - ARexx

Nastavitve - AREXX (Skripti ARexx in AmigaDOS)

Razen menija ARexx glavnega okna, ki lahko drži do deset skriptov, lahko skripte
ARexx poganjajo določeni dogodki. Tako z dvema enostavnima skriptoma zaženete
Miami in se s tem priključite, prevzamete novo poš¹to in po konèanem snemanju
Miami zaustavite.

Ime
Naslov skripta kot je prikazan v meniju ARexx, npr. Zagon brskalnika.

Skript
Ime datoteke ARexx skripta skupaj s potrebnimi parametri (v ustaljenem
ARexx-ovem slogu, toda brez klica 'RX').
Primer: YAM:rexx/StartBrowser.rexx

[] Odpri okno konzole
Med delovanjem skripta bo odprto vhodno/izhodno okno. Èe le-tega ne
potrebujete, to možnost izklopite.

[] Poèakaj na zaključek
To možnost pustite izklopljeno, èe želite skript pognati v ozadju, kar

pomeni, da noèete èakati na njegov zakljuèek.

1.35 Nastavitve - Razno

Nastavitve - RAZNO

-----Poti-----

Predal za zaèasne datoteke

YAM potrebuje ta predal za shranjevanje nekaterih datotek med obdelavo sporoèil. Èe imate malo prostega pomnilnika (2MB ali manj) je bolje, da izberete pot na trdem disku in se tako izognete mo¼nim problemom z dolgimi sporoèili.

Primer: RAM:t

-----Aplikacijska ikona stanja nabiralnika-----

Polo¼aj X Y

Vnesite ¼eljeni polo¼aj YAMove aplikacijske ikone na zaslonu Workbench. V primeru, da je na tem mestu ¼e kakš^lšna druga ikona, bo Workbench samodejno doloèil 'varno' lego za aplikacijsko ikono (zato vam ni treba skrbeti glede 'izbrisa' druge ikone).

Primer: X 550 Y 144

[] Zapiralni gumb ikonizira program

Obièajno bo program zaustavil klik na zapiralni gumb (ali pritisk tipke ESC). Pri izbiri te mo¼nosti bosta omenjena postopka program le ikonizirala.

-----Shrani/izbriš^lši sporoèila-----

[] Potrditev brisanja [xx] ali veè sporoèil

Èe je ta mo¼nost vkljuèena, bo pred brisanjem tu vneš^lšenega š^lštevila ← sporoèil prikazan varnostni zahtevek. Ta zaš^lšèita je smiselna pri izbiri dveh ali veè sporoèil.

[] Takoj odstrani sporoèila

Èe izberete to mo¼nost, potem sporoèila, doloèena za brisanje, ne bodo premaknjena v mapo 'Izbrisana', temveè bodo takoj izbrisana s trdega diska. Na ta naèin boste sicer privarèevali nekaj èasa in pomnilnika, vendar ne boste mogli obnoviti pomotoma izbranih sporoèil.

[] Shrani poslana sporoèila

Z vklopom te mo¼nosti naroèite YAMu, naj poslana sporoèila shrani v mapo 'Poslana'. Enako naroèilo lahko podate tudi pri obdelavi vsakega e-pisma posebej.

-----Sledenje sporoèilom-----

Tu lahko doloèite, kako naj YAM reagira, ko poš^lšiljatelj pri pisanju sporoèila z izbiro mo¼nosti 'Message tracking' zahteva poroèilo o stanju (MDN).

Ignoriraj - Zahteva bo v celoti ignorirana, poroèilo o stanju ne bo ustvarjeno.

Samodejno zavrne - Poš^lšiljatelj bo obveš^lšèen o tem, da mu poroèila o stanju ne ¼elite poslati.

Sprejmi - Pošiljatelj bo obveščen o stanju sporočila v skladu s svojo zahtevo.
 Vprašaj uporabnika - V vsakem primeru posebej odločite, ali želite ignorirati, zavrniti ali sprejeti zahtevo.

Dodatno lahko YAMovo reagiranje povežete z dogodkom, ki aktivira poročilo o stanju:

Prikaži - Sporočilo bo prebrano ali pa bo nanj poslan odgovor
 Obdelaj - Sporočilo bo odbito ali posredovano, ne da bi bilo prebrano
 Izbrisi - Sporočilo bo brez vprašanj izbrisano
 Filtriraj - Sporočilo bo filter samodejno obdelal ali izbrisal

[] Pošlji takoj

Poročilo o stanju bo poslano takoj, če je le pognan sklad TCP/IP. Če sklad ni pognan, bo poročilo shranjeno v mapo 'Odhajajoča'.

-----Nastavitve XPK/LhA-----

Pakirni program

S klikom na javni gumb lahko izberete knjižnico XPK, ki jo želite uporabljati za stiskanje map. Pred tem mora biti na vašem računalniku ime nameščen paket XPK. Tega paketa v YAMovem arhivu ni; dobite ga na Aminetu. Učinkovitost pakirnika uravnavate z uporabo drsnika na desni strani javnega gumba. Večja vrednost pomeni učinkovitejši in obenem počasnejši stiskanje.
 Primer: NUKE 100%

Zapakiraj/zaščititi

Kliknite na javni gumb in izberite knjižnico XPK, ki jo želite uporabljati za stiskanje map in njihovo zaščito z geslom. Izberete lahko le knjižnice XPK, ki tovrstno zaščito podpirajo. Učinkovitost pakirnika določite z drsnikom na desni strani javnega gumba.
 Primer: HUFF 50%

Arhivirni program

YAM omogoča stiskanje datotek pred njihovim prilaganjem v e-pismo. Za ta namen so primerni arhivirni programi, kot npr. LhA, LZX ali ZIP. Vnesite celotno ukazno vrstico vašega priljubljenega arhivirnega programa. S klikom javnega gumba na desni strani polja za vnos lahko vstavite spremenljivke imena arhiva in izvornih datotek (ali seznam imen izvornih datotek).

Primer: LhA -a -m -i%l a %a

Primer: BIN:LZX -a -m a %a %f

1.36 Nastavitve - Skrite možnosti

Nastavitve - SKRITE MO@NOSTI

YAM prepozna nekaj parametrov, ki jih ne morete določiti v oknih za nastavitve. Do njih pridete, če v vašem urejevalniku besedil naložite datoteko YAM:.config in poiščete razdelek [Advanced] (slov. Napredno). Tam jih lahko ročno spremenite.

LetterPart (slov. PisemskiDel)

Navadno je dejansko besedilo vsebovano v prvem delu večdelnega sporočila, sledeči deli pa vsebujejo priloge. Redki poštni strežniki, npr. GeoCities, uporabljajo prvi del za oglaševalska sporočila, ki so v odgovorih citirana

namesto dejanskega besedila. Z doložitvijo možnosti LetterPart lahko to neskladje odpravite.

Primer: LetterPart = 2

WriteIndexes (slov. ZapisujKazala)

Ko se vsebina mape spremeni, mora YAM ponovno zgraditi kazalo. Kazalo je vzdrževano v pomnilniku in shranjeno na trdi disk pri običajni zaustavitvi programa. V primeru da morate ponovno zagnati računalnik (npr. zaradi sesutja), mora YAM pri zagonu ponovno zgraditi kazala. V izogib temu YAM shranjuje spremembe v kazalo v 120-sekundnih presledkih. Ta časovni presledek lahko spremenite z uporabo možnosti WriteIndexes.

Primer: WriteIndexes = 30

AutoSave (slov. SamodejnoShranjuj)

Med vnašanjem dolgih sporočil YAM vsakih deset minut zapiše vsebino urejevalnika v datoteko .autosave0.txt ali autosave1.txt v programskem predalu. Po sesutju lahko to datoteko naložite z uporabo menijskega elementa "Besedilo/Vstavi kot...". Parameter AutoSave pomeni presledek v sekundah med dvema zapisovanjema rezervne kopije.

Primer: AutoSave = 600

SupportSite (slov. PodpornoMesto)

To je naslov YAMove domače strani, preko katere program dostopa do galerije slik uporabnikov in podatkov o različicah.

Primer: SupportSite = <http://www.yam.ch/>

JumpToNewMsg (slov. SkočiNaNovoSporočilo)

Če je ta možnost postavljena na 'Y', se YAM pri vsakem odpiranju mape postavi na prvo novo ali neprebrano sporočilo.

Primer: JumpToNewMsg = N

PrinterCheck (slov. PreizkusTiskalnika)

Pred tiskanjem sporočila opravi YAM preizkus tiskalnika. Ta preizkus lahko onemogočite, saj ni popolnoma zdrukljiv z nekaterimi tiskalniki.

Primer: PrinterCheck = N

IsOnlineCheck (slov. Preizkus:JeNaZvezi?)

Če uporabljate paket Miami ali AmiTCP Genesis lahko YAM preveri, če je vaš Amiga dejansko na zvezi. Pri uporabi ostalih programskih paketov za TCP/IP se lahko YAM pritožuje o manjkajoči povezavi, medtem ko ste dejansko na zvezi. V teh primerih morate to možnost izklopiti.

Primer: IsOnlineCheck = N

ConfirmOnQuit (slov. PotrditiPredKoncem)

Ko je ta možnost omogočena, YAM pri zaustavitvi vedno terja potrditev. Privzeto je, da zahteva YAM potrditev le v primeru, ko nekaterih podatkov še niste shranili (nastavitve, imenika naslovov).

Primer: ConfirmOnQuit = Y

HideGUIElements (slov. SkrijElementeGUI)

Ta možnost služi izključitvi prikaza nekaterih elementov grafičnega uporabniškega vmesnika. Prištetim smete naslednje vrednosti: 4 za orodne vrstice,

2 za prikaz položaja kurzorja v urejevalniku in 1 za statusno vrstico.

Primer: HideGUIElements = 3

LocalCharset (slov. KrajevniNaborZnakov)

To je oznaka ISO nabora znakov, ki ga uporabljate na vašem računalniku. Privzeta oznaka iso-8859-1 (Latin-1) velja za Zahodno Evropo in države, kjer se govori angleški jezik. Uporabniki s Poljske ali iz Rusije bo morali to možnost po vsej verjetnosti določiti po svoje.

Primer: LocalCharset = iso-8859-2

1.37 Nastavitve - Meniji

Nastavitve - MENIJI

Projekt/Odpri...

Nalozite datoteko z nastavitvami in vam s tem omogoči uporabo več različnih nastavitvenih ureditev.

Projekt/Shrani kot...

Shrani trenutne nastavitve pod drugim imenom.

Uredi/Nastavi na privzeto

Ponovno nastavi parametre izbrane pole na njihove privzete vrednosti, shranjene v YAMu.

Uredi/Ponovno nastavi vse nastave

Ponovno nastavi vse parametre na njihove privzete vrednosti, shranjene v YAMu.

Uredi/Zadnje shranjeno

Nadomesti trenutne nastavitve s tistimi, ki so bile nazadnje shranjene.

Uredi/Obnovi

Zavrže vse spremembe nastavitev, narejene po tem, ko so bile zadnje shranjene ([Shrani]) ali uporabljene ([Uporabi]).

Dodatki/Uvozi MIME ogledovalnike in tipe...

Uvozi vrste prilog, končnice imen datotek in ogledovalnike MIME. Podprti formati datotek so mime.types, mailcap in MIME.prefs. Ta menijski element lahko izberete le iz pole MIME.

1.38 Imenik naslovov

IMENIK NASLOVOV

menijska vrstica

orodna vrstica			
Vzdevek	Ime	Opis	Naslov
j.k.	Janez Kranjski	kolega	jkranjski@dobavitelj.si

Privzeto je, da vključuje prikaz seznama štiri stolpce, kot je prikazano zgoraj
 ,
 vendar lahko (kar je razumljivo) nastavitve za Seznam spremenite tako, da so prikazane tudi npr. telefonske številke. Prav tako lahko na način povleci in spusti stolpce prerazporejate ali pa jih ostate in širite z vlečenjem ločnikov med njimi.

Dvokliknite na vpis da bi pogledali ali uredili podatke v oknu Uredi naslov. Poleg omenjenih polj lahko vnesete še poštni naslov, ključ PGP, spletni naslov domače strani, datum rojstva in vašo sliko.

Vpis mora vsebovati najmanj ime in priimek ter e-poštni naslov. Smisel Vzdevka je v prihranitvi tipkanja; v polje 'To' sporočila lahko vpišete kratek nadimek ali začetnice in dopisovanje podrobnosti prepustite YAMu. Da bi to sploh lahko delovalo, mora vzdevek nedvoumno določati vpis.

Imenik naslovov lahko razen osebnih vpisov dodatno vsebuje Seznane več prejemnikov, ki so priklicani z enim samim vzdevkom. Seznami služijo krožnim e-pismom in so označeni z znakom za seznam (tri majhne glave).

Tako posamezni vpisi kot tudi seznami so lahko združeni v Skupine, ki spominjajo na podimenike; namenjeni so boljšemu pregledu nad imenikom naslovov. Imena skupin so prikazana v krepkem slogu. Spisek članov skupine lahko razprostorete s klikom na [+] in ga spet zložite s klikom na [-]. Vpise premikate iz ene skupine v drugo na način povleci in spusti.

1.39 Imenik naslovov - Orodna vrstica

Imenik naslovov - ORODNA VRSTICA

[Shrani]

Shrani imenik naslovov na vaš trdi disk.

[Najdi]

Poišče v imeniku naslovov določen znakovni niz. Vse spremenljivke v podatkovni zbirki bodo preiskane z izčrpano uporabo vzorcev AmigaDOS. Če je iskani zapis najden bosta prikazana njegov vzdevek in ime. Išete lahko naprej ali pa dobljeni vpis uredite.

Primer: Mojca#? (poišče vse Mojce, zapisane v imeniku naslovov)

[Oseba] [Seznam] [Skupina]

Vsi trije gumbi odprejo okno Nov naslov za dodajanje novega vpisa v imenik naslovov. Vendar je izgled okna odvisen od vrste vpisa, saj so za vsako vrsto shranjeni drugačni podatki.

[Uredi]

Tudi ta izbira odpre okno za urejanje naslovov ali njihov pregled. Izgled je zopet odvisen od vrste vpisa.

[Izbriši]

Izbriše izbrani vpis iz imenika naslovov.

[Natisni]

Natisne izbrani vpis.

[Razgrni]

Razgrne vse skupine (podimenike) imenika naslovov in prikaže vse vpise.

[Zloži]

Zloži vse skupine (podimenike) imenika naslovov in prikaže le vpise najvišjega nivoja.

[To:]

Uporabi izbrani vpis za naslov prvotnega prejemnika novega sporočila. Če ste okno imenika odprli v glavnem oknu, se bo pojavilo novo okno 'Napiši sporočilo'.

[CC:]

Uporabi izbrani vpis za naslov drugega prejemnika novega sporočila. Če ste okno imenika odprli v glavnem oknu, se bo pojavilo novo okno 'Napiši sporočilo'.

[BCC:]

Uporabi izbrani vpis za naslov prejemnika prikrite kopije novega sporočila. Če ste okno imenika odprli v glavnem oknu, se bo pojavilo novo okno 'Napiši sporočilo'.

1.40 Imenik naslovov - Meniji

Imenik naslovov - MENIJI

Imenik naslovov/Novo

Ustvari nov imenik naslovov; vsi obstoječi vpisi imenika, ki je shranjen v RAMu, bodo izbrisani. POZOR: Pred izbiro tega menijskega elementa shranite vaš pregledni imenik naslovov pod drugim imenom.

Imenik naslovov/Odpri...

Odpri obstoječi imenik naslovov na trdem disku in z njim nadomesti imenik, ki je shranjen v RAMu.

Imenik naslovov/Pripni...

Naloži dodaten imenik naslovov z vašega trdega diska in pripne njegovo vsebino k imenu, ki je shranjen v RAMu.

Imenik naslovov/Shrani

Shrani imenik naslovov na vaš trdi disk.

Imenik naslovov/Shrani kot...

Shrani imenik naslovov v datoteko z imenom po vaši izbiri. Tako lahko hkrati vzdržujete več datotek z imeniki.

Imenik naslovov/Najdi...

Prišee imenik naslovov za znakovni niz. Podrobnosti najdete v razdelku Orodna vrstica/Najdi.

Imenik naslovov/Natisni...

Natisne celoten imenik naslovov. Izberite 'Kratek format' za tiskanje ene vrstice vsakega vpisa. 'Dolg format' pomeni tiskanje vpisa z vsemi

podrobnostmi, kar pomeni veè vrstic

Vpis/Nova oseba... Vnos/Nov seznam razpošiljanja... Vnos/Nova skupina...

Odpre okno za vnos naslovov za dodajanje novega vpisa v imenik. Izgled okna je odvisen od vrste vpisa.

Vpis/Uredi...

Trenutno izbrani vpis lahko spremenite v oknu vnašanja naslovov.

Vpis/Podvoji

Podvoji izbrani vpis. Vzdevek bo prilagojen samodejno.

Vpis/Izbriši

Izbriše izbrani vpis iz imenika naslovov.

Vpis/Natisni

Natisne izbrani vpis. (Le kdo bi uganil? ;)).

Uredi/Po...

Uredi imenik naslovov glede na vzdevek, priimek, ime, opis ali e-poštni naslov. Pomnite: 'Ime' je povezano s prvo besedo polja 'Polno ime', 'Priimek' pa z zadnjo besedo tega polja.

1.41 Vnašanje naslovov

Imenik naslovov - VNAŠANJE NASLOVOV

V tem oknu urejate podatke posameznega vpisa v imenik naslovov. Glede na vrsto vpisa (oseba, seznam ali skupina) boste videli drugačen nabor polj za vnos. Kliknite na gumb [V redu] da bi ohranili spremembe, na gumb [Prekliči] da bi spremembe zavrgli.

=====oseba=====

-----Elektronska pošta-----

Vzdevek (velja za osebo, seznam ali skupino)

'Vzdevek' je primerno kratko ime, ki nedvoumno določa vpis v imeniku naslovov. Namenjen je prihranitvi tipkanja - vzdevek lahko vpišete v polje 'K' in YAM bo podrobnosti dodal pri pošiljanju sporočila. Če pustite to polje prazno, bo YAM sam ustvaril vzdevek za vpis.

Primer: JanezK

Pravo ime

Ime in priimek osebe.

Primer: Janez Kranjski

E-poštni naslov

Internetni naslov, ki ga uporabljate, ko pošiljate e-pošto tej osebi.

Primer: jkranjski@doma.si

ID ključa za PGP

Čestnajtiška koda ključa za PGP te osebe. Potrebna je pri pošiljanju sporočila, šifriranega po sistemu PGP. Kliknite na pojavni gumb in izberite

ključ iz vaš¹še mape z javnimi ključ¹i (v ta namen mora biti PGP name¹š¹en na va¹š¹ sistem, ključ¹, ki ga potrebujete, pa mora biti v mapi s ¹š¹opom ključ¹ev).
Primer: 0x709B40C3

Doma¹ea stran

URL doma¹ee strani osebe na svetovnem spletu. YAM se lahko pove¹že s tem naslovom preko vaš¹šega brskalnika, seveda ¹ee je v nastavitvah Skripti dolo¹en ustrezen skript za akcijo 'Ob dvojnem kliku na URL'. Da bi to dosegli, kliknite na gumb na desni strani polja za vnos.

Primer: <http://pridite.na/mars>

-----Obi¹ejna po¹š¹ta-----

Ulica

Ulica in hi¹šna ¹š¹tevilka obi¹ejnega po¹š¹tnega naslova.

Primer: Novakova ulica 91

Kraj/po¹š¹tna ¹š¹t.

Kraj in po¹š¹tna ¹š¹tevilka (kdo bi le to uganil...).

Primer: 3000 Celje

Dr¹žava

Primer: Slovenija

Telefonska ¹š¹tevilka

Ena ali ve¹ telefonskih ¹š¹tevilk (telefon, faks, mobilni telefon, karkoli...).

Primer: 062/926-451

-----Razno-----

Opis (velja za osebo, seznam ali skupino)

Kakr¹š¹enkoli komentar, ki opisuje tale vpis.

Primer: Moj dragi ;-)

Datum rojstva

Rojstni datum osebe. Vne¹š¹ena vrednost mora biti oblike DD-¹MM-¹LLLL.

Primer: 12-Dec-1967

-----Portret-----

Izberi

Tu lahko dolo¹ite slike (po mo¹nosti portret) osebe. Z uporabo knji¹nice podatkovnih tipov lahko uporabite katerikoli format slike, ¹ee je le name¹š¹en podatkovni tip za njegov prikaz. Po ¹elji je ta slika prikazana vsakokrat, ko berete sporo¹ilo te osebe (poglejte mo¹nost 'Podatki o po¹š¹iljatelju' v nastavitvah za Branje).

Snemi

Stalno nara¹š¹ajo¹eo zbirko portretov uporabnikov YAMa najdete na YAMovi ¹ doma¹i strani. YAM dostopa do te zbirke podatkov samodejno; vse kar morate storiti je

vnesti ime ali/in e-po¹š¹tni naslov, povezati se z Internetom in klikniti na gumb [snemi]. YAM najprej dobi seznam razpolo¹ljivih fotografij in v njem potem poi¹š¹ee imenovano osebo. ¹Ee jo najde, dopolni vse manjkajo¹ee informacije njenega vpisa v imeniku naslovov (ime, e-po¹š¹tni naslov in doma¹o stran), jo sname ter

shrani v galerijo. Če želite v to zbirko dodati tudi vašo sliko, sledite prosim navodilom na YAMovi domači strani na naslovu <http://www.yam.ch/gallery.html>.

=====seznam=====

Vzdevek enako, kot je opisan zgoraj.

Povratni naslov

Da bi lahko vzdrževali majhen pošiljni seznam z uporabo YAMovega seznama za razpošiljanje, morate popraviti vrstice reply-to v glavah izvirnih sporočil. Sicer bo odgovor na e-pismo vrnjen avtorju sporočila in ne pošiljtnemu seznamu. Vnesite povratni naslov, ki ga želite uporabljati.

Primer: razprava@dobavitelj.si

Ime pošiljnega seznama

Sem vnesite ime pošiljnega seznama, ki ga želite vzdrževati z uporabo YAMovih seznamov za razpošiljanje. To ime se bo pojavilo v vrstici 'To' glave in omogočilo

prejemniku pravilno razvrstitev pošte z uporabo filtrov.

Primer: razprava-PS

Èlani

Seznam vseh trenutnih èlanov seznama za razpošiljanje. Vnesete lahko vzdevke imena ali popolne e-poštné naslove. Da bi dodali novega èlana seznama kliknite na gumb [Nov], klik na gumb [Izbriši] izbriše oznaèeni vpis, gumb [Uredi] pa se uporablja za abecedno urejanje vpisov.

=====skupina=====

Za ta primer veljata samo polji Vzdevek in Opis.

1.42 Iskanje sporočil

ISKANJE SPOROÈIL

Èe imate v mapah veliko sporočil se vam pogosto zgodi, da za njimi izgubite vsako sled. Veste sicer, da ste sporoèilo z doloèeno vsebino shranili, toda kam? YAMova funkcija iskanja vam pomaga rešiti ta problem.

V zgornji polovici okna doloèite poizvedbo. Na levi izberite eno ali veè map, v katerih želite iskati. Na desni doloèite Iskalno merilo. V spodnji polovici okna bo prikazan seznam sporočil, ki ustrezajo pogojem poizvedbe.

Funkcije gumbov

[povsod]

V iskanje vkljuèi vse mape.

[Uporabi nastavitve filtrov]

Nadomesti iskalno merilo s Filtrom.

[Dodaj kot nov filter]

Doloèi nov Filter, osnovan na trenutnem iskalnem merilu.

[Zaèni z iskanjem]

Priène iskanje. Ujemajoèa sporoèila so prikazana v seznamu rezultatov. Iskanje lahko zaustavite s klikom na gumb [Prekini].

[Izberi ujemaajoèe]

Izbere vsa sporoèila navedena v rezultatih iskanja tako, da jih oznaèi v seznamu sporoèil v glavnem oknu.

[Beri sporoèilo]

Prikaže vsebino izbranega sporoèila v seznamu rezultatov. Dvoklik na ime v tem seznamu ima isti uèinek.

1.43 Iskanje sporoèil - Iskalna merila

ISKALNA MERILA

Iskati v

Tu izberete del sporoèila, ki bo preiskan z vzorcem za iskanje. Èe želite preiskovati doloèeno vrstico glav, jo lahko poišete v seznamu izbirnega gumba ali pa izberete 'Drugem polju:' in vtipkate oznako polja v polju za vnos na desni. Izbira 'Telesu sporoèila' povzroèi iskanje v celotnem sporoèilu, razen v glavi. Pomnite: preiskovanje celotnega sporoèila lahko traja malo dlje (YAM mora med iskanjem dekodirati priloge formata MIME).

Primer: Drugem polju: X-Mailer

Primerjanje

Ukaz je sestavljen iz dveh delov: primerjalnega operatorja in vzorca iskanja.

YAM podpira naslednje primerjalne operatorje:

```
= besedilo, ki ga preiskujete, mora ustrezati vzorcu iskanja
< besedilo mora biti "manjše" od iskalnega vzorca
> besedilo mora biti "veèje" od iskalnega vzorca
<> besedilo se mora razlikovati od iskalnega vzorca
IN besedilo mora ustrezati vzorcu, vsebovanemu v datoteki, doloèeni
    v polju za vnos na desni strani izbirnega gumba primerjave. Torej
    morate namesto vzorca iskanja vnesti ime datoteke z eno ali veè
    vrsticami iskalnih vzorcev. Na ta naèin lahko ustvarite tako
    imenovano 'Ubijalsko datoteko' s seznamom e-poštnih naslovov. K
    urejanju datoteke preidete s klikom na pojavni gumb na skrajni desni.
```

Primerjalna operatorja < in > upoštevata èrkovnoštevilski vrstni red, kot je uporabljen za imena v telefonskem imeniku. Od tod sledita zvezi Janez < Jože in 12 < 2.

Vzorec iskanja sme vsebovati vzorce AmigaDOSa, kot so ?, #?, (a|b) in [abc]. Pomnite: iskalni vzorec [YAM]#? bo našel vsa sporoèila, ki se zaènajo z Y, A ali M. Za filtriranje e-pisem s poštnega seznama (npr. poštnega seznama

v zvezi z YAMom) uporabite iskalni vzorec ?YAM#? ali pa filtru naroèite primerjanje polja 'K' z naslovom seznama.

Primer: = YAM 1.3.#?

Naslov/Ime

Pri preiskovanju vrstice glave z e-poš¹tnim naslovom lahko podrobneje dolo^eite ali naj se iskalni vzorec primerja z naslovom (npr. jkranjski@dobavitelj.si) ali z imenom avtorja (npr. 'Janez Kranjski').

[] Ob^eutljivo na velikost ^erk

To mo³nost vklopite ^ee ³elite, da iskanje lo^euje med malimi in velikimi ^erkami.

[] Iskanje podnizov

V primeru, da vzorec iskanja sestavlja le del vrstice glave, ki jo nameravate preiskati, morate izbrati to mo³nost. YAM bo notranje dopolnil iskalni vzorec z nizom #?.

1.44 Pisalno okno

PISANJE SPORO^eIL

To okno se bo odprlo ko se odlo^eite za pisanje novega sporo^eila ali za odgovarjanje ali posredovanje obstoje^eega sporo^eila. Hkrati lahko odprete DVE okni. Pisalno okno sestavljajo tri pole podobnega izgleda kot tale shema:

Menijska vrstica je na vseh polah enaka:

Besedilo Uredi Priloge Mo³nosti

~Sporo ^e ilo~	Priloge	~~Mo ³ nosti~~
<p>Veliko polje za urejanje besedila na poli 'Sporo^eilo' je lastni urejevalnik, ki ga uporabljate za vnos sporo^eila.</p>		
Po\$^1\$lji takoj	Po\$^1\$lji kasneje	Zadr ³ i Prekli ^e i

Na dnu vsake pole so prikazani \$^1\$tirje gumbi:

Po\$^1\$lji takoj

Pripravi sporo^eilo na odpremo, ga prekopira v mapo 'Odhajajo^ea' in poizku\$^1\$a po\$^1\$to poslati takoj. Za pravilno delovanje te funkcije morate imeti v ozadju nalo³en sklad TCP/IP.

Po\$^1\$lji kasneje

Pripravi sporo^eilo na odpremo in ga prekopira v mapo 'Odhajajo^ea'. Ta gumb uporabite v ^easu, ko je ra^eunalnik nepovezan.

Zadržai

Sporoèilo bo pripravljeno tako, kot je opisano pri [Po\$^1\$lji kasneje] in prekopirano v mapo 'Odhajajoèa', vendar bo zadržano in *NE* odposlano. Možnost uporabite pri nedokonèanih sporoèilih ({i}npr. èe želite e-pismo kasneje \$^1\$e popravljati).

Preklièi

V primeru, da ste se premislili, kliknite na ta gumb. POZOR: vsi vnosi v tem oknu bodo izgubljeni. Kljub temu pa so va\$^1\$e skrbi odveè; predno bo YAM resnièno zavrgel vse spremembe, ki ste jih naredili, se bo pojavil varnostni zahtevek (èe ni bilo nobenih sprememb zahtevkov seveda ne bo prikazan).

1.45 Pisalno okno - Sporoèilo

Pisalno okno - POLA SPOROÈILO

Nad velikim poljem urejevalnika besedil sta dve polji glave in orodna vrstica.

K

Sem vnesite glavnega prejemnika, ki mu želite poslati sporoèilo. Uporabite lahko imena ali vzdevke iz imenika naslovov ali pa polne e-po\$^1\$šne naslove, èe prejemnika v imeniku ni. Pri veè vne\$^1\$šenih prejemnikih morate njihove naslove loèiti z vejicami. Za vnos vpisa iz imenika naslovov kliknite na pojavní gumb za imenik na desni strani. Sedaj dvokliknite na izbrani vpis ali ga z držanjem levega mi\$^1\$škega gumba enostavno povlecite na polje za vnos. Nato kliknite na polje za vnos [K]. Èe YAM ne najde imena ali vzdevka, ki ste ga roèno vnesli v polje za vnos v imeniku naslovov, bo zaslon zabliskal takoj, ko boste pritisnili tipko RETURN.

Vzdevek lahko roèno spremenite v e-po\$^1\$šni naslov s klikom na gumb [<] na desni. Primer: jkranjski, \$^1\$ef@služba.zakajjaz.com

Zadeva

Pove, kaj je tema pisanja. Pri odgovarjanju na e-pismo bo v to polje pred prvotno zadevo vstavljen niz 'Re:', pri posredovanju pa bo za zadevo dodan niz '(fwd)'.

Orodna vrstica

[Urejevalnik]	ustreza menijskemu elementu Besedilo/Zaženi urejevalnik.
[Vstavi]	ustreza menijskemu elementu Besedilo/Vstavi kot/Navadno.
[Izreži]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Izreži.
[Kopiraj]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Kopiraj.
[Prilepi]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Prilepi.
[Razveljavi]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Razveljavi.
[Krepko]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Slog besedila/Krepko.
[Po\$^1\$ševno]	ustreza menijskemu elementu Uredi/Slog besedila/Po\$^1\$ševno.

[Podèrtano] ustreza menijskemu elementu Uredi/Slog besedila/Podèrtano.

[Obarvano] ustreza menijskemu elementu Uredi/Slog besedila/Alternativna barva.

1.46 Pisalno okno - Priloge

Pisalno okno - POLA PRILOGE

Va\$^1\$emu sporoèilu lahko dodate eno ali veè datotek. Tako morete preko e-po\$^1\$te poslati dvoji\$^1\$ke datoteke, npr. arhive, slike itd. Izberete lahko tudi kodirno metodo (MIME ali UUencode) in vsaki prilogi dopi\$^1\$sete komentar. Za varèevanje s prostorom lahko YAMu naroèite, da datoteke pred prilaganjem sporoèilu samodejno arhivira.

Seznam prilog sestavlja pet stolpcev:

Ime datoteke, Velikost (v bajtih), Vsebina, @ifriranje in Opis. Stolpce lahko preuredite na naèin sistema povleci in spusti.

Gumbi in orodja

Dodaj datoteko

Izberete lahko eno ali veè datotek, ki bodo dodane seznamu kot nove priloge. YAM samodejno prepozna preko 20 vrst datotek in tem ustrezno izpolni polja 'MIME tip'.

Pakiraj in dodaj

Èe za prilaganje uporabite ta naèin, bodo datoteke pred priložitvijo arhivirane s programi LHA, LZX ali ZIP. Najprej izberite datoteke, ki jih želite dodati v arhiv, nato vnesite ime arhiva. Arhivirni program doloèite v nastavitvenem oknu Razno.

Izbri\$^1\$ji

Odstrani izbrane vpise iz seznama.

Prikaži

Prikaže izbrani vpis z uporabo pravega programa iz seznama ogledovalnikov vrst MIME. Privzeti program je MultiView.

Kodiranje

Pri normalni uporabi datoteke kodirate po sistemu MIME (base64/qp). YAM uporablja naèin "quoted-printable" za besedila in naèin "base64" za dvoji\$^1\$ke datoteke. Èe prejemnik ne more dekodirati sporoèil formata MIME (ker njegov e-po\$^1\$tni program tega ne podpira), lahko za kodirni naèin doloèite "UUencode". Sporoèila z datotekami, kodiranimi z "UUencode" so \$^1\$e vedno formata MIME 'multipart/mixed', le da pri njih z uporabo programa za "UUencode" datoteke lahko loèite od besedila. Eden od tovrstnih programov je UUxt. Sporoèilo, ki ga je ustvaril YAM, torej lahko vsebuje priloge vrste 'UUencoded' ali pa 'base64'.

MIME tip

Èe YAM prepozna tip datoteke za prilogo, samodejno doloèi pravo vrsto MIME. Sicer pa uporabi privzeto nastavitev ('application/octet-stream'). Pred doloèanjem novih vrst MIME prosim preverite, èe vrsta morda že ni v seznamu.

Primer: image/gif

Opis

Sem lahko vnesete komentar priloge. Ko dodajate veè prilog, bo ta opis - èe obstaja - prekopiran k vsaki od njih.

Primer: Slika z va\$^l\$ih poletnih poèitnic (format GIF)

1.47 Pisalno okno - Mo\$nosti

Pisalno okno - POLA MO@NOSTI

Gumbom na tej poli ustrezajo elementi MENIJA MO@NOSTI.

Izgled te pole je podoben tej shemi:

Kopije k			< ^
Skrive kopije k			< ^
Od			< ^
Odgovor na			< ^
Dodatna glava			

Mo\$nosti po\$^l\$iljanja	Podpis	Varnost
---------------------------	--------	---------

Polja glave

Kopije k

Vsi prejemniki, navedeni v tem polju, bodo dobili kopijo dejanskega sporoèila. Poglejte tudi informacije o polju 'K' za polo Sporoèilo.

Skrive kopije k

Prejemniki, navedeni v tem polju, bodo dobili kopijo samega sporoèila. Za razliko od prejemnikov, navedenih v polju 'Kopije k', ne bodo navedeni v glavi sporoèila. Ta mo\$nost se uporablja takrat, ko \$elite nekomu poslati kopijo sporoèila, ne da za to vedeli drugi prejemniki.

Od

Precej oèitno, res! YAM bo to polje izpolnil z va\$^l\$im naslovom, vi pa lahko vplivate na prikaz va\$^l\$ega imena in priimka (niz v dvojnih navednicah).

Odgovor na

Ta nastavitev velja le za samo sporoèilo in bo vstavljena namesto obièajnega naslova 'Reply-to', njena vsebina je doloèena v programskih nastavitvah. Polje pustite prazno, èe se le ne razlikuje od e-po\$^l\$tnega naslova v polju 'Od'.

Dodatna glava

Èe morate iz kakr\$^l\$negakoli razloga sporoèilu dodati dodatne vrstice glave, lahko te vnesete sem. Veè vrstic morate loèiti z nizom '/n'.

Mo\$nosti po\$^l\$iljanja

Izbri\$^l\$ i po po\$^l\$iljanju

To mo\$nost vklopite èe \$elite sporoèilo izbrisati takoj po prenosu, namesto da bi ga prekopirali v mapo 'Poslana'.

Potrdilo o prejemu

Z vklopom te možnosti naročite prejemnikovemu pošiljatelju, naj vas obvešča o uspešnih prenosih pošte. Ponavadi ste obveščeni le v primeru tečaj pri prenosih. Pomnite: vsi pošiljatelji ne podpirajo te funkcije. Ukaz za vaš obveščanje je poslan v polju 'Return-Receipt-To' glave sporočila.

Sledi sporočilu

Vklopite to možnost in prejemnikov e-poštni program vas bo obvestil o stanju vašega sporočila. Navedel bo, ali je prejemnik sporočilo sploh prebral, ga izbrisal ali posredoval drugim. Pomnite: e-poštni programi, ki podpirajo to funkcijo, so razmeroma redki. Obenem lahko prejemnik onemogoči pošiljanje poročil o stanju e-pošte. Zato nedobivanje informacij kljub izbiri te možnosti še ne pomeni nujno, da sporočilo ni bilo prebrano. Ukaz za pošiljanje poročila o stanju je naveden v polju 'Disposition-Notification-To' glave. V času pisanja tega besedila je bil Internetni standard za MDN, oz. Message Disposition Notification (slov. Obvestilo o stanju sporočila) še v fazi snovanja.

Dodaj osebne podatke

Z obkljukanjem te možnosti vam je v glavo sporočila omogočeno dodajanje posebnih polj z osebnimi podatki, kot so npr. običajni pošiljateljski naslov, telefonska številka, spletni naslov domače strani, datum rojstva ali pa URL vašega portreta. Če tudi prejemnik uporablja YAM, bo s temi podatki lahko ustvaril nov vpis v imeniku naslovov. Da bi si ta postopek olajšali, ustvarite v svojem imeniku naslovov vpis z vašimi podatki (YAM bo našel vaš vpis na osnovi e-poštnega naslova). Če imate na svetovnem spletu svojo sliko, vnesite njen spletni naslov v razdelek "imenik naslovov" nastavitev.

Pomembnost

Tu določite pomembnost sporočila za prejemnika. Sporočila z visoko stopnjo pomembnosti bodo v vrstici stanja označena s klicajem; prav tako bo samodejno razvrščanje ta sporočila posebej izpostavilo. Pomembnost bo zapisana v polje 'Importance' glave sporočila.

Podpis

Običajni podpis lahko nadomestite z enim od dveh alternativnih podpisov, lahko pa ga tudi izklopite.

Varnost

Tu izberite varnostne ukrepe, ki jih želite izvesti pred pošiljanjem sporočila.

Brez: Pošta bo poslana na običajen način.

Podpiši: Sporočilo bo podpisano s prejemnikovim ključem PGP in shranjeno v formatu vešdelno/podpisano. Besedilo sporočila bo moč prebrati brez uporabe PGP.

Šifriraj: Sporočilo bo šifrirano z uporabo prejemnikovega ključa PGP in shranjeno v formatu vešdelno/podpisano.

Podpiši in šifriraj: To je zveza prejelih dveh možnosti in omogoča prejemniku omogoča preverjanje pošiljateljeve istovetnosti.

Pošiljaj anonimno: Pošta bo poslana preko ene od služb ANON; pošiljatelj bo ostal anonimen.

Zapomnite si, prosim, da so v šifriranih ali podpisanih sporočilih priloge z dvojimi datotekami prepovedane. Več informacij o tem najdete v razdelkih PGP in Nastavitve/Varnost.

1.48 Pisalno okno - meni Besedilo

Pisalno okno - MENI BESEDILO

Besedilo/Novo

Izbriše besedilo in se pripravi na pisanje novega sporočila.

Besedilo/Odpri...

Odpri obstoječo datoteko.

Besedilo/Vstavi kot... » Navadno

Na trenutno mesto kurzorja vstavi datoteko z besedilom.

Besedilo/Vstavi kot... » Citirano

Na trenutno mesto kurzorja vstavi datoteko z besedilom in pri tem vsako vrstico uvede z znakom za citiranje (običajno '>').

Besedilo/Vstavi kot... » ROT13 kodirano

Na trenutno mesto kurzorja vstavi datoteko z besedilom in pri tem vsako črko nadomesti s tisto, ki leži za 13 mest naprej v abecedi – po črki Z pride na vrsto spet A (od tod A→M, B→N, M→A). Ta enostavna koda se uporablja za prikrivanje nespodobnih šifral.

Besedilo/Zamenjaj urejevalnik

Možnost vam omogoča urejanje sporočila z vašim najljubšim urejevalnikom (ki je naveden v nastavitvah za Branje). Pomnite: nekaj funkcijam, kot npr. slogom besedila in Slovarju, je zagotovljeno pravilno delovanje le znotraj lastnega urejevalnika. Kadarkoli posnamete svoje sporočilo v zunanjem urejevalniku, se posodobi besedilo v lastnem urejevalniku (to je zasluga operacijskega sistema in njegove razlage obvestila datotečnega sistema o tem, da ste shranili začasno datoteko).

1.49 Pisalno okno - meni Uredi

Pisalno okno - MENI UREDI

Uredi/Izreži

Izreže označeno besedilo in ga shrani na odločitev.

Uredi/Kopiraj

V odločitev postavi kopijo označenega besedila.

Uredi/Prilepi

Na trenutno mesto kurzorja vstavi besedilo v odločitev.

Uredi/Prilepi kot » Citirano

Na trenutno mesto kurzorja vstavi besedilo v odločitev in vsako vrstico uvede

z znakom za citiranje.

Uredi/Prilepi kot » ROT13 kodirano

Na trenutno mesto kurzorja vstavi besedilo v odložišče in na njem uporabi kodiranje ROT-13 (poglejte tudi v opis za Besedilo/Vstavi kot...).

Uredi/Razveljavi

Razveljavi zadnjo spremembo, narejeno v urejevalniku.

Uredi/Uveljavi

Obnovi spremembo, pravkar razveljavljeno z 'Uredi/Razveljavi'.

Uredi/Slovar

Odpri okno s Slovarjem.

Uredi/Slog besedila » Krepko

Preklopi med krepkim in navadnim slogom označenega odlomka ali naknadno vnešenega besedila. V prenešenem sporočilu je besedilo v krepkem slogu upodobljeno z zvezdicama, od tod krepko -> *krepko*

Uredi/Slog besedila » Poševno

Preklopi med poševnim in navadnim slogom označenega odlomka ali naknadno vnešenega besedila. V prenešenem sporočilu je besedilo v poševnem slogu upodobljeno s poševnicama, od tod poševno -> /poševno/

Uredi/Slog besedila » Podčrtano

Preklopi med podčrtanim in navadnim slogom označenega odlomka ali naknadno vnešenega besedila. V prenešenem sporočilu je besedilo v podčrtanem slogu upodobljeno s podčrtajema, od tod podčrtano -> _podčrtano_

Uredi/Slog besedila » Alternativna barva

Preklopi med obarvanim in navadnim slogom označenega odlomka ali naknadno vnešenega besedila. Barva je določena v nastavitvah za Branje. V prenešenem sporočilu je besedilo v obarvanem slogu upodobljeno z ograjama, od tod obarvano -> #obarvano#

Uredi/Loèniki » Tanek ali Debel

Na trenutno mesto kurzorja vstavi loènik. To program naredi tako, da vstavi dodatno vrstico, ki vsebuje <sb> ali <tsb>. YAM in ostali poštni programi (ki uporabljajo MUI) ta niz znakov obravnavajo kot loènik.

Uredi/Ikone obèutkov » Sreèn | Ravnodušen | @alosten/jezen | Ironièn

Na trenutno mesto kurzorja vstavi 'smeškota'. Smekoti izražajo vašo obèutja

o temi in nadoknadijo izgubo informacij, ko se namesto z govorom izražate s tipkanjem (poglejte tudi v opis za E-poštno~Netiquette).

Uredi/Tipkaj in èrkuj

Samodejno vkljuèi ali izkljuèi èrkovanje. Èrkovanje je funkcija razreda Text-editor in mora biti nastavljeno v nastavitvah za MUI. Za delovanje potrebuje zunanji program kot npr. AlphaSpell.

Ko vtipkate besedo, ki je v slovarju ni, bo zaslon zabliskal (èe ste v Workbenchu v nastavitvah za zvok doloèili predvajanje zvokov pri napakah, boste slišali tudi zvoèni znak). Pritisnite tipko <Help> in zagledali boste seznam predlogov za pravilno èrkovanje.

1.50 Pisalno okno - meni Priloge

Pisalno okno - MENI PRILOGE

Priloge/Dodaj datoteko...

Ustreza gumbu [Dodaj datoteko] na poli Priloge.

Priloge/Dodaj vsebino odloži\$^1\$èa

Doda vsebino odloži\$^1\$èa kot prilogo vaš\$^1\$emu sporoèilu, tako da lahko enostavno vkljuèite dokumente drugih aplikacij.

Priloge/Dodaj kljuè za PGP

To možnost uporabite za priložitev vaš\$^1\$ega javnega kljuèa PGP sporoèilu. Prejemnik le-tega lahko doda v svoj "\$^1\$op kljuèev" in v bodoèe vam bo mogel poslati sporoèila, \$^1\$ifrirana po sistemu PGP.

1.51 Lastnosti urejevalnika

LASTNI UREJEVALNIK

YAM uporablja uèinkovit razred MUI TextEditor.mcc. Veliko doloèil uporabe urejevalnika, kot npr. vezave tipk, èrkovanje ali pisave, lahko spremenite na poli 'TextEditor' nastavitvev MUI. Tu je naveden seznam pomembnih èe doloèenih privzetih vezav, ki jih lahko naknadno spremenite:

<Control-Gor>	pojdi na zaèetek besedila
<Control-Dol>	pojdi na konec besedila
<Control-Levo>	pojdi na zaèetek vrstice
<Control-Desno>	pojdi na konec vrstice
<Alt-Gor>	prej\$^1\$nja stran
<Alt-Dol>	naslednja stran
<Alt-Levo>	prej\$^1\$nja beseda
<Alt-Desno>	naslednja beseda
<RAmiga-x>	izreži
<RAmiga-c>	kopiraj
<RAmiga-v>	prilepi
<RAmiga-z>	razveljavi
<RAmiga-RShift-z>	uveljavi
<Help>	predlagaj besedo
	izbri\$^1\$zi znak
<Shift-Backspace>	izbri\$^1\$zi do zaèetka vrstice
<Shift-Del>	izbri\$^1\$zi do konca vrstice
<Alt-Backspace>	izbri\$^1\$zi do zaèetka besede
<Alt-Del>	izbri\$^1\$zi do konca besede
<Alt-Tab>	zapusti urejevalnik

Domaèo stran razreda TextEditor lahko najdete na spletnem naslovu <http://www.DIKU.dk/students/duff/texteditor/>

1.52 Slovar

SLOVAR

YAMov slovar predstavlja mesto za zbiranje odlomkov besedila, ki jih pogosto uporabljate, npr. predloge za pisma, pozdravna rekla ali pogosto zastavljena vprašanja. Odlomki so lahko poljubno dolgi in se lahko raztezajo preko več vrstic. Z izbiro menijskega elementa 'Uredi/Slovar' ali pritiska na kombinacijo tipk <AMiga-D> lahko skočite iz lastnega urejevalnika v slovar neposredno. Vsako geslo ima ime (npr. "iv" za "Iskreno va\$^l\$"), ki ga vidite v levem delu okna. Kliknite na ime in v desnem delu okna boste lahko uredili vpis. Dvoklik na ime prilepi odlomek besedila na trenutni položaj kurzorja in zapre okno.

Funkcije gumbov:

[Nova]

Vknjiži nov vpis v slovar.

[Dodaj izbiro]

V slovarju ustvari nov vpis z besedilom, ki je trenutno označeno v urejevalniku.

[Izbri\$^l\$i]

Izbri\$^l\$še izbrani vpis iz slovarja.

[Prilepi]

Prilepi označen vpis na trenutni položaj kurzorja v urejevalniku.

1.53 Bralno okno

BRANJE SPOROČIL

Va\$^l\$a odločitev za branje sporočila vodi do tega okna. Če ste v nastavitvah za Branje omogočili več oken, potem imate hkrati lahko odprta največ \$^l\$tiri okna. Okno izgleda podobno kot tale shema:

Menijska vrstica

Sporočilo Navigacija PGP Nastavitve

orodna vrstica		stanje
Glava sporočila		Tu lahko <--
Telo sporočila		kliknete in povlečete ločnik

Stanje sporočila

V zgornjem desnem kotu je majhno polje, v katerem se pojavljajo ikone za

prikaz stanja sporočila (novo, prebrano, itd.).

Glava sporočila

Količina informacij prikazanih v seznamu vrstic glave izbranega sporočila je določena v nastavitvah, vendar jo lahko (začasno) spremenite z uporabo menija Nastavitve. Če želite prekopirati vsebino vrstic na odložišče, pritisnite miškin gumb in z vlečenjem označite željene vrstice. Kopiranje se začne samodejno, označitev vrstic pa izgine.

Telo sporočila

V največjem polju je prikazano telo sporočila. Vidno je le besedilo; prikaz slik in predvajanje zvokov izvedete z uporabo zunanjih programov. Premikanju po sporočilu so namenjene iste bližnjice tipke kot v lastnem urejevalniku. Dodatni tipki sta preslednica – skok za eno stran naprej, in <backspace> – skok za eno stran nazaj. Da bi prekopirali del besedila na odložišče, označite besedilo s klikom in vlečenjem miške. Po samodejnem kopiranju označitev izgine. Z dvoklikom na e-poštni naslov odprete novo 'Pisalno okno' in prilepite naslov v vrstico 'To'. Dvoklik na URL, bodisi http:// bodisi ftp://, poišče makro, določen v nastavitvah Skripti, z URLjem kot parametrom (če je namešena knjižnica `openurl.library`, bo uporabljena namesto makra). Na ta način lahko brez težav v vaš brskalnik kopirate spletne naslove.

1.54 Bralno okno - Gumbi

Bralno okno – ORODNA VRSTICA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Gumb	Bližnjica	Pripadajoči menijski element...
1. [Prejšnje]	P, <levo>	Navigacija/Prejšnje sporočilo
2. [Naslednje]	N, <desno>	Navigacija/Naslednje sporočilo
3. [PrejNiti]	I	Navigacija/Prejšnje sporočilo v niti
4. [NaslNiti]	T	Navigacija/Naslednje sporočilo v niti
5. [Prikaži]	R	Sporočilo/Priloge/Prikaži...
6. [Shrani]	S	Sporočilo/Shrani...
7. [Natisni]	A	Sporočilo/Natisni...
8. [Izbriši]	Z, 	Sporočilo/Izbriši
9. [Premakni]	M	Sporočilo/Premakni...
10. [Odgovori]	O	Sporočilo/Odgovori...
11. [Posreduj]	E	Sporočilo/Posreduj...

1.55 Bralno okno - meni Sporočilo

Bralno okno – MENI SPOROČILO

Sporočilo/Uredi

Naloži trenutno izbrano sporočilo v urejevalnik.

Sporočilo/Premakni...

Premakne trenutno izbrano sporočilo v drugo mapo.

Sporočilo/Prekopiraj...

V drugi mapi ustvari kopijo trenutno izbranega sporočila. Z izjemo imena datoteke je kopija istovetna izvirniku.

Sporočilo/Izbriši

Izbriši trenutno izbrano sporočilo in v bralno okno naloži naslednje. Če možnost 'Takoj odstrani sporočila' (v nastavitvah Razno) ni izbrana, bo sporočilo v resnici premaknjeno v mapo "Izbrisana", iz katere ga lahko še vedno obnovite. Bližnja tipka je tipka , kombinacija tipk <Shift-Del> pa izvede takojšnji (nepovratni) izbris neglede na nastavitvena določila.

Sporočilo/Natisni...

Po\$l je sporočilo ali njegov del tiskalniku. Pojavi se zahtevek z izbiro med tiskanjem sporočila v izvirni obliki brez dekodiranja (v surovem formatu), tiskanjem dekodiranega besedila tako, kot je prikazano, in pa tiskanjem priloženega besedila. Pomnite: dvojiških podatkov kot so npr. slike ne morete natisniti; za to uporabite zmoglosti tiskanja ustreznega ogledovalnika MIME.

Sporočilo/Shrani...

Shrani trenutno izbrano sporočilo ali njegov del na vaš\$ trdi disk, disketo, itd. Tudi tu se pojavi zahtevek z več možnostmi: shranjevanjem v surovem formatu, shranjevanjem dekodiranega besedila (tako kot je prikazano v bralnem oknu) in shranjevanjem priložene datoteke.

Sporočilo/Priloge » Prikaži...

Z uporabo tega menijskega elementa si ogledate trenutno izbrano sporočilo ali njegov del z ogledovalnikom MIME, ki je določen v nastavitvah za MIME. Izberete lahko prikaz v surovem formatu (za preizkus na napake) ali prikaz ene od priloženih datotek. Če se ne zgodi nič, preverite nastavitve za ogledovalnike MIME.

Sporočilo/Priloge » Shrani vse...

Shrani vse priložene datoteke trenutno izbranega sporočila v predal po vaš\$ izbiri.

Sporočilo/Priloge » Odstrani

Izbriši vse priložene datoteke v trenutno izbranem sporočilu in tako prihrani prostor na trdem disku. Pomnite: izbrisane datoteke niso premaknjene v mapo 'Izbrisana', zato se predhodno prepričajte, če jih zares želite izbrisati. Funkcija je uporabna le za sporočila v formatu MIME. Na konec sporočila je dodan zaznamek o izbranih datotekah.

Sporočilo/Novo

Odpre pisalno okno, v katerem sestavljate novo sporočilo.

Sporočilo/Odgovori...

Ta element uporabite za odgovor na trenutno izbrano sporočilo. Vrstici z zadevo in prejemnikom sta izpolnjeni samodejno, prvotno sporočilo pa je citirano.

Sporočilo/Posreduj...

To izberite takrat, ko želite posredovati vsebino sporočila še kakšnemu

prejemniku. Zadeva in telo sporočila sta prekopirani samodejno in tvorita novo glavo sporočila. Na začetek sporočila je vstavljeno besedilo za posredovanje, ki je določeno v nastavitvah za Odgovarjanje.

Sporočilo/Odbij...

Izbira je uporabna takrat, ko hočete sporočilo v izvirni obliki poslati drugemu prejemniku. Edini spremembi sta drugačna vrstica To, ki jo vnesete sami, in dodaten par vrstic Resent (na osnovi prvotne vrstice To), ki ju doda YAM. Besedilo za posredovana sporočila (kot je določeno v nastavitvah) tu ni uporabljeno.

MSporočilo/Shrani naslov...

YAM doda naslov po\$^l\$iljatelja (ali prejemnika, odvisno od vrste mape) ← trenutno izbranega sporočila v va\$^l\$ Imenik naslovov. Če je to sporočilo z več prejemniki, se lahko odločite za snovanje seznama za razpo\$^l\$iljanje.

MSporočilo/Spremeni zadevo...

Omogoča vam spremembo teme trenutno izbranega sporočila. Na ta način lahko popravite neinformativno vrstico 'Zadeva', ki se pojavi po prejemu sporočila. Prvotna zadeva je shranjena v vrstico glave X-Original-Subject, kar vam omogoča sledenje rdeči niti razprave.

1.56 Bralno okno - meni Navigacija

Bralno okno - MENI NAVIGACIJA

Navigacija/Naslednje sporočilo

Izbira tega menijskega elementa prikaže naslednje sporočilo tj. tisto, ki je v glavnem oknu prikazano tik pod trenutnim. Bližnjica tipka: <kurzor desno>

Navigacija/Prejšnje sporočilo

Ta izbira prikaže prejšnje sporočilo tj. tisto, ki je v glavnem oknu ← prikazano tik nad trenutnim. Bližnjica tipka: <kurzor levo>

Navigacija/Naslednje neprebrano sporočilo

Povzroči prikaz naslednjega neprebranega sporočila tj. tistega, ki je v glavnem oknu prikazano pod trenutnim. Bližnjica kombinacija tipk: <Shift-kurzor desno>

Navigacija/Prejšnje neprebrano sporočilo

Prikaže prejšnje neprebrano sporočilo tj. tisto, ki je v glavnem oknu prikazano nad trenutnim. Bližnjica kombinacija tipk: <Shift-kurzor levo>

Navigacija/Naslednje sporočilo v niti

Izbira prikaže sporočilo, ki je odgovor trenutno izbranemu. To vam omogoča spremljanje pogovora med vami in drugo osebo ne glede na to, katera druga sporočila so \$^l\$e prisotna v mapah. Pomnite: da bi poiskal odgovor v drugi mapi, mora YAM naložiti kazala vseh map, kar lahko vzame nekaj časa. YAM primerja vrstico message-ID glave trenutno izbranega sporočila z vrstico In-Reply-To glave vseh drugih sporočil. Če je iskanje neuspešno bo zaslon zablisal.

Navigacija/Prejšnje sporočilo v niti

Naloži sporočilo, kateremu trenutno izbrano predstavlja odgovor (poglejte v

opis prej\$^l\$njega menijskega elementa!).

1.57 Bralno okno - meni PGP

Bralno okno - MENI PGP

PGP/Izgleci javni kljuè

Èe je po\$^l\$iljatelj trenutnega sporoèila priložil svoj javni kljuè PGP, lahko ta kljuè dodate svojemu "\$^l\$opu kljuèev" in ga tako pripravite za kasnej\$^l\$o uporabo pri prejemanju \$^l\$ifriranih sporoèil.

PGP/Preveri podpis PGP

Preveri podpis trenutno izbranega sporoèila. Preverjanje deluje samo pri sporoèilih, podpisanih po sistemu PGP, in služi zagotavljanju, da se v njegovo vsebino ni vme\$^l\$al nihèe ter da res prihaja od navedenega po\$^l\$iljatelja.

PGP/Shrani de\$^l\$ifrirano sporoèilo

Iz varnostnih razlogov je vsako sporoèilo, \$^l\$ifrirano po sistemu PGP, shranjeno na trdi disk v \$^l\$ifrirani obliki. Kljuè morate uporabiti pri vsakem ponovnem branju. Z izbiro tega menijskega elementa pa dosežete, da bo sporoèilo prekrilo \$^l\$ifrirani zapis in shranjeno na trdi disk v de\$^l\$ifrirani obliki.

1.58 Bralno okno - meni Nastavitve

Bralno okno - MENI NASTAVITVE

Te nastavitve se nana\$^l\$ajo samo na izbrano okno; pri odprtju novega bralnega okna bodo spet uporabljene nastavitve za Branje.

Nastavitve/Glava Brez glave|Kratka glava|Polna glava

S tem nastavite, kolik\$^l\$en del informacij iz pisemske glave bo prikazan v bralnem oknu. Izbira vpliva le na trenutno sejo; pri odprtju novega bralnega okna bodo spet uporabljene Bralne nastavitve.

Nastavitve/Podatki o po\$^l\$iljatelju

Brez podatkov o po\$^l\$iljatelju|Zgolj polja s podatki|Podatki in slika

Doloèa kolik\$^l\$en del informacij o po\$^l\$iljatelju, shranjenih v va\$^l\$em imeniku naslovov, bo prikazan. Izbira vpliva le na trenutno sejo; pri odprtju novega bralnega okna bodo spet uporabljene Bralne nastavitve.

Nastavitve/Prelomi glavo

Preklopi med prikazom dolge glave v eni vrstici in njenim prelomom na dve ali veè vrstic. V prvem primeru boste morali za ogled vseh podatkov uporabiti drsnik.

Nastavitve/Slogi besedila

Za oznaèitev podèrtanega, po\$^l\$evnega, krepkega in barvastega besedila uporablja YAM znake _ / * in #. V nekaterih posebnih dokumentih (npr. izvorna koda) lahko to zaradi prepovedi nekaterih znakov predstavlja težavo. V ta namen je ta možnost, ki omogoèa vklop ali izklop upodabljanja slogov besedila.

1.59 Prenos po¹te

PRENOS POOTE

Pri prevzemanju, poš¹iljanju, uva³anju ali izva³anju poš¹te odpre YAM okno s stanjem prenosa v katerem lahko vplivate na omenjene postopke.

Èe je predizbira vklopljena, YAM prika³e seznam sporoèil, ki so pripravljena na uva³anje oz. prevzem. Sporoèila, daljš¹ša od prednastavljene najveèje dopustne dol³ine, so poudarjena z belo barvo. Ob robu vrstice sporoèila se lahko pojavita dve ikoni, ki zaznamujeta njegovo stanje. Koš¹ za odpadke pomeni, da bodo sporoèila s stre³nika izbrisana. Disketa nakazuje, da bo sporoèilo prevzeto. Mo³nih akcij je veè:

Koš ¹ za odpadke	Disketa	Akcija
da	da	Sporoèilo bo prevzeto in potem izbrisano s stre ³ nika.
da	ne	Sporoèilo bo izbrisano takoj! To je priporoèena izbira za nenaroèeno oglaš ¹ ševalno e-poš ¹ to.
ne	ne	Sporoèilo ne bo prevzeto, paè pa bo ostalo na stre ³ niku.
ne	da	Sporoèilo bo prevzeto, toda ne izbrisano.

Pomeni gumbov:

Vsa

Izbere vsa sporoèila v seznamu in jih s tem doloèi za spremembo stanja. Gumb nima vpliva na izbiro akcij.

Nobeno

Poèisti trenutni izbor. Gumb nima vpliva na vaš¹o izbiro akcij.

Prevzemi in izbriš¹ši

Prika³e ikoni z disketo in koš¹em za odpadke za vsa izbrana sporoèila -> prevzemi in izbriš¹ši s stre³nika.

Samo prevzemi

Prika³e ikono z disketo in skrije ikono s koš¹em za odpadke za vsa izbrana sporoèila -> prevzemi, toda ohrani na stre³niku.

Pusti

Skrije ikoni z disketo in koš¹em za odpadke za vsa izbrana sporoèila -> ne naredi niè.

Samo izbriš¹ši

Skrije ikono z disketo in prika³e ikono s koš¹em za odpadke za vsa izbrana sporoèila -> ne prevzemi, toda kljub temu izbriš¹ši s stre³nika.

Zaustavi/Nadaljuj

Dokler je viden predizbirni seznam YAM bere podrobnosti posameznih sporoèil - s stre³nika prenaš¹ša njihove glave. Klik na gumb [Zaustavi] ta postopek ← zaèasno ustavi.

Zaèni

Zakljuèi z izbiranjem in priène poš¹tni prenos.

Prekini

Takoj prekine pošljetni prenos.

Na plošljetni 'Stanje' lahko vidite, koliko kilobajtov in koliko sporočil je bilo prenesenih in s kakšno hitrostjo ter koliko časa bo pošljetni prenos trajal

Hitrost prenosa je izražena v znakih na sekundo. Ne bodite razočarani, če prenos ne dosega hitrosti modema. Krajšje sporočilo terja relativno več časa za sporazumevanje med YAMom in strežnikom, kar pri izračunu hitrosti ni upoštevano

Dejstvo preverite sami tako, da si pošljete sporočilo z veliko prilogo (npr. 100kb).

Pritisk gumba [Prekini] izsili predčasen konec prenosa. Ukaz deluje le, če ima YAM nadzor nad prenosom. Če YAM zaradi nedejavnosti strežnika zmrzne, počakajte na časovni iztek ali pa prekinite povezavo v programu za TCP/IP.

1.60 Uporabniki

VZDRŽEVANJE UPORABNIKOV

YAM bo zadovoljil potrebe pošljetne tako velike družine, saj je sposoben upravljati z do 16 uporabniki, od katerih ima vsak svoje mape in nastavitvena določila. Pri zagonu YAMa se predstavite in program takoj priključi vašo osebno ureditev. S tem

postanejo programi, kot je npr. MultiYAM, odveč. Izbira menijskega elementa Nastavitve/Uporabniki vodi do okna Uporabniki.

Uporabniško ime

To je uporabnikovo ime. Prikazano je v pozdravnem pogovornem oknu pri zagonu programa, seveda če je edini določen uporabnik.

Primer: Janez Kranjski

Geslo

Če izpolnite to polje se bo pri zagonu programa pojavil zahtevek za vnos gesla.

Pošljetni predal

To je osebni predal za vse posebne uporabnikove datoteke, kot so mape in nastavitvena določila. Očitno je, da ta predal ne sme biti isti kot predal kateregakoli drugega uporabnika.

Primer: YAM:janez

[] Uporabi skupni imenik naslovov

To možnost obkljukajte, če uporabnik ne želi uporabljati lastnega imenika naslovov. To pomeni, da ga bo delil z ostalimi uporabniki; datoteka bo shranjena v izhodišeni predal programa in ne v uporabnikov osebni predal.

[] Uporabi skupni slovar

Vklop te možnosti pomeni, da uporabnik ne želi vzdrževati ločenega slovarja, pač pa ga je pripravljen deliti z ostalimi uporabniki. Datoteka je shranjena v izhodišnjem programskem predalu.

[] Posebne pravice nadzornika

Z vklopom te možnosti uporabniku dovolite ustvarjanje ali odstranjevanje drugih uporabnikov.

[] Prekopiraj nastavitve trenutnega uporabnika

Pri dodajanju novega uporabnika izberite to možnost, če želite, da bodo zanj določene trenutne nastavitve – prekopirane datoteke v njegov osebni predal. S tem mu prihranite dolgotrajno določanje nastavitev od začetka.

[Dodaj uporabnika]

V seznam dodaj novega uporabnika.

[Izbriši uporabnika]

Izbriši izbranega uporabnika iz seznama.

1.61 Povleci in Spusti

POVLECI IN SPUSTI

YAM omogoča uporabo na način 'povleci in spusti', tako kot večina sodobnih programov. To pomeni, da s pritiskom na levi miškiškinim gumb določen predmet lahko zgrabite, ga povlečete in z izpustitvijo gumba odločite na drug predmet. V YAMu lahko na način 'povleci in spusti' izvedete naslednje operacije:

Izvor	Ponor	Operacija
Seznam sporočil	Polje 'Prejemnik'	Izvelci prejemnika iz sporočila
Seznam sporočil	Seznam prilog	Dodaj sporočilo kot prilogo
Seznam sporočil	Seznam map	Premakni sporočilo
Seznam map	Seznam map	Preuredi mape
Seznam prilog	Seznam prilog	Preuredi priloge
Imenik naslovov	Imenik naslovov	Preuredi vpise v imenik
Imenik naslovov	Polje 'Prejemnik'	Izvelci prejemnika iz imen. naslovov
Imenik naslovov	Okno urejevalnika	Vstavi naslov v pismo
Imenik naslovov	Seznam razpošiljanja	Velani osebo v seznam razpošiljanja
Seznam razpošiljanja	Seznam razpošiljanja	Preuredi elane seznama razpošiljanja
Datoteka z besedilom	Okno urejevalnika	Vstavi datoteko kot pismo
Datoteka z besedilom	Seznam prilog	Dodaj datoteko kot prilogo
Datoteka z besedilom	Ikona stanja	Uporabi datoteko kot besedilo novega sporočila
Dvojiška datoteka	Ikona stanja	Uporabi datoteko kot prilogo novega sporočila
Dvojiška datoteka	Okno urejevalnika	Dodaj datoteko kot prilogo
Dvojiška datoteka	Seznam prilog	Dodaj datoteko kot prilogo

1.62 Zagonske možnosti

ZAGONSKE MOŽNOSTI

YAM podpira nekaj posebnih zagonskih možnosti, ki jih lahko uporabite v lupini ali v Workbenchu (preko lastnosti).

USER=ime uporabnika

Določi trenutnega uporabnika YAMa. V primeru, da YAM uporablja več oseb, boste na ta način zaobšli postopek prijave pri zagonu.

PASSWORD=geslo

To je geslo izbranega uporabnika (poglejte v prejšnji odstavek). Namenjeno je izpustitvi zahtevka za vnos gesla pri zagonu programa.

MAILDIR=pot

Določi osnovni predal za mape in nastavitvene datoteke. V YAMu 1.3.x je ta možnost sluzila večuporabniški podpori. YAM 2.0 določi osnovni predal za vsakega uporabnika posebej v uporabniških nastavitvah.

PREFSFILE=ime datoteke

Nastavitvena datoteka, ki joelite uporabljati. Privzeto ime je <MAILDIR>/config

HIDE

Zaene YAM v ikoniziranem načinu.

NOCHECK

Izпусти možnost 'Pošli/Prejmi pošto ob zagonu' in 'Preveri rojstne dneve', (to je uporabno kadar poganjate YAM iz spletnega brskalnika).

DEBUG

Izbira te možnosti povzroči, da se protokolarni pogovori med YAMom in poštnim strežnikom izpisujejo v okno lupine. Je nepogrešljivo orodje v primeru spodletelega povezovanja.

MAILTO=naslov

Ob zagonu ustvari novo sporočilo namenjeno navedenemu naslovniku.

SUBJECT=tema

Določi temo za novo sporočilo (poglejte v opis za MAILTO).

LETTER=datoteka z besedilom

Datoteka z besedilom, ki gaelite poslati (poglejte v opis za MAILTO).

ATTACH=datoteke

Novemu sporočilu priloži eno ali več datotek (poglejte v opis za MAILTO).

Primer:

```
YAM USER Peter PASSWORD skrivnost HIDE
YAM NOCHECK MAILTO mbeck@access.ch SUBJECT "Poročilo o hroših"
ATTACH ram:razhrošei.txt
```

1.63 Vmesnik za ARexx

VMESNIK ZA AREXX

S pomočjo skriptov za ARexx lahko dodajate YAMu nove funkcije ali pa mu naročite naj določena opravila izvaja samodejno. YAM nudi zbirko ukazov, ki jih kličete

preko vmesnika za ARexx z imenom "YAM".

Obrazložitev sintakse predlog ukazov za ARexx:

```
/A   Parameter je obvezen
/K   Parameter mora uvesti ključna beseda
/N   @tevilski parameter ali rezultat
/M   Parameter ali rezultat je seznam nič ali več elementov
```

Bodite pozorni pri podajanju parametrov, ki vsebujejo presledke:

```
sub = 'Pozdravljen Svet'
'WRITESUBJECT' sub
ne deluje! Napisati bi morali:
'WRITESUBJECT "'sub'"'   ali
'WRITESUBJECT "Pozdravljen Svet"'
```

Ukazi vračajo rezultate treh različnih tipov. Oglejte si te primere uporabe ukaza FOLDERINFO:

```
FOLDERINFO
-> RESULT = "0 Prispela prispela 10 2 4 23030"
```

```
FOLDERINFO VAR fi
-> fi = "0 Prispela prispela 10 2 4 23030"
```

```
FOLDERINFO STEM fi.
-> fi.number = 0
   fi.name = "Prispela"
   fi.path = "prispela"
   fi.total = 10
   fi.new = 2
   fi.unread = 4
   fi.size = 23030
```

@e en primer, ki vrne rezultat tipa /M:

```
ADDRFIND STEM found. "Marcel Beck" SEARCHNAME
-> found.alias.count = 2
   found.alias.0 = "Mars"
   found.alias.1 = "mbe"
```

Seznam vseh ukazov za ARexx

1.64 Seznam vseh ukazov za ARexx

SEZNAM VSEH UKAZOV ZA AREXX

ADDRDELETE ALIAS

Odstrani vpis iz imenika naslovov. Če vzdevka ne navedete, bo izbrisan trenutni vpis.

ADDREDIT ALIAS, NAME, EMAIL, PGP, HOMEPAGE, STREET, CITY, COUNTRY, PHONE,
COMMENT, BIRTHDATE/N, IMAGE, MEMBER/M, ADD/S

Izpolni polja trenutno izbranega vpisa v imeniku naslovov. ALIAS vam npr.

omogoča, da spremenite vzdevek vpisa. BIRTHDATE je zapis datuma rojstva v obliki DDMMYYYY, npr. 13091969. Če ključno besedo MEMBER uporabite brez stikala ADD, bodo prepisani podatki v obstoječega vpisa.

ADDRFIND VAR/K,STEM/K,PATTERN/A,NAMEONLY/S,EMAILONLY/S => ALIAS/M
Preište imenik naslovov za en ali več vpisov. Za iskanje samo po poljih 'Pravo ime' in 'Naslov' uporabite stikali NAMEONLY in EMAILONLY.

ADDRGOTO ALIAS/A
Napravi imeniški vpis, na katerega se nanaša ALIAS, za trenutni naslov.

ADDRINFO VAR/K,STEM/K,ALIAS/A => TYPE,NAME,EMAIL,PGP,HOMEPAGE,
STREET,CITY,COUNTRY,PHONE,COMMENT,BIRTHDATE/N,IMAGE,
MEMBERS/M
Vrne informacije o vpisu ALIAS v imeniku naslovov. Tip TYPE je P (person, slov. oseba), L (distribution list, slov. seznam razposiljanja) ali G (group, slov. skupina). Zapis datuma rojstva je oblike YYYYMMDD. IMAGE je pot do datoteke z vašo sliko, MEMBERS vsebuje vse članse seznama razposiljanja. Pomen ostalih rezultatov je jasen.

ADDRLOAD FILENAME/A
Naloži imenik naslovov iz datoteke z navedenim imenom.

ADDRNEW VAR/K,STEM/K,TYPE,ALIAS,NAME,EMAIL => ALIAS
Ustvari nov vpis v imeniku naslovov in ga vstavi za izbrani vpis. TYPE je G za skupine, L za sezname razposiljanja, privzeta vrednost je vpis osebe. Določeno mora biti vsaj eno od polj ALIAS, NAME, EMAIL. Po uspešnem vpisovanju bo vrnjen vzdevek osebe ustvarjenega vpisa.

ADDRRESOLVE VAR/K,STEM/K,ALIAS/A => RECPT/M
Pretvori vzdevek ali ime v ustrezen(-ne) e-poštni(-e) naslov(-e).

ADDRSAVE FILENAME
Shrani imenik naslovov v datoteko z navedenim imenom. Če le-tega izpustite, bo uporabljeno trenutno ime.

APPBUSY VAR/K,STEM/K,TEXT
Preklopi YAM v stanje "zaposlen" in v vrstici stanja glavnega okna prikaže besedilo TEXT. V tem stanju se YAM ne odziva na vhod. Če je YAM trenutno zaposlen, je vrednost RC postavljena na 1.

APPNOBUSY
Zapusti stanje "zaposlen". Če je YAM še vedno zaposlen, je vrednost RC postavljena na 1.

FOLDERINFO VAR/K,STEM/K => NUMBER/N,NAME,PATH,TOTAL/N,NEW/N,UNREAD/N,
SIZE/N
Vrne informacije o trenutno izbrani mapi. Vrednost NUMBER je notranje število (0=mapa 'Prihajajoča'), PATH je predal in SIZE skupna velikost v bajtih. TOTAL, NEW in UNREAD so števila vseh, novih in neprebranih sporočil.

GETSELECTED VAR/K,STEM/K => NUM/N/M
Ugotovi položaj izbranih sporočil v trenutni mapi. Sporočilo na vrhu seznama dobi oznako za položaj 0.

HELP FILE

V oknu lupine izpiš¹še seznam podprtih ukazov za ARexx ali pa ga shrani v datoteko FILE.

HIDE

Preklopi YAM v ikoniziran naèin.

INFO VAR/K,STEM/K,ITEM => VALUE

Vrne informacije o programu. ITEM sme biti ena od besed TITLE, AUTHOR, COPYRIGHT, DESCRIPTION, VERSION, BASE in SCREEN (poglejte v datoteko MUI.guide).

ISONLINE

Zazna, èe je YAM trenutno zaposlen s prejemanjem ali po\$¹šiljanjem po\$¹šte. Èe je temu tako, je vrednost RC postavljena na 1.

LISTSELECT MODE/A

Izbere sporoèila v trenutno izbrani mapi. Možne vrednosti MODE so: N (nobeno), A (vsa), T (preklopi). Èe je MODE \$¹številka vrednost, bo sporoèilo s to \$¹številko dodano k izboru.

MAILBOUNCE VAR/K,STEM/K => WINDOW/N

Odpri novo pisalno okno za odbitje izbranega sporoèila. Vrednost WINDOW je \$¹številka pravkar odprtega okna.

MAILCHECK VAR/K,STEM/K,POP/K/N,MANUAL/S => DOWNLOADED/N,
ONSERVER/N,DUPSKIPPED/N,DELETED/N

Prevzame novo po\$¹što. Èe izpustite parameter POP bodo pregledani vsi nastavljeni strežniki za POP3. Èe želite uporabniku omogoiti delo s programom (predizbiro sporoèil, itd.), uporabite stikalo MANUAL.

MAILCOPY FOLDER/A

Prekopira izbrano(-a) sporoèilo(-a) v drugo mapo. FOLDER je lahko \$¹številka ali ime ciljne mape.

MAILDELETE ATONCE/S,FORCE/S

Izbriš¹še izbrano(-a) sporoèilo(-a). Stikalo ATONCE povzroèi, da se sporoèila dejansko izbriš¹šejo takoj (niso premeš¹èena v mapo 'Izbrisana'). Stikalo FORCE preskoèi potrditveni zahtevek.

MAILEDIT VAR/K,STEM/K => WINDOW/N

V novem pisalnem oknu omogoèi urejanje izbranega sporoèila. Vrednost WINDOW je \$¹številka pravkar odprtega okna.

MAILEXPORT FILENAME/A,ALL/S,APPEND/S

Izvozi izbrano(-a) sporoèilo(-a) v datoteko. Uporaba stikala ALL povzroèi izvoz vseh sporoèil mape.

MAILFILTER VAR/K,STEM/K,ALL/S => CHECKED/N,BOUNCED/N,
FORWARDED/N,REPLIED/N,EXECUTED/N,MOVED/N,DELETED/N

Filtrira sporoèila trenutno izbrane mape. Èe stikala ALL ne uporabite, bodo filtrirana samo nova sporoèila.

MAILFORWARD VAR/K,STEM/K => WINDOW/N

Odpri novo pisalno okno za posredovanje izbranega sporoèila. Vrednost WINDOW je \$¹številka pravkar odprtega okna.

MAILIMPORT FILENAME/A,WAIT/S

V trenutno izbrano mapo uvozi sporočila iz datoteke FILENAME. Če želite uporabniku omogočiti delo s programom (predizbiro sporočil), uporabite stikalo WAIT.

MAILINFO VAR/K,STEM/K,INDEX/N => INDEX/N,STATUS,FROM,TO,REPLYTO,
SUBJECT,FILENAME,SIZE/N,DATE,FLAGS
Vrne informacijo o sporočilu na mestu INDEX v seznamu (ali trenutnem sporočilu, če INDEX ni navedeno). STATUS je N,O,U,R,F,S,W,H ali E, FROM vsebuje naslov pošiljatelja, TO prejemnika, REPLYTO je povratni naslov, besedi SUBJECT in DATE sta očitni, FILENAME je pot do datoteke sporočila. SIZE je velikost sporočila v bajtih; FLAGS je 8-bajtni niz v obliki "MARCS-00" (M=več prejemnikov, A=priloge, R=poročilo, C=\$^1šifrirano, S=podpisano; zadnji dve \$^1številki sta uporabniško določeni zastavici - ← poglejte v opis za SETFLAG).

MAILMOVE FOLDER/A
Premakne izbrano(-a) sporočilo(-a) v drugo mapo. FOLDER je lahko \$^1številka ali ime ciljne mape.

MAILREAD VAR/K,STEM/K,WINDOW/N,QUIET/S => WINDOW/N
Naloži izbrano sporočilo v bralno okno ali, če je navedena vrednost WINDOW, izbere še odprto bralno okno. Če želite, da okno ostane nevidno, uporabite stikalo QUIET.

MAILREPLY VAR/K,STEM/K => WINDOW/N
Odpre novo pisalno okno za odgovarjanje na izbrano sporočilo. Vrednost WINDOW je \$^1številka pravkar odprtega okna.

MAILSEND ALL/S
Pošlje vsa ali pa izbrana sporočila v mapo 'Prihajajoča'.

MAILSTATUS STATUS
Spremeni stanje izbranih(-ega) sporočil(-a). Veljavne vrednosti za STATUS so O (prebrano), U (neprebrano), H (zadržano) in W (pripravljeno na odpremo).

MAILUPDATE
Posodobi kazaleno datoteko trenutno izbrane mape.

MAILWRITE VAR/K,STEM/K,WINDOW/N => WINDOW/N
Odpre novo pisalno okno ali izbere še odprto (z navedbo WINDOW).

NEWMAILFILE VAR/K,STEM/K,FOLDER => FILENAME
Vrne veljavno, \$^1še neuporabljeno ime datoteke za sporočilo v mapi FOLDER.

QUIT FORCE/S
Zapusti YAM. Za preskok varnostnih zahtevkov uporabite stikalo FORCE.

READCLOSE
Zapre izbrano bralno okno.

READINFO VAR/K,STEM/K => PARTS/N,FILENAME/M,FILETYPE/M,
FILESIZE/N/M,TEMPFILE/M
Prebere podrobnosti o prilogah sporočila v izbranem bralnem oknu.

READPRINT PART/N

Natisne prilogo (ali vidni del sporočila, če PART ni navedeno).

READSAVE PART/N,FILENAME/K,OVERWRITE/S

Shrani vse priloge (ali vidni del sporočila, če PART ni navedeno) v datoteko.

REQUEST VAR/K,STEM/K,BODY/A,GADGETS/A => RESULT/N

Odpri zahtevek z besedilom BODY in gumbi GADGET. @tevilka izbranega gumba bo vrnjena kot RESULT (0=desni, 1=levi, 2=drugi z leve, itd.). Določite lahko toliko gumbov, kolikor vas je volja, npr. "Da|Morda|Ne|Prekliči".

REQUESTSTRING VAR/K,STEM/K,BODY/A,STRING/K,SECRET/S => STRING

Odpri zahtevek z besedilom BODY in poljem za vnos niza znakov; privzeti vnešeni niz je STRING, uporabite lahko stikalo SECRET za varen vnos tajnih podatkov, kot so gesla. Če kliknete na gumb "Prekliči", je vrnitvena koda RC postavljena na 1.

REQUESTFOLDER VAR/K,STEM/K,BODY/A,EXCLUDEACTIVE/S => FOLDER

Odpri zahtevek z besedilom BODY in seznamom map; če trenutno izbrane mape ne želite prikazati, uporabite stikalo EXCLUDEACTIVE. Vrnitvena koda vsebuje ime mape. Če kliknete na gumb "Prekliči", je vrnitvena koda RC postavljena na 1.

SCREENTOBACK

Prestavi YAMov zaslon v ozadje (za vse ostale zaslone).

SCREENTOFRONT

Prestavi YAMov zaslon v ospredje.

SETFLAG VOL/K/N,PER/K/N

Sporočilu postavi zastavico PER (permanent, slov. trajno) ali zastavico VOL (volatile, slov. začasno). Vrednost zastavic je lahko med 0 in 7. Zastavice se ne uporabljajo notranje, pač pa utegnejo biti koristne v zapletenejših skriptih za ARexx. Zastavica trajnosti (PER) se shrani tudi v komentar datoteke sporočila, tako da "prekliči" ponovni zagon računalnika.

SETFOLDER FOLDER/A

Določi mapo FOLDER za trenutno izbrano.

SETMAIL NUM/N/A

Izbere sporočilo v trenutno izbrani mapi, NUM je v območju med 0 in n-1.

SETMAILFILE MAILFILE/A

Izbere trenutno sporočilo. MAILFILE je ime datoteke sporočila.

SHOW

Preklopi YAM iz ikoniziranega spet v normalni način.

USERINFO VAR/K,STEM/K => USERNAME,EMAIL,REALNAME,CONFIG,MAILDIR

Prebere podrobnosti o uporabniku, ki je prijavljen v trenutku poizvedbe.

WRITEATTACH FILE/A,DESC,ENCMODE,CTYPE

Novemu sporočilu priloži datoteko. Ime datoteke je FILE, njen opis DESC, ENCMODE je bodisi "uu" bodisi "b64", beseda CTYPE pa označuje tip vsebine.

WRITEBCC ADDRESS/A/M,ADD/S

V pisalnem oknu vnese v polje "Prikrte kopije k" en ali več naslovov (ali vzdevkov). Če stikalo ADD ni uporabljeno, bodo vse vpisani naslovi prepisani.

WRITECC ADDRESS/A/M,ADD/S

V pisalnem oknu vnese v polje "Kopije k" en ali več naslovov (ali vzdevkov). Če stikalo ADD ni uporabljeno, bodo vse vpisani naslovi prepisani.

WRITEEDITOR COMMAND/A

Prenese ukaz za ARexx vgrajenemu urejevalniku. Za opis razreda TextEditor poglejte v ustrezna navodila.

WRITEFROM ADDRESS/A

V pisalnem oknu vnese v polje "Od" naslov ali vzdevek.

WRITELETTER FILE/A,NOSIG/S

V vgrajeni urejevalnik naloži datoteko FILE. Če besedilu ne želite dodati podpisa, uporabite stikalo NOSIG.

WRITEOPTIONS DELETE/S,RECEIPT/S,NOTIF/S,ADDINFO/S,IMPORTANCE/N,SIG/N,SECURITY/N

Določa možnosti novega sporočila. DELETE se znebi sporočila po odpremi, RECEIPT vpraša po potrdilu o prejemu, NOTIF omogoči sledenje sporočilu, ADDINFO doda osebne podatke, IMPORTANCE je vrednost v območju 0-2 (0=visoka), SIG izbere podpis (0-3, 0=brez), SECURITY je vrednost med 0 in 5 (0=brez).

WRITEQUEUE HOLD/S

Vstavi novo sporočilo v vrsto s pripravljeno pošiljo. Zaklenete ga s stikalom HOLD.

WRITEREPLYTO ADDRESS/A

V pisalnem oknu vnese v polje "Reply to" naslov ali vzdevek.

WRITESEND

Pošilja novo sporočilo.

WRITESUBJECT SUBJECT/A

V pisalnem oknu vpiše zadevo.

WRITETO ADDRESS/A/M,ADD/S

V pisalnem oknu vnese v polje "K" en ali več naslovov (ali vzdevkov). Če stikalo ADD ni uporabljeno, bodo vse vpisani naslovi prepisani.

1.65 Nasveti in zvijače

NASVETI IN ZVIJAČE

Shranjevanje velikosti in položaja okna

Odprite nastavitveni vmesnik za MUI z izbiro menijskega elementa 'Nastavitve/MUI'. Izberite razdelek 'Windows' in se prepričajte, da je tretji mali sistemski gumb vklopljen. Po shranjevanju nastavitvev bo imelo vsako okno v desnem zgornjem kotu dodaten sistemski gumb. Klik na ta gumb bo shranil trenutno velikost in položaj okna in si ju s tem zapomnil za v prihodnje.

1.66 Tehnièni podatki

TEHNIÈNI PODATKI

Vsebina predalov

V programskem predalu za YAM (obièajno je to YAM:) najdete naslednje datoteke in predale:

YAM	program
YAM.info	programska ikona
YAM.guide	prièujoèa navodila v formatu AmigaGuide
Icons/#?.info	Ikone, ki prikazujejo stanje nabiralnika 'Prihajajoèa' med ikoniziranim naèinom delovanja programa:
empty.info	nabiralnik je prazen
old.info	nabiralnik vsebuje le "staro" po\$^1\$to
new.info	nabiralnik vsebuje vsaj eno novo sporoèilo
check.info	YAM pregleduje za novo po\$^1\$to
Icons/status_#?	ikone stanja v formatu IFF/ILBM
Icons/#?.toolbar	obrobe gumbov v formatu IFF/ILBM
Rexx/	programi za YAMov vmesnik ARexx
Gallery/	slike ljudi, vpisanih v imeniku naslovov
.config	datoteka z nastavitvami
.folders	seznam map
.addressbook	imenik naslovov
.glossary	slovar
.users	seznam uporabnikov YAMa
.signature	va\$^1\$ osebni podpis
.altsignature1	prvi alternativni podpis
.altsignature2	drugi alternativni podpis
.taglines	zbirka va\$^1\$ih sklepnih vrstic
.autosave?.txt	rezervne kopije urejevanega besedila
.uidl	datoteka, namenjena izogibanju podvojitev
YAM.log	protokolna datoteka (èe ste vklopili Vodenje dnevnika)
incoming/	predal za nabiralnik 'Prihajajoèa'
outgoing/	predal za nabiralnik 'Odhajajoèa'
sent/	predal za poslano po\$^1\$to
deleted/	predal za po\$^1\$to, oznaèeno za izbris
archiveX/	uporabni\$^1\$ko doloèene arhivske mape (X je \$^1\$tevililo)

Vsako sporoèilo je shranjeno v lastno datoteko. Ime datoteke je sestavljeno z zdru`evanjem (s piko) \$^1\$tevila dni od 1.1.1978 in tekoèim \$^1\$tevilom sporoèila istega dne. Stanje e-pisma je shranjeno v datoteki s komentarji. V vsakem nabiralni\$^1\$skem predalu je kazalèna datoteka z imenom .index z glavami vseh sporoèil tega predala. Poleg nje je tu \$^1\$e datoteka poimenovana .fconfig. Ta hrani nastavitve mape predala.

1.67 Osnove - Kaj je e-po¹ta?

KAJ JE ELEKTRONSKA PO@TA?

E-pošta je storitev, ki je bila prva udejanjena na Internetu, in je na Internetu še vedno najbolj priljubljen način komuniciranja. Znatno del ljudi, ki uporabljajo Internet, uporablja samo to storitev. Napovedujejo, da bo e-pošta v naslednjih nekaj letih iz več razlogov izpodrinila tradicionalne oblike sporočanja kot so pisma in faksi. Z uporabo e-pošte lahko danes v samo nekaj minutah dosežete več milijonov ljudi po celem svetu. Uporabniki drugih omrežij, kot sta CompuServe in T-Online, so na Internet priključeni preko "prehodov" (angl. gateway).

Sorodne teme:

Zgradba glave sporočila
 Poštni protokoli (POP3 in SMTP)
 Kaj je MIME?
 Šifriranje po sistemu PGP
 Zlata pravila (Netiquette)

1.68 Zgradba glave sporočila

ZGRADBA GLAVE SPOROČILA

Vsako e-pismo se začne z glavo, ki je od dejanske vsebine sporočila ločena s prazno vrstico. YAM glavo sestavi samodejno, upoštevajoč določila v Nastavitvah .

Glava je razdeljena na več polj, od katerih se vsako začne v novi vrstici in ima splošno obliko 'Ime_polja: vsebina'. Polja, predolga za eno samo vrstico, so razdeljena na več vrstic. Večina vrstic glave je lahko brez škode izpuščena; le-te so dodane z namenom preskrbeti prejemnikov poštni program z dodatnimi informacijami o sporočilu ali preverjati pravilnost prenosa le-tega. Nekatera pomembna polja so razložena z naslednjim primerom.

Return-Path: <peer@fri.uni-lj.si>

To polje navede prejemnikov poštni strežnik sam, vsebuje pa e-poštni naslov pošiljatelja; s tem je prejemnikovemu računalniku omogočeno pošiljanje e-pisemskega odgovora.

```
Received: from ninurta.fri.uni-lj.si by atlantica.access.ch
(8.8.5/NINURTA-1.05pri) id XAA29100;
Tue, 23 Dec 1997 23:40:45 +0100 (MET)
Received: from orphan.fri.uni-lj.si by ninurta.fri.uni-lj.si
(AIX 3.2/UCB 5.64/FRIserver) id AA26355;
Tue, 23 Dec 1997 23:40:13 +0100
```

Računalniki, ki pošiljajo sporočilo na naslednji odsek poti po omrežju in nazadnje tudi prejemnikov sistem sam, dodajo v glavo polje Received in tako zabeležijo, kdaj in od kod je prispelo sporočilo. To omogoča kasnejšo izsleditev napak, ki so se morda pojavile med prenosom.

From: Peter Peer <peer@fri.uni-lj.si>

E-poštni naslov in pravo ime pošiljatelja.

Reply-To: peer@fri.uni-lj.si

Naslov, na katerega mora biti poslan odgovor na sporoèilo. Prav pride pri odpremi sporoèil iz raèunalnika, ki ga pošiljatelj iz kakršnegakoli vzroka ne more uporabljati za branje pošte. V tem primeru vpiše to polje - kot obvestilo, kam mora biti poslan odgovor. Èe polja 'Reply-To' v glavi sporočila ni, bo odgovor poslan na naslov, naveden v polju 'From'.

To: "Marcel Beck (Yet another Mailer-author)" <mbeck@access.ch>

Prejemnikov naslov. Vpisati smete tudi dodatna imena, ki pa jih morate loèiti z vejico. Polje lahko vsebuje naslov oblike ime@domena ali pa naslov, uveden z dodatnim komentarjem kot je npr. ime prejemnika. Naslov morate v tem primeru obdati z ostrima oklepajema < in >.

Date: Tue, 23 Dec 1997 23:28:30 +0200

Datum in èas odpreme sporočila. Izraz za zapisom èasa predstavlja èasovni pas, izražen z razliko od èasa Greenwich Mean Time. Prvi dve števkii pomenita ure, drugi dve pa minute.

Message-Id: <yam7296.1549.122414920@zfn.uni-bremen.de>

Enolièna prepoznavna koda, samodejno ustvarjena pri odpremi. Služi nedvoumnemu odbitju doloèenega sporočila.

In-Reply-To: <yam7296.263.121102896@mail.access.ch>

Natanèen sklic na sporoèilo, kateremu bo odgovorjeno. Tak sklic je lahko npr. ID sporočila.

X-Mailer: YAM 2.0beta4 - Amiga Mailer by Marcel Beck - <http://www.yam.ch>

Ime in razlièica pošiljatelja.

Subject: Re: YAM2beta5

To polje jedrnato doloèa temo sporočila. Izbor jasne in informativne zadeve je pokazatelj uglajenosti ("Netiquette").

Mime-Version: 1.0

Content-Transfer-Encoding: quoted-printable

Content-Type: text/plain; charset=iso-8859-1

Ta polja opozarjajo na to, da je sporoèilo urejeno v formatu MIME. V gornjem primeru vsebuje navadno besedilo v naboru znakov ISO-Latin-1, znaki pa, ki ne morejo biti predstavljeni z uporabo samo 7 bitov, so kodirani kot 'quoted-printable'.

1.69 Osnove - ©ifriranje po sistemu PGP

©IFRIRANJE PO SISTEMU PGP

Da bi preprečili branje e-pošte komurkoli, ki ni naslovnik, jo morate obvezno šifrirati. Ali je to sploh pomembno? Včasih še kako! Nemogoče je namreč vnaprej

napovedati, katero pot preko omrežja bo elektronska pošta izbrala; obenem je tudi možno, da to pošto prebere nekdo, ki za to nima pooblastila, pri tem pa povzroči nemalo težav. Šifriranje e-pošte je vsekakor modra poteza pred pošiljanjem gesel, števil kreditnih kartic in podobnih podatkov preko Interneta. Prenos tako šifriranih podatkov je pogosto bolj varen od prenosa navadne pošte. Preprosto, učinkovito in široko uporabljano orodje za tovrstno

šifriranje je PGP oz. Pretty Good Privacy (slov. Precej Dobra Zasebnost). Sistem, ki ga je razvil Phil Zimmermann, izkorišča metodo javnih ključev. Z uporabo programa za PGP je vsakdo lahko prepričan, da je dobljeno sporočilo res napisal tisti, ki je označen kot pošiljatelj in da ga lahko prebere le tisti, ki mu je bilo namenjeno. Tako imenovani javni ključ nudi največjo stopnjo zaščite.

Obstajata dve vrsti ključev:

- Prva je vaš zasebni ključ; uporabljate ga samo na vašem računalniku in ga nikoli ne razkrijete drugje.
- Druga vrsta je vaš javni ključ. Ustvarite lahko poljubno število njegovih kopij in te pošljete drugim uporabnikom, tako da lahko berejo od vas poslano šifrirano pošto.

Za uporabo sistema potrebujete obe vrsti ključev, zasebne in javne, saj sta medsebojno povezani. Javni ključ lahko prosto razpošiljate naprej, deloval pa bo

le v povezavi z njegovim točnim nasprotkom. Torej sta oba, zasebni in javni ključ uporabljena pri zaklepanju in (običajno) odklepanju podatkov. Ključ za PGP se uporabljajo na dva različna načina:

1. Nekdo drug z uporabo vašega javnega ključa šifrira podatke in vam pošlje šifrirano datoteko, ki jo boste dešifrirali z vašim zasebnim ključem.
2. Sami šifirate podatke z vašim zasebnim ključem in jih varno pošljete preko omrežja. Vsak, ki ima vaš javni ključ, lahko prisostvuje tej komunikaciji. Prejemnik je lahko gotov, da so podatki res vaši (verodostojnost jamči vaš digitalni podpis) in da pred tem niso bili spremenjeni.

Programska oprema za PGP je vrste freeware, spletno stran International PGP Home Page lahko hitro najdete na Internetu: '<http://www.ifi.uio.no/pgp/>'.

1.70 Osnove - Poštni protokoli

POŠTNI PROTOKOLI

YAM za prenos pošte do vašega strežnika za SMTP uporablja Simple Mail Transfer

Protocol - SMTP (slov. Enostavni Protokol za Prenos Pošte). Isti protokol uporablja nadalje strežnik za prenos pošte po celem svetu. Prihajajoča pošta se

zbira na vašem strežniku za Post Office Protocol - POP (slov. Protokol Pošte) in se

Urada), kjer čaka, da jo program YAM z uporabo protokolov POP3 (različica 3)

prevzame in s tem prenese v vaš računalnik. Format sporočil, ki jih YAM pošilja in prejema, ustreza dogovorom, zapisanim v dokumentih RFC 822 in RFC 1521 (MIME).

Odhajajoča pošta

Ko nekomu pošljete e-poštno sporočilo, ga YAM preko protokola SMTP prenese do vašega krajevnega strežnika za SMTP. Ta računalnik odpošlje sporočilo naprej prejemnikovemu računalniku, običajno prav tako preko protokola SMTP.

Zakaj YAM ne rokuje neposredno s prejemnikovim strežnikom? Prvič, vaš Amigo bi vzpostavljanje povezave z določenim računalnikom in kasnejše prenašanje sporočila vzelo kar precej časa. Drugič, veliko računalnikov je težko najti; precej elegantneje je iskanje njihovih naslovov prepustiti poštnemu strežniku, kot pa bremeniti vašo Amigo. Tretjič, pogosto naslovnikov strežnik v času pošiljanja pošte ne bo na voljo. Strežnik za SMTP te probleme rešuje tako, da sporočila zadrži vse dokler nasprotni računalnik ni pripravljen na sprejem.

Prihajajoča pošta

Ko nekdo pošlje pošto vam, jo njegov računalnik preko protokola SMTP prenese do vašega strežnika za POP. Ta potem shrani sporočila v nekakšnem poštnem predalu, kjer ostanejo vse do prevzema z YAMom. Ko pogledate za novo pošto, YAM sname sporočila preko POP3 v vaš računalnik.

Zakaj YAM za prispelo pošto ne uporablja protokola SMTP? SMTP deluje najbolje takrat, ko sta na sprejem sporočil pripravljena oba komunicirajoča računalnika. Če ne poganjate YAMa v vaš Amigo 24 ur na dan in sedem dni na teden, SMTP za vas ne bo posebej primeren.

1.71 Osnove - MIME

KAJ JE MIME?

MIME je kratica za Multipurpose Internet Mail Extensions (slov. Večnamenske Internetne Poštne Razširitve). Sistem MIME služi dvema glavnima ciljema: omogočiti obveščanje ene poštne aplikacije drugih o tem, kakšni podatki so zajeti v sporočilu, in določati poenotena pravila, po katerih naj poštne aplikacije te podatke kodirajo, da bodo primerni za prenos po poštnem omrežju Interneta.

Kodiranje vrst MIME

Na Internetu se za prenašanje pošte uporablja protokol SMTP. Ta protokol je omejen na prenos nabora znakov US-ASCII, kar pa za govorce jezikov, ki niso ameriška angleščina, predstavlja oviro. Oni namreč uporabljajo naglašene znake.

Enaka težava se pojavi pri ljudeh, ki uporabljajo posebne simbole, npr. zrnje. Če bolj zapleten je prenos binarnih datotek (kot prilog). MIME zagotavlja odpravo vseh teh omejitev. Ponuja namreč dve vrsti kodiranja, "quoted-printable" in

"base64". Tudi kodiranje za predstavitev poljubne vrste podatkov, vključno s posebnimi znaki in ne-znakovnimi podatki, uporabljata znakovne kode US-ASCII. Metoda "quoted-printable" je uporabljena za podatke, ki so povečini besedilo, vendar vključujejo posebne znake za zelo dolge vrstice. Besedilo "quoted-printable" izgleda kot običajno besedilo razen v primeru, ko je uporabljen posebni znak. Ta znak zamenjajo = (enačaj) in ^1še dva znaka, ki sta njegova (^1šestnajsti^1ška) znakovna koda. Zrno je v kodiranju "quoted-printable" zapisano kot =95DA. V tem kodiranju niso dovoljene vrstice dolžine več kot 76 znakov. Če je v vašem pismu vrstica, ki je daljša od 76 znakov, jo bo kodiranje "quoted-printable" razbilo na dva dela in dodalo = na konec prve vrstice kot opozorilo poštnemu bralniku na drugi strani, da ti vrstici dejansko pomenita eno samo. Kodiranje "base64" je druga metoda za šifriranje binarnih podatkov pred poštnim sistemom SMTP. Vendar pa ta sistem ne ohranja berljivosti besedila in je zato najbolj primeren za neznakovne podatke. Enakovreden je starejšemu sistemu UUencode, vendar bolj zanesljiv.

Tip vsebine

Druga pomembna funkcija MIME je omogočanje poštnim programom izmenjavo informacij o tipu podatkov v sporočilu (ali delu sporočila). Osnovni mehanizem za doseg tega cilja je vrstica Content-Type v e-pisemski glavi. Glavni tipi vsebine so:

text	berljivo besedilo
image	podobe in grafika
audio	zvok
video	animacije
message	sporočila ali deli sporočil
multipart	več različnih vrst podatkov v enem sporočilu

Podtip podaja dodatno informacijo o tipu podatkov:

text/plain	navadno besedilo
text/html	besedilo v formatu HTML
image/gif	slika v formatu GIF
itd.	

Z upoštevanjem tipa vsebine poštni program lahko izbere ustrezen pripomoček za predstavitev priložene datoteke.

1.72 Vzorci in posebni znaki v AmigaDOSu

VZORCI IN POSEBNI ZNAKI V AMIGADOSU

Uporaba posebnih znakov in vzorcev dopušča izvajanje zelo natančnega preiskovanja. Tule so naštetih posebni znaki.

- ? ustreza kateremukoli posameznemu znaku
- tako se Y?M ujema z YAM, YUM, Y@M itd.

- # ustreza niè ali veè pojavitvam sledeèega izraza
tako se Y#AM ujema z YM, YAM, YAAM, YAAAM itd.
- #? ustreza èemurkoli (vkljuèeno s praznim nizom!)
tako se #?YAM#? ujema z vsemi nizi, ki vsebujejo zaporedje "YAM"
- % ustreza praznemu nizu. Ta vzorec sam ni pretirano uporaben, vendar pa
vam omogoèi iskanje sporoèil s prazno vrstico 'Zadeva'.
- () Okrogli oklepaji slu¾ijo zdru¾evanju znakov in izrazov in nakazujejo,
kako je izraz ovrednoten. Uporabljajte jih povsod, kjer je le mogoèe!
Na ta naèin #(Re:)YAM ustreza YAM, Re:YAM, Re:Re:YAM ...
- [] Oglati oklepaji slu¾ijo oznaèevanju seznama alternativ; tako vzorec
[YAM] ustreza katerikoli posamezni èrki Y, A ali M ne pa YAM
- oznaèuje obseg; vzorec [0-9] ustreza katerikoli posamezni \$^1\$števki,
#[0-9] pa kateremukoli celemu \$^1\$številu.
- ~ pomeni NE in se nana\$^1\$ša na celoten izraz, ki mu sledi. Vzorec ~Re: se
ujema s katerimkoli nizom, ki se ne zaène z "Re:".
- | pomeni ALI; nana\$^1\$ša se na izraza na obeh straneh. Celoten izraz morate
vkljuèiti med okrogla oklepaja: npr. (#?YAM#?|#?MUI#?) poi\$^1\$šee nize, ki
vsebujejo bodisi "YAM" bodisi "MUI".

OPOZORILO! Uporaba vzorcev ni tako enostavna, kot se zdi! Sestavimo na primer filter, ki bo poiskal vsa zaporedja, vsebujoèa YAM ali YAM2, zavrgel pa tista z YAM1. Poskusimo s tem: #?YAM(~1)

Kaj nam naroèa ta vzorec? Med branjem niza z leve i\$^1\$šimo zaporedje YAM. Èe smo ga na\$^1\$šli, pogledjmo v sledeèi del: ali je enak "1"? Èe ni, smo na\$^1\$šli ujemanje ←

Problem, ki se tu pojavi, je tale: "1.3.5" ni enako "1" (niz je predolg), tako da zaporedje YAM1.3.5 ustreza, èeprav tega noèemo. Re\$^1\$šitev je v tem, da izrecno naroèimo, da se niz, ki sledi "YAM" ne sme prièeti z "1". Poskusimo z: #?YAM(~1#?)

S tem se res znebimo 1.3.5, toda \$^1\$še vedno imamo te¾ave. Vèasih je med YAM in \$^1\$številk razlièice vstavljen presledek, vèasih pa ne. Zaporedja kot je npr. YAM 1 morajo biti \$^1\$še vedno najdena. Reèi torej moramo, da sme biti presledkov poljubno mnogo; to storimo z vzorcem: #?YAM# (~1#?)

@e en primer: predpostavimo, da ¾elimo poiskati vse nize, ki vsebujejo YAM in se ne zaèenjajo z "Re:". Poizkusimo torej z: (~Re:)YAM#?

Vzorec nam narekuje, naj zaènemo s primerjavo zaèetka niza z "Re:". Èe imamo ujemanje, niz zavr¾emo. Sicer pogledjmo v ostanek niza za zaporedje "YAM". Kaj se zgodi tedaj, ko se prvotni niz zaèenja z "YAM"? Prva èrka ni R, zato pogoju NI zado\$^1\$šeno. Toda Y smo sedaj ¾e pustili za seboj in zaporedja YAM ne bomo uspeli najti! Da bi odpravili to dvoumnost moramo filtru doloèiti, da je niz pred "YAM" lahko tudi prazen niz (to je torej dokaz njegove uporabnosti!). Pravilen vzorec je: (~Re:|%)YAM#?

Vpra\$^1\$sanje za raèunalni\$^1\$ške obsedence: kaj pomeni ~((~#?YAM#?)|(~#?MUI#?)) ←
?

1.73 Osnove - E-po^ltna Netiquette

E-PO^lTNA NETIQUETTE

Sporoèila naj bodo kratka in jasna.

Sporoèilom dodajte jedrnato in smiselno vrstico 'Zadeva', tako da ga boste kasneje lahko hitro našli.

Pod sporoèilo se podpišite. Podpis naj vsebuje vaš^le ime in e-poš^ltni naslov in naj ne presega pet vrstic. V podpise so èesto vpisani tudi navadni poš^ltni naslov, telefonska š^lštevilka, spletno mesto in navodila za poš^liljanje sporoèil, š^lifriranih po sistemu PGP.

Z velikimi èrkami piš^lite le takrat, ko želite posebej poudariti doloèeno misel. Za poudarek se uporabljajo tudi *zvezdice* (YAM to tolmaèi z uporabo krepkega sloga pisave).

Velike èrke so pogosto razumljene kot VPITJE.

Nastavite YAM tako, da bo dolžina vrstic omejena na manj kot 80 znakov; v pismu ne uporabljajte nobenih nadzornih znakov.

Ne uporabljajte ne-ASCII znakov èe niste preprièani, da jih prejemnikovi programi pravilno tolmaèijo.

Posredovanje zasebnega sporoèila na poš^ltni seznam brez dovoljenja prvotnega poš^liljatelja se smatra za skrajno nevljudno.

Okrajšave in TLA (Three Letter Acronyms, slov. Trièrkovni Akronimi) uporabljajte pod pogojem, da sporoèila ne napravijo nerazumljivega. Pogosto se uporabljajo tile:

IMHO	(in my humble opinion)	=>	PMSM	(po mojem skromnem mnenju)
BTW	(by the way)	=>	MG	(mimogrede)
FYI	(for your information)	=>	VVV	(v vaš ^l o vednost)
AFAIK	(as far as I know)	=>	KMJZ	(kolikor mi je znano)
ASAP	(as soon as possible)	=>	ÈKM	(èimprej ko morete)
CU	(see you)	=>	KN	(kmalu nasvidenje)

Za pridih ironije, ki bi bila sicer narobe razumljena, uporabljajte smeš^lkota ;-) (mežikalca?).

Bodite uvidevni do napak drugih, npr. pri pravopisu, slovnici, izražanju ali poznavanju e-poš^lte.

Ko se pridružite naslovnemu seznamu si najprej preberite nekaj sporoèil, da dobite predstavo, kaj je rdeèa nit dopisovanja, kakš^lna vpraš^lanja se obièajno postavljajo in kaj ni primerno za razpravo.

Preberite seznam FAQ (Frequently Asked Questions list, slov. seznam Pogosto Zastavljenih Vpraš^lanj). Èlanom skupine je neprijetno, èe morajo vedno znova odgovarjati na ista vpraš^lanja.

Èe nekdo poš¹lje sporoèilo èigar tema je "izven podroèja", npr. ne pripada naslovnemu seznamu, mu odgovorite zasebno in ne preko seznama.

Ko citirate sporoèilo nekoga drugega vedno izrežite vse "bite", ki niso pomembni za vaš¹ odgovor. Nihèe ne prebere rad istega sporoèila trikrat ali š¹tirikrat, ←
š¹e
posebno ko je vse, kar je bilo sporoèilu dodano, stavek: "Da, tudi jaz."

Uprite se skuš¹njavi žaljenja na naslovnem seznamu. ("Flame", slov. "Podkuriti" = pisati na žaljiv naèin, ponavadi po izzvanju z neumnostmi.) Pomnite, da je seznam javen in kot tak namenjen konstruktivni razpravi. Obnaš¹ajte se tako, kot žalite, da se drugi do vas!

Ko odgovarjate sporoèilu na naslovnem seznamu premislite, ali boste odgovor poslali neposredno poš¹iljatelju ali pa celotnemu seznamu, zato preverite, èe je naslov v vrstici 'K' pravilen. Èe se pismo naslovljeno doloèeni osebi pojavi na seznamu nenamenoma, je to lahko zelo moteèe.

1.74 Naerti za prihodnost

NAERTI ZA PRIHODNOST

Tule je nekaj funkcij, ki jih bom predvidoma vkljuèil v naslednjo različico YAMa:

- Podpora za sporoèila v formatu HTML
- Sprotni prikaz priloženih datotek (slik)
- Podpora za protokol IMAP-4
- Hierarhièno urejanje map
- Asinhronski prenos poš¹te

1.75 Nadaljnje informacije o programu YAM

NADALJNJE INFORMACIJE O PROGRAMU YAM

Z željo, da bi bile vsem uporabnikom na voljo najnovejš¹e informacije o programu YAM, sem na svetovnem spletu postavil domaèo stran:

<http://www.yam.ch>

Èe žalite o zadevah v zvezi z YAMom razpravljati z drugimi uporabniki, se lahko pridružite YAMovemu naslovnemu seznamu. V ta namen enostavno poš¹ljite e-pismo ←
na
naslov listserv@tu-clausthal.de z ukazom 'subscribe yam' v prvi vrstici besedila (vse naslednje vrstice bodo ignorirane).

Predloge, vpraš¹anja, kritike, poroèila o hroš¹èih, itd. mi lahko poš¹ljete ←
na
naslov:

support@yam.ch

<http://www.yam.ch/contact.html>
<http://come.to/mars>

ali, èe vam to ne uspe, poskusite z navadno pošlsto na naslov:

Marcel Beck
Hammerstraße 4
4414 Füllinsdorf
Switzerland

1.76 Zasluge

ZASLUGE

Na tem mestu bi se rad zahvalil naslednjim ljudem, ki so tvorno prispevali k razvoju YAMa:

Beta-preizkuševalci:

Phil Beazley, Benjamin Busche, Mario Cattaneo, Patrick Ernst, Giuseppe Ghibo, Christian Just, Laurent Kempe, Peter Kromarek, Markus Lamers, Jens Langner, Richard Marti, Marco Musso, Benny Kjær Nielsen, Marcin Orlowski, Allan Odgaard, Roman Patzner, Lars Pisanec, Georgia Pisto, Christoph Rickers, Markus Roth, Thomas Schraitle, Ulf Seltier, Stefan Sommerfeld, Martin Sprenger, Peter Thiessen, Danny Thinnies, Walter Watzl, Piotr Wojciechowski, Michael Zaruba

Prevajalci:

Ulf Seltier, James Bridge (datoteka YAM.guide v angleškem jeziku)

Risarji ikon:

Roman Patzner (naslovna podoba, obrobe gumbov, ikone stanj), Ash Thomas (cela zbirka NewIcons)

Programerji:

Stefan Stuntz (MUI), Allan Odgaard (TextEditor.mcc, BetterString.mcc), Benny Kjaer Nielsen (Toolbar.mcc), Marcin Orlowski (Flexcat), Gilles Masson (NList.mcc), Klaus Melchior (Listtree.mcc)

1.77 Vsebina

B...

Bralno okno
Bralno okno~~~Gumbi
Bralno okno~~~meni Nastavitve
Bralno okno~~~meni PGP
Bralno okno~~~meni Sporoèilo
Bralno okno~~~meni Navigacija

G...

Glavno okno
Glavno okno~~~meni Mapa
Glavno okno~~~meni Nastavitve
Glavno okno~~~meni Projekt
Glavno okno~~~meni Skripti
Glavno okno~~~meni Sporoèilo
Glavno okno~~~Orodna vrstica
Glavno okno~~~Seznam map
Glavno okno~~~Seznam sporoèil

H...

Hitri zaèetek

I...

Ikone stanja
Imenik naslovov
Imenik naslovov~~~Meniji
Imenik~naslovov ~~Orodna vrstica
Iskanje sporoèil
Iskanje sporoèil~~~Iskalna merila

L...

Lastnosti urejevalnika

M...

MUI

N...

Naèrti za prihodnost
Nadaljnje informacije o programu~YAM
Namestitev
Nastavitve
Nastavitve map
Nastavitve~~~ARexx
Nastavitve~~~Branje
Nastavitve~~~Filtri
Nastavitve~~~Imenik naslovov
Nastavitve~~~Meniji
Nastavitve~~~MIME
Nastavitve~~~Nova po\$^l\$ta~
Nastavitve~~~Odgovarjanje
Nastavitve~~~Pisanje
Nastavitve~~~Podpis
Nastavitve~~~Prvi koraki
Nastavitve~~~Razno
Nastavitve~~~Seznami
Nastavitve~~~Skrite možnosti
Nastavitve~~~TCP/IP
Nastavitve~~~Varnost

Nastavitve~~Začetek/Konec
Nasveti in zvižaje
NewIcons

O...

Osnove~~E-poš~l~stna Netiquette
Osnove~~Kaj je e-poš~l~sta?
Osnove~~MIME
Osnove~~Poš~l~stni protokoli
Osnove~~@ifriranje po sistemu~PGP

P...

Pisalno okno
Pisalno okno~~meni Besedilo
Pisalno okno~~meni Priloge
Pisalno okno~~meni Uredi
Pisalno okno~~Mo~nosti
Pisalno okno~~Priloge
Pisalno okno~~Sporočilo
Povleci in Spusti
Pravne informacije
Prenos poš~l~ste

S...

Seznam vseh ukazov za ARexx
Slovar

T...

Tehnične podrobnosti

U...

Uporabniki
Uvod

V...

Vmesnik za ARexx
Vnaš~ljanje naslovov
Vzorci in posebni znaki v AmigaDOSu

Y...

YAM~~Slovenska navodila

Z...

Zagonske mo~nosti
Zahteve
Zasluge
Zgradba pisemske glave
